

**DIAGNOZA POTRZEB I POTENCJAŁU
SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ
W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH
W GMINIE STRYŻEWICE**

„Centrum Usług Społecznych w gminie Strzyżewice”

Strzyżewice 2025

Publikacja powstała w ramach realizacji projektu:

nr FELU.08.05-ZI.00-0003/24-00

„Centrum Usług Społecznych w gminie Strzyżewice”

**Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, realizowany w ramach Osi
Priorytetowej II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki
i edukacji, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych
w środowisku lokalnym**

Zamawiający:

Gmina Strzyżewice/Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzyżewicach

Wykonawca:

Towarzystwo Nowa Kuźnia

Spis treści

Wstęp.....	5
1. Wprowadzenie teoretyczne.....	6
1.1 Centra Usług Społecznych	6
1.2 Cele i zadania diagnozy	9
2. Ogólna charakterystyka gminy Strzyżewice.....	13
3. Sytuacja demograficzna.....	18
3.1 Liczba mieszkańców	18
3.2 Struktura ludności według wieku i płci	20
3.3 Przyrost naturalny	22
3.4 Zawieranie małżeństw	24
3.5 Migracje ludności.....	24
4. Zasoby instytucjonalne na terenie gminy Strzyżewice	26
5. Metodologia badania.....	47
5.1 Badania ilościowe	47
5.2 Badania jakościowe.....	48
5.3 Pozostałe zagadnienia dotyczące diagnozy	50
6. Pomoc instytucjonalna	51
6.1 Wsparcie rodzin.....	51
6.2 Zasoby ludzkie Ośrodka Pomocy Społecznej	60
7. Diagnoza występujących problemów społecznych	63
7.1 Bezrobocie.....	63
7.2 Bezdomność	65
7.3 Sieroctwo.....	66
7.4 Osoby zwolnione z zakładu karnego.....	66
7.5 Uzależnienia	67
7.6 Osoby niepełnosprawne	70
7.7 Ubóstwo	73
7.8 Seniorzy.....	74
7.9 Przemoc w rodzinie	78
8. Pomoc instytucjonalna	84

8.1 Pomoc społeczna	84
8.2 Dodatek mieszkaniowy	95
8.3 Pozostałe formy wsparcia.....	96
9. Edukacja	97
9.1 Sytuacja demograficzna	97
9.2 Pomoc szkolna.....	100
10. Analiza ankiet – diagnoza problemów, potrzeb i zasobów społecznych gminy Strzyżewice.....	103
10.1 Analiza ankiety dorosłych mieszkańców – diagnoza problemów, potrzeb i zasobów społecznych gminy Strzyżewice	103
10.2 Analiza ankiety dla dzieci i młodzieży - diagnoza problemów, potrzeb i zasobów społecznych gminy Strzyżewice	121
10.3 Analiza ankiety dla organizacji	131
10.4 Podsumowanie wyników ankiet dotyczących diagnozy problemów, potrzeb i zasobów społecznych gminy Strzyżewice	133
11. Wnioski i rekomendacje dotyczące diagnozy problemów, potrzeb i zasobów społecznych gminy Strzyżewice.....	135
Bibliografia.....	139
Spis Wykresów.....	140
Spis Tabel.....	144
Wykaz map i zdjęć	146
Załączniki	147

Wstęp

Przedmiotem opracowania jest diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych wraz z wnioskami z badań oraz niezbędnymi rekomendacjami z uwzględnieniem konsultacji z mieszkańcami w ramach projektu nr **FELU.08.05-ZI.00-0003/24-00** „Centrum Usług Społecznych w gminie Strzyżewice” Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, realizowany w ramach Osi Priorytetowej II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych na podstawie wniosków wynikających z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych centrum opracowuje diagnozę potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych. Diagnoza, o której mowa w ust. 1, jest opracowywana na okres 5 lat i podlega aktualizacji w przypadku istotnej zmiany wniosków wynikających z rozeznania, o którym mowa w ust. 1. Rada Gminy w Strzyżewicach przyjmie w formie Uchwały do realizacji Program Usług Społecznych, zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Przeprowadzona diagnoza ma charakter partycypacyjny jest przeprowadzona z udziałem społeczności lokalnej reprezentującej przedstawicieli różnych środowisk.

Diagnoza ma przyczynić się do świadczenia usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych w Strzyżewicach według zasad: powszechności, podmiotowości, jakości, kompleksowości, współpracy, pomocniczości, wzmacniania więzi społecznych.

Diagnoza została opracowana w 2025 roku na okres 5 lat tj. obowiązuje do roku 2030.

1. Wprowadzenie teoretyczne

1.1 Centra Usług Społecznych

Zgodnie *ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych* (Dz.U. 2019 poz. 1818), powstałą z inicjatywy Prezydenta Andrzeja Dudy nową formą organizowania wsparcia dla mieszkańców społeczności lokalnej są centra usług społecznych.

Centra Usług Społecznych (CUS) to nowa jednostka organizacyjna gminy, której celem jest integracja i koordynacja usług społecznych na poziomie lokalnym. Mają one zapewniać mieszkańcom łatwiejszy dostęp do kompleksowego wsparcia oraz stanowić centralne miejsce, w którym wszystkie usługi społeczne będą skoordynowane i dostosowane do ich potrzeb. CUS-y mają również pełnić funkcję punktu informacyjnego, dostarczając pełnych i aktualnych informacji o dostępnych formach pomocy. Ich działalność ma przyczynić się do usprawnienia systemu usług społecznych oraz lepszej organizacji wsparcia w gminach.

CUS ma stanowić przestrzeń, w której każdy mieszkaniec, niezależnie od swojego statusu materialnego i sytuacji życiowej, uzyska dostosowaną do swoich potrzeb pomoc – tzw. usługi „dopasowane indywidualnie”. Świadczenie tych usług będzie realizowane we współpracy z lokalnymi podmiotami, takimi jak instytucje administracji publicznej, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe oraz przedstawiciele ekonomii społecznej.

Zwiększy to dostęp mieszkańców do tego rodzaju usług, a samorządom gminnym umożliwi trafniejszą i bardziej kompleksową odpowiedź na rosnące i zmieniające się potrzeby mieszkańców nie tylko tych znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, jak w przypadku pomocy społecznej.

CUS stanowić będzie nową jednostkę organizacyjną gminy. Jednocześnie będzie to nowa instytucja lokalnej polityki społecznej.

Centra usług społecznych mogą być tworzone w dwóch trybach:

- przez przekształcanie ośrodków pomocy społecznej w centra usług społecznych. W takim przypadku centrum będzie funkcjonowało na obszarze jednej gminy, przejmując przy tym obecne zadania ośrodka pomocy społecznej,
- przez utworzenie centrum, na podstawie porozumienia władz gminnych, dla dwóch lub większej liczby gmin. Wówczas centrum będzie funkcjonowało obok gminnych ośrodków pomocy społecznej, współpracując z nimi.

Miasta liczące powyżej 100 tysięcy mieszkańców mają możliwość wyboru trybu utworzenia centrum, tj. utworzenie centrum przez przekształcenie ośrodka pomocy społecznej albo utworzenie centrum obok ośrodka pomocy społecznej.

Celem CUS nie jest konsolidacja świadczenia usług w jednej instytucji, ale integrowanie i koordynowanie usług świadczonych przez różnych lokalnych usługodawców (publicznych i niepublicznych) współpracujących z centrum. Za pośrednictwem centrum gminy będą miały możliwość realizowania już świadczonych usług społecznych oraz wprowadzania nowych (jako zadań własnych fakultatywnych), wynikających z programów usług społecznych, przyjmowanych w formie uchwał przez rady gminy. Podstawą do opracowania takich programów będzie diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej przygotowywana w centrum raz na pięć lat, konsultowana z mieszkańcami i reprezentującymi ich organizacjami.

Jak wspomniano wcześniej z usług CUS będą mogli korzystać zainteresowani mieszkańcy. Na podstawie sygnalizowanych przez nich potrzeb będą mogły powstawać indywidualne plany usług społecznych – spersonalizowane pakiety usług społecznych na okres od trzech do dwunastu miesięcy.

W centrach będą prowadzone także działania adresowane do całych społeczności lokalnych, a ukierunkowane na integrację mieszkańców oraz podniesienie spójności społecznej. Za realizację tych działań będzie odpowiedzialny organizator społeczności lokalnej. Dzięki temu, w indywidualnych planach usług społecznych będą uwzględniane nie tylko usługi społeczne świadczone przez specjalistów reprezentujących różne zawody pomocowe, lecz także dostępne

bezpłatnie działania wspierające o charakterze samo-pomocowym i wolontaryjnym, prowadzone przez samych mieszkańców (np. pomoc sąsiedzka).

Ustawa o CUS wprowadziła też możliwość poszerzenia katalogu przychodów zwolnionych z opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych o wartość nieodpłatnych lub częściowo odpłatnych usług społecznych, udzielonych osobie na podstawie programu usług społecznych.

W ramach struktury organizacyjnej centrum przewidziano utworzenie stanowisk i zespołów:

1. Stanowisko dyrektora centrum.
2. Zespół do spraw organizowania usług społecznych (w skład zespołu wchodzi organizator usług społecznych oraz koordynatorzy indywidualnych planów usług społecznych w liczbie dostosowanej do potrzeb wynikających z uwarunkowań lokalnych).
3. Zespół do spraw realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej (organizator pomocy społecznej, specjaliści z zakresu pracy socjalnej, pracy z rodziną oraz inni specjaliści realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym w zakresie integracji społecznej). W ramach zespołu może zostać wyodrębniona komórka realizująca zadania z zakresu pracy socjalnej. W ramach zespołu centrum zatrudnia pracowników socjalnych.
4. Zespół do spraw organizowania społeczności lokalnej z wyodrębnionym stanowiskiem organizatora społeczności lokalnej.

W centrum można będzie wyodrębnić zespoły lub stanowiska inne niż wyżej określone, jeżeli potrzeba ich wyodrębnienia wynika z uwarunkowań lokalnych lub rodzaju usług społecznych lub innych zadań realizowanych przez centrum. W strukturze organizacyjnej centrum nie mogą funkcjonować jednostki zapewniające pobyt całodobowy.

Szkolenia z zakresu zarządzania i organizacji usług społecznych (dotyczące opracowywania i realizacji indywidualnych planów usług społecznych oraz szkolenia z zakresu organizacji społeczności lokalnej) mają organizować regionalne ośrodki polityki społecznej. (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2020 r.)

1.2 Cele i zadania diagnozy

Diagnoza potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych (art.21 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych¹) jest istotnym zadaniem realizowanym przez centrum usług społecznych (CUS).

Diagnoza jest przygotowywana na potrzeby gminy, aby dostarczyć władzom gminy wszelkich informacji o potrzebach mieszkańców, jeśli chodzi o usługi społeczne oraz danych dotyczących potencjału usługowego środowiska lokalnego. Na podstawie zebranych danych rada gminy opracowuje program usług społecznych, a tym samym precyzyjnie odpowiada na zdefiniowane potrzeby mieszkańców w zakresie usług społecznych. Efektem diagnozy jest opracowanie i rozwój bazy informacji o dostępnych w centrum usługach społecznych.

Rzetelnie opracowana diagnoza powoduje, że centrum zrealizuje zasady określone w art. 14 ustawy o CUS: powszechność, podmiotowość, jakość, kompleksowość, współpracę, pomocniczość oraz umacnianie więzi społecznych.

Reasumując diagnoza ma spełnić kilka istotnych zadań:

- Stanowi zbiór wiedzy na temat najistotniejszych potrzeb mieszkańców.
Wskazuje i opisuje potencjał i zasoby mieszkańców jak i lokalnych instytucji i organizacji.
- Określa sposoby zapewnienia wysokiej jakości usług.
- Wskazuje metody rozwiązywania zidentyfikowanych problemów.
- Określa obszary zaangażowania różnych grup mieszkańców w procesie rozwiązywania wspólnych problemów.
- Zawiera rekomendacje dotyczące zasad współpracy między podmiotami publicznymi, społecznymi i komercyjnymi.²

Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych jest opracowywana przez centrum usług społecznych na okres pięciu lat. Zgodnie z ustawą o CUS jej

¹Dz.U. z 2019 r. poz. 1818; dalej: Ustawa o CUS.

²Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych. Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 2020

podstawą są wnioski wynikające z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych.

Diagnoza stanowi podstawę, aby opracować rzetelne programy usług społecznych gminy i może być aktualizowana. Wypracowane programy są natomiast wdrażane w zależności od możliwości finansowych gminy i innych zaistniałych na jej terenie uwarunkowań.

Kluczowe zadania diagnozy to:

- Ustalenie prawdopodobnej liczby osób objętych programem.
- Wytypowanie wachlarza usług społecznych oferowanych w programie.
- Ustalenie warunków i zasad kwalifikowania osób chętnych do korzystania z usług społecznych.
- Określenie zasad organizacji i realizacji usług.

Aby powstała trafna, rzetelna a przede wszystkim użyteczna diagnoza potrzeb i potencjału należy skoncentrować się na różnych aspektach istotnych z punktu widzenia potrzeb wspólnoty lokalnej:

1. Kompleksowość – diagnoza zawsze powinna uwzględniać szeroki zakres działań usługowych organizowanych przez gminę. Ustawodawca zwraca uwagę na 14 obszarów (por. art. 2 ust. 1 ustawy o CUS):

- ✓ Wsparcie rodziny,
- ✓ Polityka prorodzinna,
- ✓ Pomoc społeczna, system pieczy zastępczej, Wsparcie osób niepełnosprawnych,
- ✓ Edukacja publiczna,
- ✓ Przeciwdziałanie bezrobociu,
- ✓ Promocja i ochrona zdrowia,
- ✓ Edukacja publiczna,
- ✓ Kultura fizyczna i turystyka,
- ✓ Kultura,
- ✓ Mieszkalnictwo,
- ✓ Reintegracja zawodowa i społeczna,
- ✓ Wzbudzanie aktywności obywatelskiej.

2. Wieloaspektowość - diagnoza powinna opierać się na uwzględnieniu różnorodnych uwarunkowań oraz różnych aspektów tzw. kondycji społeczności lokalnej. Szczególnie należy zwrócić uwagę na aspekty:

- ✓ Środowiskowe
- ✓ Gospodarcze
- ✓ Społeczne
- ✓ Kulturowe
- ✓ Demograficzne

Diagnoza powinna także dostarczyć wiedzę na temat potrzeb społecznych oraz zakresu oferowanych usług społecznych.

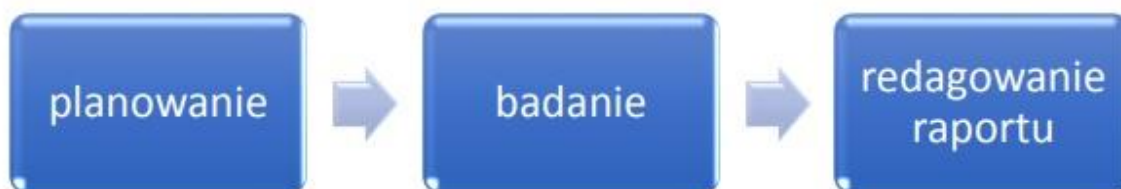
Diagnoza powinna analizować wzajemne oddziaływanie uwzględnionych aspektów, sfer aktywności czy obszarów życia społecznego.

3. Zróżnicowanie metod badawczych – należy zastosować różnorodne metody i techniki badawcze:

- ✓ Łączenie analiz ilościowych z jakościowymi,
- ✓ Łączenie analiz danych zastanych i danych wywoływanych,
- ✓ Przeprowadzenie różnorodnych wywiadów: indywidualnych, grupowych, w tym grup fokusowych,
- ✓ Stosowanie technik, metod interaktywnych np. spacerów badawczych, warsztaty, panele eksperckie.

4. Partycypacja - ponieważ diagnoza dotyczy jakości życia, potrzeb, potencjału, relacji i reguł życia społecznego oraz perspektyw rozwojowych toteż powinna zapewnić uczestnictwo i wpływ społeczności na przebieg procesu i rezultaty. Aby to nastąpiło należy wdrożyć następujące rozwiązania:

- Aktywne uczestnictwo przedstawicieli gminy i kadry centrów usług społecznych we wszystkich etapach diagnozy:

- Wykorzystanie technik i metod interaktywnych, które uwzględnią potrzeby, opinie i pomysły różnych grup mieszkańców.
- Przeprowadzenie konsultacji z mieszkańcami co do zasad organizacji i treści diagnozy przed rozpoczęciem badań, jak i po ich zakończeniu.
- Aktywizacja niektórych grup mieszkańców poprzez włączenie ich do procesu diagnozy jako współbadaczy.

5. Praktyczność – celem diagnozy jest dostarczenie władzom gminy rzetelnych informacji o potrzebach mieszkańców w obszarze usług społecznych. Dostarczone informacje mają być podstawą lokalnej, skutecznej polityki społecznej. Polityki wyróżniającej się umiejętnym, trwałym i kompleksowym rozwiązywaniem problemów społecznych oraz tworzeniem warunków rozwoju społecznego. Praktyczna diagnoza powinna:

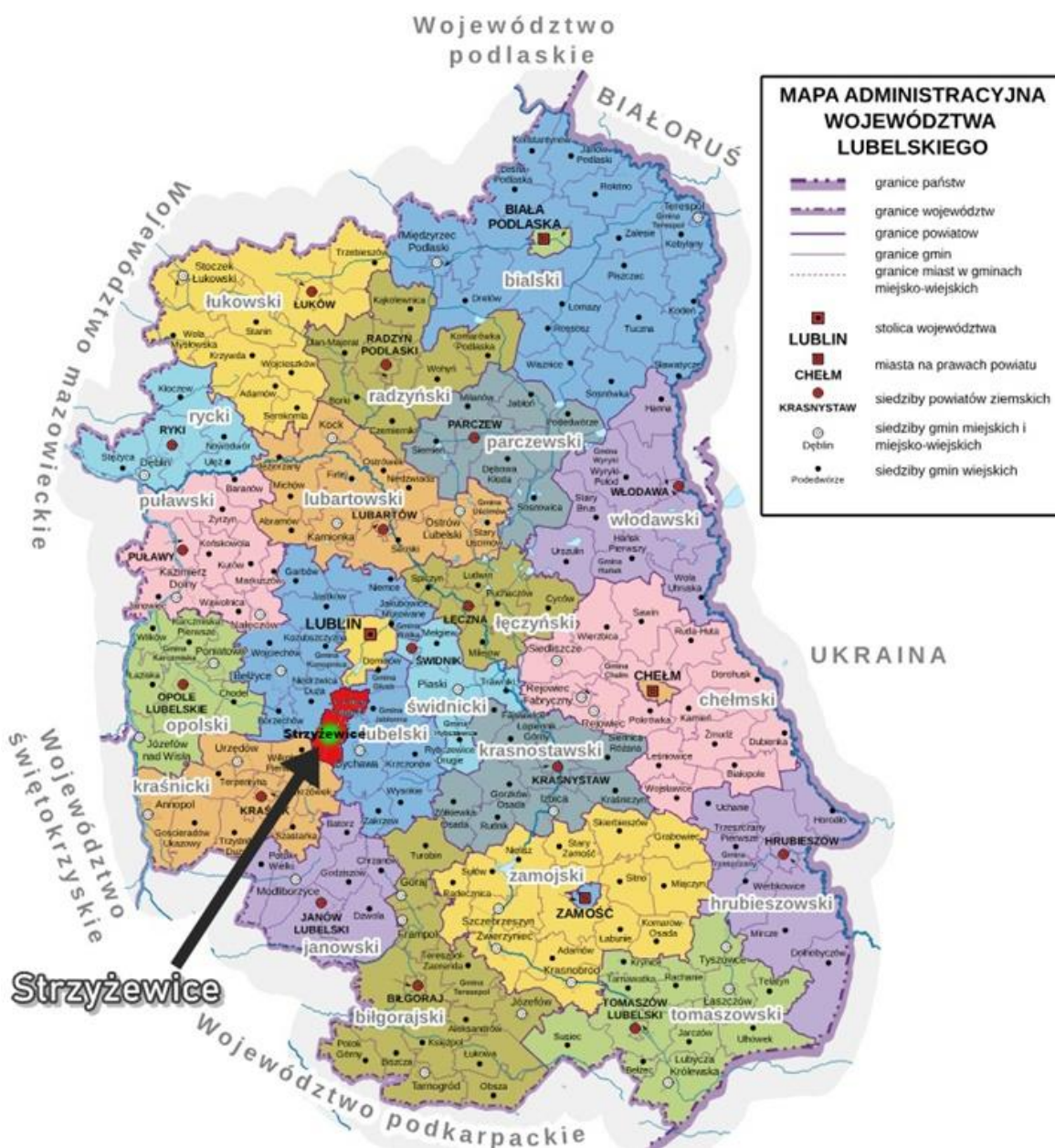
- Obejmować zestaw rekomendacji opracowanych na podstawie trafnego rozpoznania potrzeb i potencjału.
- Wskazywać podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań.
- Ulegać zmianom i korektom w zależności od zmieniającej się sytuacji mieszkańców oraz zasobów gminy.³

³Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych. Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 2020.

2.Ogólna charakterystyka gminy Strzyżewice

Gmina Strzyżewice jest gminą wiejską, położoną w południowo-zachodniej części województwa lubelskiego, w obrębie Równiny Bełżyckiej, nad rzeką Bystrzycą.

Mapa 1.Położenie administracyjne gminy Strzyżewice na tle województwa lubelskiego

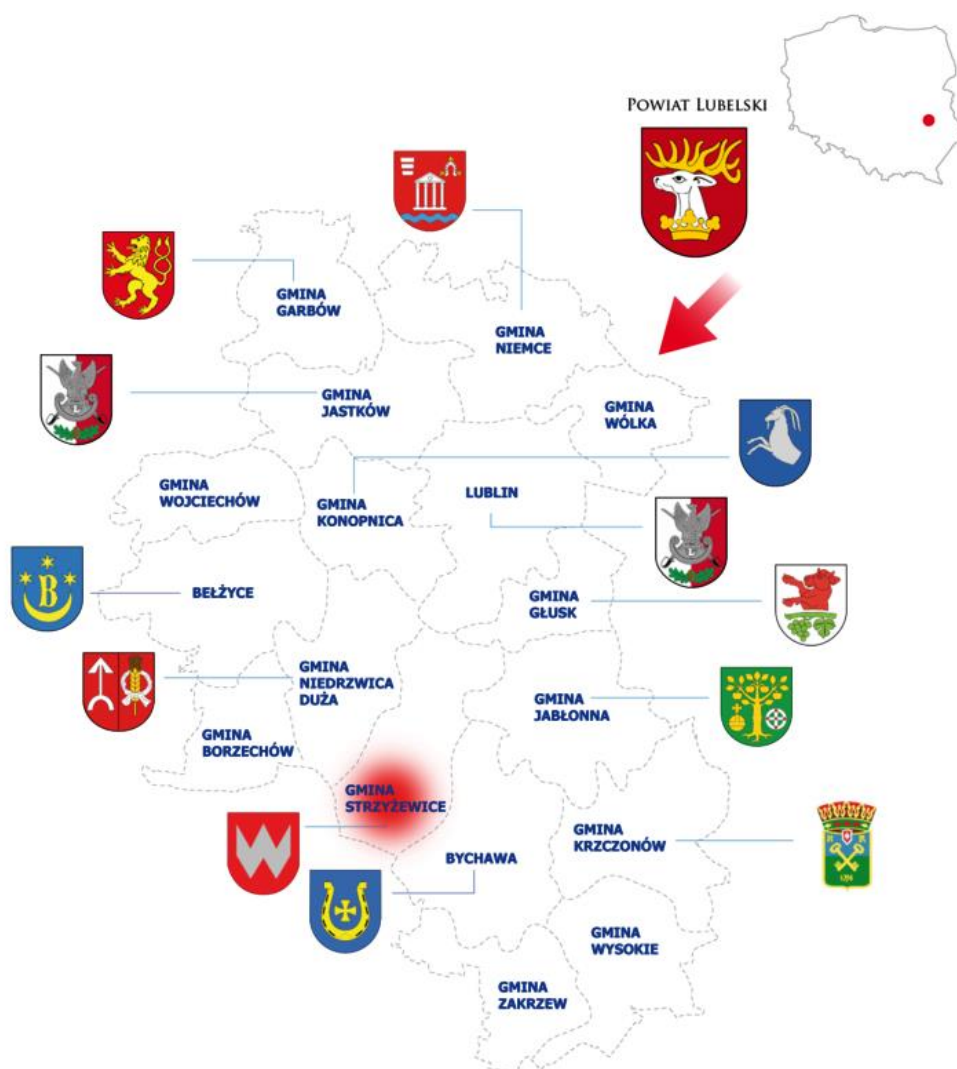

Źródło: opracowanie własne na podstawie:

https://pl.m.wikipedia.org/wiki/Plik:Lublin_Voivodeship_administrative_map.svg

Powierzchnia gminy Strzyżewice wynosi 108 km². Gmina graniczy z sześcioma innymi gminami: od północy z gminą Niedzwica Duża, od wschodu z gminą Głusk, od południowego wschodu z gminą Jabłonna, od południa z gminą Bychawa, od południowego zachodu z gminą Wysokie, a od zachodu z gminą Borzechów (wszystkie należą do powiatu lubelskiego). Gmina Strzyżewice jest częścią powiatu lubelskiego.

Mapa 2. Położenie administracyjne gminy Strzyżewice na tle powiatu lubelskiego

Źródło: <https://www.powiat.lublin.pl/powiat/>

Na terenie gminy Strzyżewice znajduje się 21 miejscowości oraz 19 sołectw: Borkowizna, Bystrzyca Nowa, Bystrzyca Stara, Dębszczyzna, Franciszków, Kajetanówka,

Kielczewice Dolne, Kielczewice Górne, Kielczewice Maryjskie, Kielczewice Pierwsze, Kolonia Kielczewice Dolne, Osmolice Pierwsze, Osmolice Drugie, Pawłówek, Piotrowice, Polanówka, Strzyżewice i Żabia Wola, Iżyce, Pawłów, Dębina.

Mapa 3. Położenie wsi Strzyżewice oraz sołectw w gminie

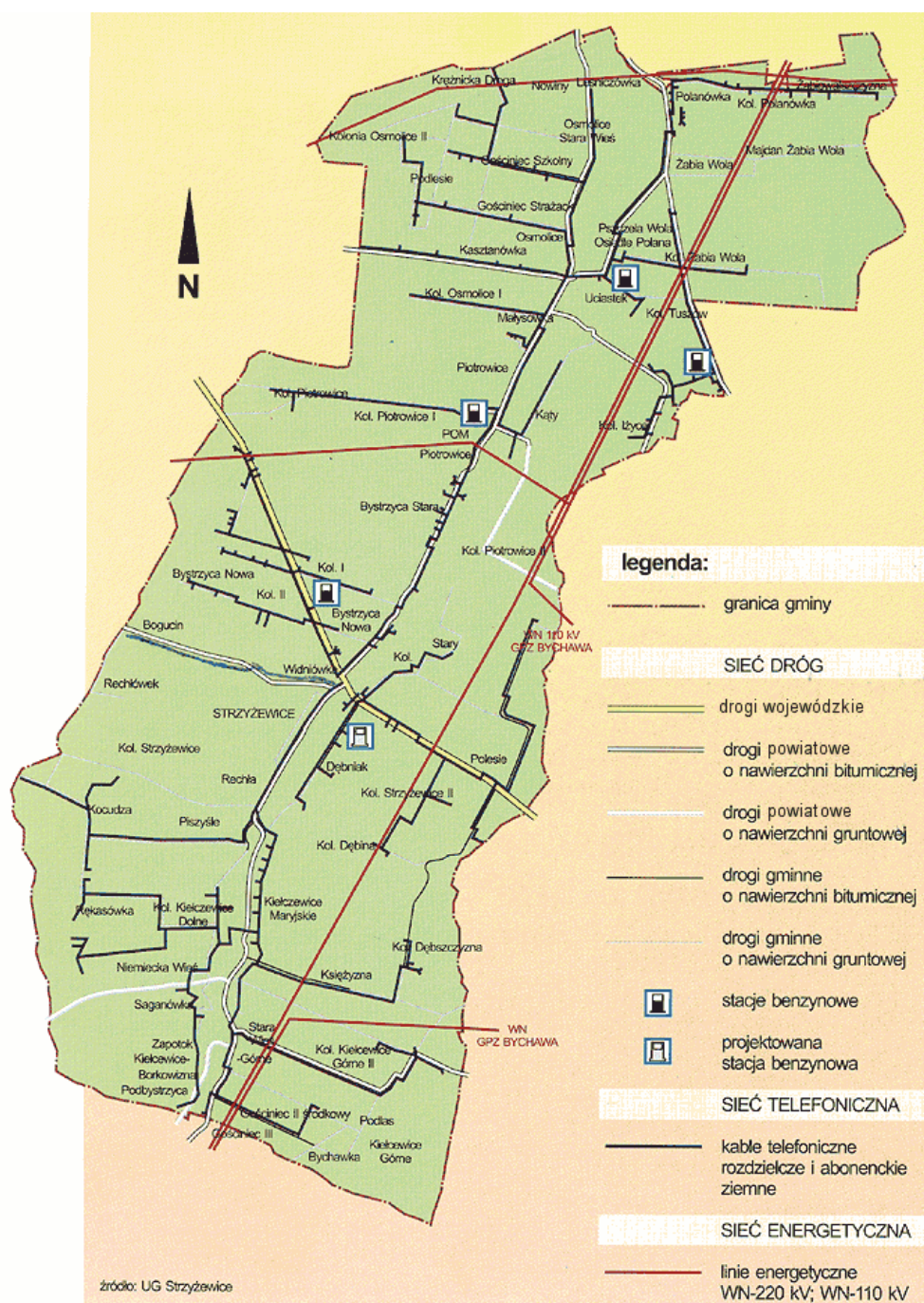

Źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Strzy%C5%BCewice_%28gmina%29#/media/Plik:Strzy%C5%BCewice_\(gmina\)_locaton_map.png](https://pl.wikipedia.org/wiki/Strzy%C5%BCewice_%28gmina%29#/media/Plik:Strzy%C5%BCewice_(gmina)_locaton_map.png)

Gmina Strzyżewice ma charakter rolniczy. Rolnictwo jest źródłem utrzymania dla większości mieszkańców. Na terenie gminy znajduje się 1656 gospodarstw rolnych. Przeciętne gospodarstwo ma około 5 ha. Użytki rolne zajmują powierzchnię 8 000 ha, a lasy 1 100 ha.

Układ drogowy w gminie obejmuje: drogi wojewódzkie o łącznej długości 13,8 km, drogi powiatowe o długości 49,6 km oraz drogi gminne o długości 73,3 km. Łączna długość dróg na terenie gminy wynosi 136,7 km, z czego nawierzchnię twardą posiada około 90 km. Najważniejszą arterią komunikacyjną gminy jest droga wojewódzka nr 834, łącząca Bychawę z Piaskami. Układ dróg zapewnia dostępność komunikacyjną do większości obszarów zamieszkałych w gminie.

Mapa 4. Drogi publiczne w gminie Strzyżewice

Źródło: <https://archiwalna.strzyzewice.lubelskie.pl/gif/35.gif>

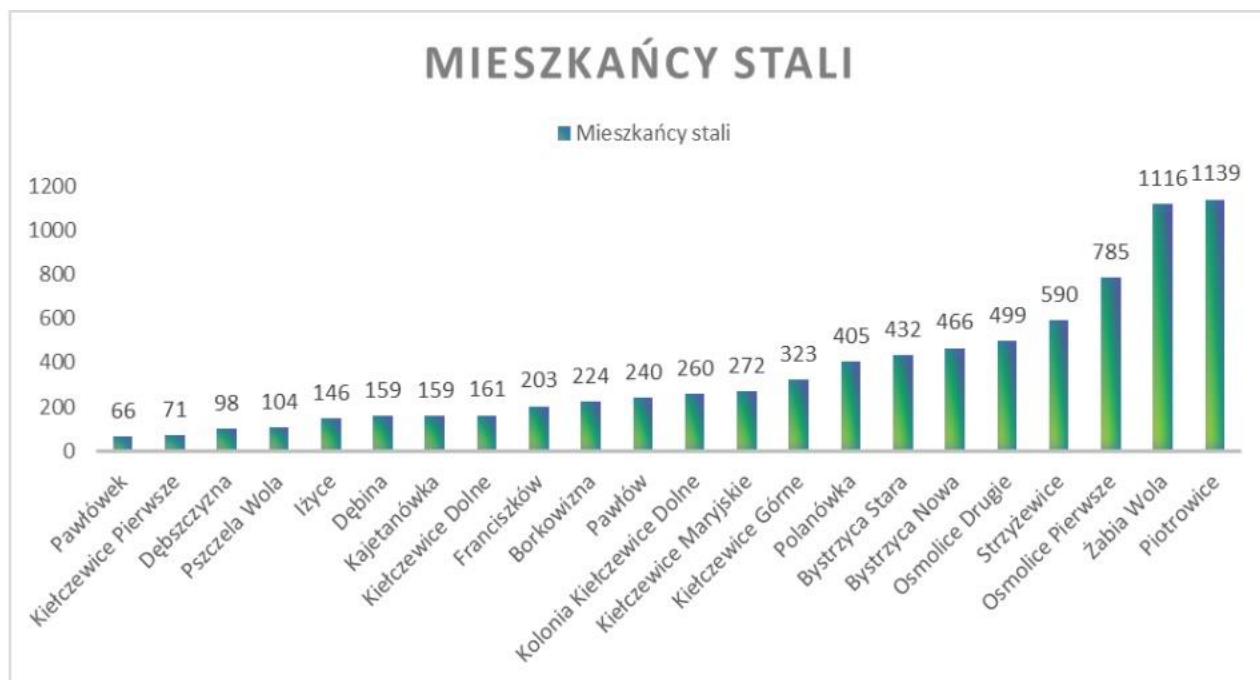
3. Sytuacja demograficzna

W opracowaniu przyjęto dane demograficzne dotyczące miejscowości i gminy Strzyżewice w roku 2022 takie jak:

- liczba mieszkańców ogółem,
- liczba kobiet, liczba mężczyzn,
- liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym
- liczba urodzeń, przyrost naturalny,
- liczba mieszkańców wsi i miast,
- liczba ślubów,
- migracje.

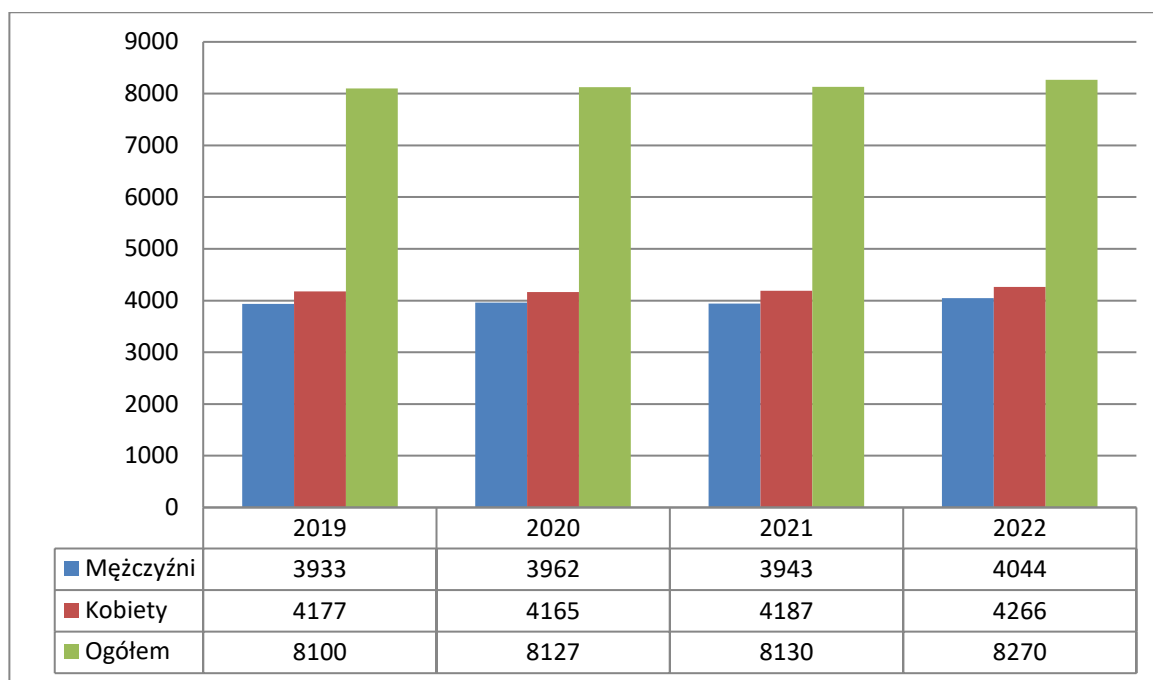
3.1 Liczba mieszkańców

Wykres 1. Liczba mieszkańców Gminy Strzyżewice w 2022r

Źródło: <https://ugstrzyzewice.bip.lubelskie.pl/upload/pliki/raport-o-stanie-gminy-strzyzewice-w-2022-r.pdf>

Wykres 2. Liczba mieszkańców gminy Strzyżewice z podziałem na płeć w latach 2019-2022

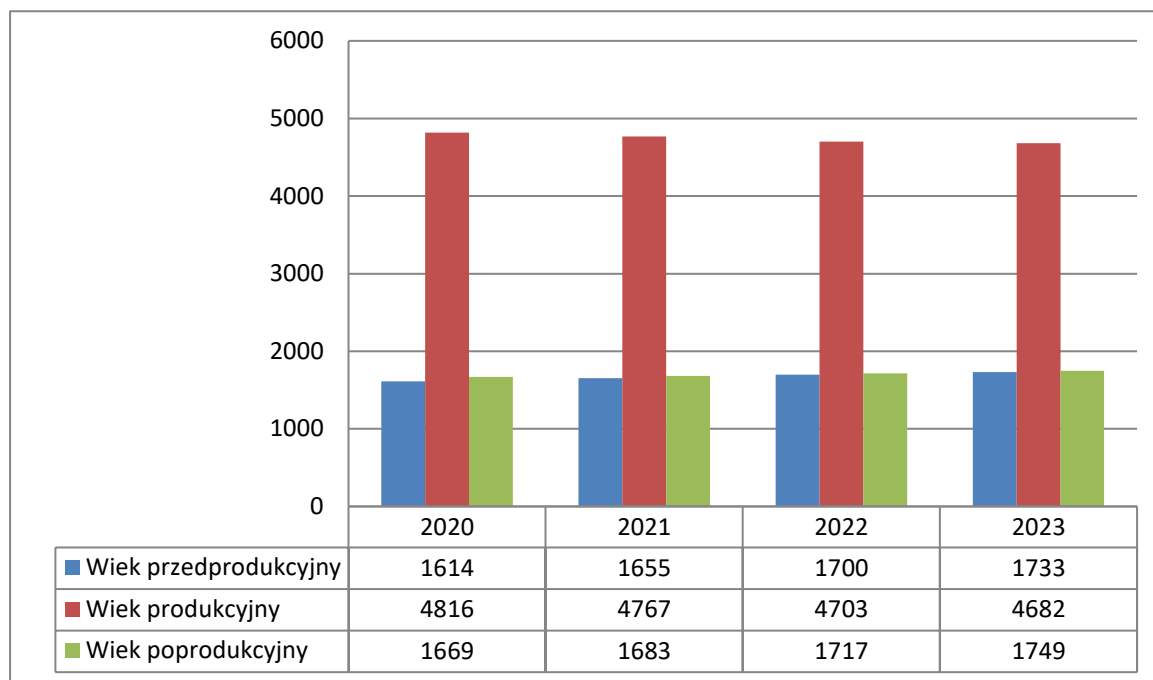
Źródło: GUS⁴

W strukturze demograficznej gminy Strzyżewice w ciągu ostatnich czterech lat (2019–2022) obserwujemy stopniowy wzrost liczby ludności. W 2019 roku ogólna liczba mieszkańców wynosiła 8100, podczas gdy w 2022 roku wzrosła do 8270. Ponadto, w analizowanym okresie widoczna jest wyraźna dysproporcja między liczbą kobiet i mężczyzn – kobiety stanowią większą grupę, przewyższając mężczyzn średnio o około 220.

⁴ Główny Urząd Statystyczny Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w latach 2019-2022

3.2 Struktura ludności według wieku i płci

Wykres 3. Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Strzyżewice w latach 2020-2023

Źródło: GUS⁵

Tabela 1. Struktura wiekowa w latach 2020-2023⁶

ROK	2020	2021	2022	2023
OGÓŁEM	8099	8105	8120	8164
WIEK 0-19	1791	1828	1832	1862
WIEK 20-59	4385	4348	4335	4335
WIEK 60 LAT I WIĘCEJ	1923	1929	1953	1967

⁵ Główny Urząd Statystyczny Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w latach 2020-2023

⁶ Główny Urząd Statystyczny Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w latach 2020-2023

Tabela 2. Struktura wiekowa kobiet w latach 2020-2023⁷

ROK	2020	2021	2022	2023
OGÓŁEM	4149	4160	4164	4211
WIEK 0-19	867	883	866	899
WIEK 20-59	2175	2170	2178	2176
WIEK 60 LAT I WIĘCEJ	1107	1107	1120	1136

Tabela 3. Struktura wiekowa mężczyzn w latach 2020-2023⁸

ROK	2020	2021	2022	2023
OGÓŁEM	3950	3932	3948	3953
WIEK 0-19	924	945	966	963
WIEK 20-59	2210	2178	2157	2159
WIEK 60 LAT I WIĘCEJ	816	809	825	831

Rozpatrując zależność pomiędzy liczbą mieszkańców gminy Strzyżewice w latach 2020-2023 a strukturą wiekową mieszkańców, można zauważyć, że co piąty mieszkaniec gminy Strzyżewice znajduje się w wieku przedprodukcyjnym. W analizowanym okresie liczba osób w tej grupie wiekowej systematycznie rosła, z 1614 w 2020 roku do 1733 w 2023 roku. Zdecydowana większość ludności gminy Strzyżewice w omawianym okresie jest w wieku produkcyjnym, choć ich liczba stopniowo maleje – z 4816 w 2020 roku do 4682 w 2023 roku. Jednocześnie obserwujemy wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, z 1669 w 2020 roku do 1749 w 2023 roku. Ta tendencja wskazuje na starzenie się

⁷ Główny Urząd Statystyczny Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w latach 2020-2023

⁸ Główny Urząd Statystyczny Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w latach 2020-2023

społeczeństwa gminy Strzyżewice, przy jednoczesnym wzroście liczby młodych mieszkańców.

3.3 Przyrost naturalny

Wykres 4. Liczba dzieci urodzonych w latach 2019-2023 w gminie Strzyżewice⁹

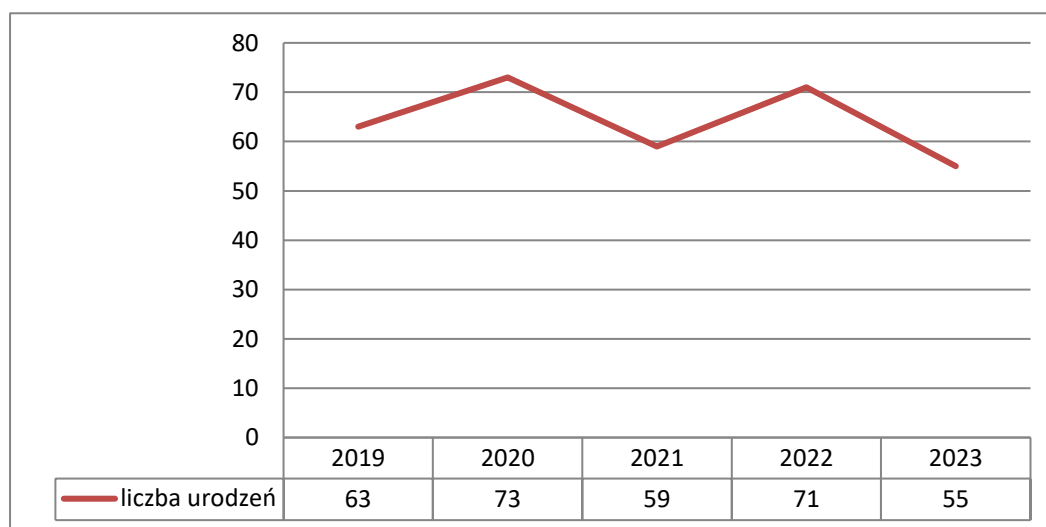

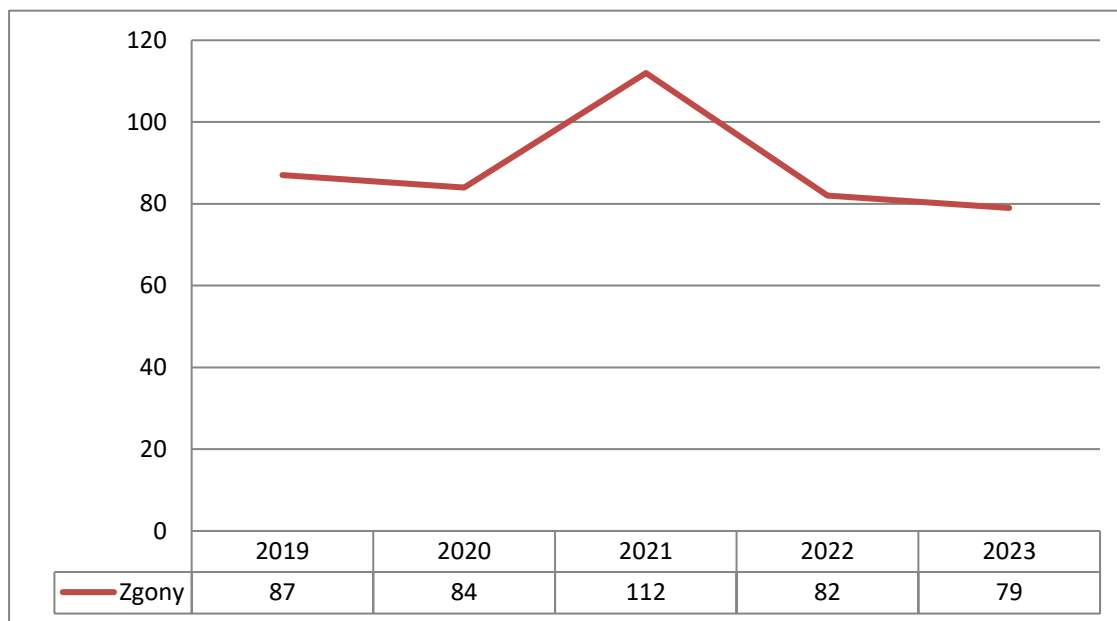
Tabela 4. Przyrost naturalny w latach 2019-2023 w gminie Strzyżewice¹⁰

ROK	Przyrost naturalny
2019	-24
2020	-11
2021	-53
2022	-11
2023	-24

⁹Główny Urząd Statystyczny Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w latach 2019-2023

¹⁰ Źródło: <https://svs.stat.gov.pl/>

Wykres 5. Liczba zgonów w latach 2019-2023 w gminie Strzyżewice¹¹

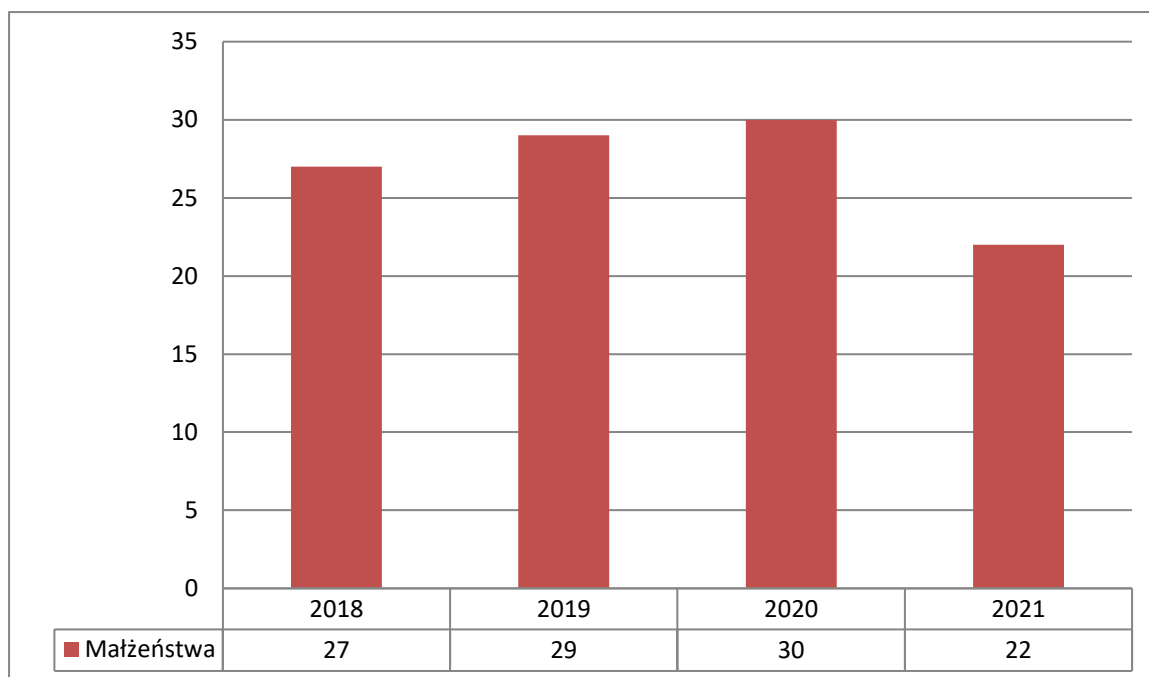

Analizując dane dotyczące przyrostu naturalnego w gminie Strzyżewice w latach 2019-2023, można zauważyć, że w całym okresie odnotowano ujemny przyrost naturalny. Obserwuje się przewagę liczby zgonów nad liczbą urodzeń, co może świadczyć o starzeniu się społeczeństwa oraz spadku dzietności.

¹¹Główny Urząd Statystyczny Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w latach 2019-2023

3.4 Zawieranie małżeństw

Wykres 6. Liczba zawartych małżeństw w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice¹²

Na terenie gminy Strzyżewice w latach 2018-2022 można zauważyć nieznaczne wahania w liczbie zawieranych związków małżeńskich.

3.5 Migracje ludności

Tabela 5. Migracja wewnętrzna w latach 2018-2020 w gminie Strzyżewice¹³

<i>Rok</i>	<i>Napływ</i>	<i>Odływ</i>	<i>Saldo</i>
2018	119	79	41
2019	123	86	37

¹² Źródło: www.lublin.stat.gov.pl

¹³ Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Strzyzewice

2020	112	66	47
2021	134	86	49

Tabela 6. Migracja zagraniczna w latach 2018-2021 w gminie Strzyżewice¹⁴

Rok	Napływ	Odływ	Saldo
2018	1	0	1
2019	0	0	0
2020	1	0	1
2021	1	0	1

Migracje to przemieszczanie się ludzi mające na celu zmianę miejsca zamieszkania. Mogą to być migracje wewnętrzne, czyli w obrębie własnego kraju, albo zewnętrzne – zagraniczne. W gminie Strzyżewice w latach 2018-2021 obserwujemy dodatnie saldo migracji wewnętrznych.

Jednocześnie migracje zagraniczne odgrywają w gminie Strzyżewice marginalną rolę. W analizowanym okresie odnotowano jedynie pojedyncze przypadki napływu osób z zagranicy, przy braku odpływu mieszkańców za granicę, co skutkowało dodatnim saldem migracji.

Malejąca liczba mieszkańców wynika więc przede wszystkim z ujemnego przyrostu naturalnego, który w analizowanym okresie utrzymywał się na ujemnym poziomie.

¹⁴ Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Strzyzewice

4. Zasoby instytucjonalne na terenie gminy Strzyżewice

Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzyżewicach

(w drugiej połowie 2025 roku zostanie przekształcony w Centrum Usług Społecznych)

Kompleksowe działania z obszaru polityki społecznej w gminie Strzyżewice realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzyżewicach. Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski wraz z Wójt Gminy Strzyżewice Barbarą Zdybel w dniu 31 października 2024r. podpisali umowę na dofinansowanie projektu utworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS). Umożliwi to stworzenie nowoczesnego centrum oferującego szeroki zakres usług dostosowanych do potrzeb mieszkańców gminy. Inwestycja ta stworzy przestrzeń wspierającą mieszkańców i ułatwiającą budowanie więzi społecznych. Usługi będą dostępne dla wszystkich mieszkańców, w tym rozszerzona zostanie działalność dla rodzin, osób niepełnosprawnych, starszych i chorych.

Centrum Usług Społecznych powstanie na bazie istniejącego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzyżewicach i będzie kluczowym krokiem w kierunku zapewnienia mieszkańcom równego i szybkiego dostępu do wysokiej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług społecznych.

Marszałek Jarosław Stawiarski wraz z przedstawicielami Gmin podpisali 7 umów o dofinansowanie projektów dotyczących wsparcia lub tworzenia Centrów Usług Społecznych (CUS). Projekty te będą realizowane w ramach Działania 8.5 Usługi społeczne programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Wartość zawartych umów opiewa na kwotę blisko 26 mln zł, z czego dofinansowanie z EFS+ to niemal 22 mln zł.

Umowy obejmują gminy: Strzyżewice, Józefów, Sułów, Opole Lubelskie, Hrubieszów, Świdnik oraz Łuków. Dzięki tym projektom usługami społecznymi zostanie objętych ponad 1,5 tysiąca osób z wymienionych gmin. W ramach dofinansowania powstaną nowe Centra Usług Społecznych w Strzyżewicach, Józefowie, Sułowie i Hrubieszowie,

natomiast w Świdniku, Łukowie i Opolu Lubelskim zostanie poszerzony zakres usług już istniejących CUS-ów.

Oferta Centrów Usług Społecznych będzie obejmować szeroki zakres usług dostosowanych do potrzeb lokalnych społeczności. Wśród nich znajdą się m.in. usługi opiekuńcze dla seniorów, wsparcie dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, a także zapewnienie transportu do miejsc użyteczności publicznej, takich jak przychodnie, urzędy czy sklepy. CUS-y będą również aktywnie angażować społeczność lokalną, organizując różnorodne inicjatywy, w tym wydarzenia społeczne, awaryjną opiekę nad dziećmi oraz zajęcia aktywizujące dla osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo, projekty przewidują dostosowanie budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, co zwiększy ich dostępność i funkcjonalność.

Dzięki inicjatywie ustawodawczej Prezydenta RP Andrzeja Dudy na poziomie lokalnym można tworzyć struktury koordynujące i integrujące usługi społeczne w formie Centrów Usług Społecznych. Zwiększą one dostęp dla wszystkich mieszkańców do tego rodzaju usług, a samorządom gminnym umożliwią trafniejsze i bardziej kompleksowe odpowiadanie na rosnące i zmieniające się potrzeby mieszkańców.

Realizacja zadań w obszarze szeroko rozumianej polityki społecznej zarówno własnych jak i zleconych z zakresu administracji rządowej opiera się na szerokim katalogu różnorodnych form wsparcia dla mieszkańców gminy. Polityka społeczna jest bardzo złożonym obszarem do realizacji dla samorządu gminnego, również ze względu na wiele uregulowań prawnych określających zakres i podstawy działań prowadzonych na poziomie gminy. Polityki społecznej nie należy wiązać tylko i wyłącznie z ustawą o pomocy społecznej, podstawowe zadania w tym zakresie wynikają z wielu kluczowych aktów prawnych m.in. takich jak ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o dodatkach mieszkaniowych, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz z resortowych programów Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

Głównym beneficjentem różnorodnych form wsparcia polityki społecznej stała się rodzina. Rodzina jest tą wspólnotą, gdzie budowane są fundamenty pod przyszły rozwój

kapitału ludzkiego. To, w jaki sposób rodzina jest postrzegana, chroniona i wspierana w wychowywaniu dzieci czy opiece nad osobami chorymi i starszymi, jest kluczowe dla rozwoju społecznego. Rolą polityki społecznej jest także niwelowanie nierówności społecznych, w tym dochodowych czy w dostępie do usług społecznych oferowanych na poziomie gminy. Podstawowym zadaniem typowej pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie pokonać samodzielnie, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Jest instytucją pomocniczą, ma wspierać mieszkańców gminy w zaspakajaniu ich potrzeb życiowych. Polega ona w szczególności na:

- ✓ Przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- ✓ Pracy socjalnej;
- ✓ Prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- ✓ Analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- ✓ Realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- ✓ Rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb

Centrum Kultury i Promocji Gminy Strzyżewice w Piotrowicach

Centrum Kultury i Promocji w Piotrowicach to instytucja, której głównym celem jest kultywowanie, promowanie oraz rozwój lokalnej kultury i tradycji. Zajmuje się organizacją różnorodnych wydarzeń kulturalnych, artystycznych i społecznych, które integrują mieszkańców oraz przyczyniają się do rozwoju życia kulturalnego w regionie. Do głównych obszarów działalności Centrum Kultury i Promocji w Piotrowicach należą:

1. **Organizacja wydarzeń kulturalnych:** Centrum przygotowuje koncerty, festiwale, wystawy, spektakle teatralne oraz inne imprezy artystyczne, które przyciągają zarówno lokalną społeczność, jak i gości z zewnątrz.

2. **Wspieranie lokalnych artystów:** Instytucja promuje twórczość lokalnych artystów, organizując wystawy, warsztaty oraz spotkania autorskie, co pozwala na prezentację ich talentów i osiągnięć.
3. **Edukacja kulturalna:** Centrum prowadzi zajęcia i warsztaty artystyczne dla różnych grup wiekowych, w tym dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Mogą to być warsztaty plastyczne, muzyczne, teatralne czy taneczne.
4. **Promocja regionu:** Instytucja zajmuje się promowaniem dziedzictwa kulturowego i turystycznego regionu, organizując wydarzenia, które przyciągają uwagę do lokalnych tradycji, zabytków i walorów przyrodniczych.
5. **Integracja społeczna:** Centrum Kultury i Promocji stara się aktywizować społeczność lokalną, organizując wydarzenia, które sprzyjają nawiązywaniu relacji i współpracy między mieszkańcami.
6. **Współpraca z innymi instytucjami:** Centrum często współpracuje z innymi instytucjami kultury, szkołami, organizacjami pozarządowymi oraz samorządami, aby realizować wspólne projekty kulturalne i społeczne.

Działalność Centrum Kultury i Promocji w Piotrowicach ma na celu nie tylko zachowanie lokalnych tradycji, ale także inspirowanie do twórczego rozwoju i budowanie silnej, zintegrowanej społeczności.

Zdjęcie 1. Centrum Kultury i Promocji Gminy Strzyżewice w Piotrowicach

Źródło: Google Maps

Gminna Biblioteka Publiczna im. Ewy Kołaczkowskiej w Strzyżewicach

Gminna Biblioteka Publiczna im. Ewy Kołaczkowskiej w Strzyżewicach działa na terenie gminy od 1964 roku. Jej siedziba znajduje się w zabytkowym dworcu w Strzyżewicach, który niegdyś należał do rodziny Kołaczkowskich. Biblioteka nosi imię Ewy Kołaczkowskiej, pisarki i tłumaczki angielskiej literatury dziecięcej. W skład placówki wchodzi również filie w Kiełczewicach Górnych, Bystrzycy Starej i Żabiej Woli. Biblioteka oferuje czytelną internetową, umożliwiającą dostęp do Internetu.

Placówka prowadzi szeroko zakrojoną działalność informacyjną i metodyczną. W bibliotece znajduje się dział "strzyżewiana", który gromadzi publikacje związane tematycznie z Gminą Strzyżewice oraz autorstwa osób pochodzących z tego terenu. W dziale tym przechowywane są także pamiątki i wspomnienia, wydane zarówno w kraju, jak i za

granicą. Dodatkowo, w bibliotece można zobaczyć stałą ekspozycję pamiątek związanych z historią gminy oraz patronką biblioteki.

Zdjęcie 2. Gminna Biblioteka Publiczna im. Ewy Kołaczkowskiej w Strzyżewicach

Źródło: Google.pl

Gminny Ośrodek Zdrowia w Piotrowicach filia w Strzyżewicach

Na terenie gminy funkcjonują 2 przychodnie: Gminny Ośrodek Zdrowia w Piotrowicach oraz Gminny Ośrodek Zdrowia Piotrowice Filia w Strzyżewicach. Obie przychodnie wchodzi w skład Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Bychawie.

Filia Gminnego Ośrodka Zdrowia w Piotrowicach, przeniesiona z Kiełczewic, została otwarta 7 września 2020 roku w historycznym Dworcu Kołaczkowskich w Strzyżewicach.

GOZ oferuje mieszkańcom gminy Strzyżewice i okolic dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej w ramach kontraktów z NFZ. Świadczenia obejmują opiekę lekarza pierwszego kontaktu, pielęgniarki i położnej środowiskowej. W zakresie usług medycznych dostępne są:

- Porady lekarskie,
- Wizyty lekarskie w domu pacjenta,
- Badania EKG,
- Opieka pielęgniarki środowiskowej, w tym zabiegi pielęgnacyjne, usprawniające, iniekcje, szczepienia oraz pobieranie krwi do badań w domu pacjenta,
- Wystawianie skierowań na badania diagnostyczne, laboratoryjne, RTG, USG oraz organizacja transportu sanitarnego.

Zdjęcie 3. Gminny Ośrodek Zdrowia w Piotrowicach filia w Strzyżewicach

<https://www.powiat.lublin.pl/>

Zdjęcie 4. Gminny Ośrodek Zdrowia w Piotrowicach

Źródło: <https://gozp Piotrowice.pl/o-nas/>

Stowarzyszenia i organizacje pożytku publicznego

Na terenie gminy Strzyżewice działają liczne stowarzyszenia i organizacje pożytku publicznego podejmujące różnorodne działania między innymi:

- Dziesięć jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej (Strzyżewice, Piotrowice, Kielczewice Górne, Osmolice, Franciszków, Bystrzyca Stara, Pawłów, Kielczewice Maryjskie, Dębszczyzna, Żabia Wola),
- Stowarzyszenie Miłośników Gminy Strzyżewice,
- Stowarzyszenie Inicjatyw Gospodarczych i Kulturalno-Oświatowych „Nadzieja” w Kielczewicach Dolnych
- Strzyżewickie Towarzystwo Regionalne
- Nadbystrzyckie Stowarzyszenie Agroturystyczne w Strzyżewicach

- Powiatowy Szkolny Związek Sportowy Powiat Lublin w Bystrzycy Starej
- Stowarzyszenie Pszczelarzy Zawodowych w Pszczelej Woli
- Stowarzyszenie Pszczelarzy Polskich „Polanka” w Pszczelej Woli
- Stowarzyszenie Rodzin Katolickich w Żabiej Woli
- Gminne Stowarzyszenie „Zalew” w Piotrowicach
- Stowarzyszenie Aktywnych Kobiet w Osmolicach Drugich
- Stowarzyszenie „Tu Mieszkam Tu Działam” w Strzyżewicach
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Kajetanówka „Kajetan”
- Gminny Ludowy Klub Sportowy „POM-ISKRA” w Piotrowicach
- Stowarzyszenie Aktywnej Młodzieży w Piotrowicach

Dom Pomocy Społecznej w Kielczewicach

Dom Pomocy Społecznej, przeznaczony dla 65 dziewcząt i kobiet z niepełnosprawnością. Placówka oferująca całodobową opiekę, wsparcie oraz kompleksową rehabilitację i rewalidację. Jest to miejsce, gdzie mieszkanki mogą czuć się bezpiecznie, rozwijać swoje umiejętności i uczestniczyć w życiu społecznym, otoczone troskliwą opieką wykwalifikowanej kadry.

Zdjęcie 5. Dom Pomocy Społecznej w Kielczewicach

Źródło: https://www.domyseniora.pl/strzyzewice_2,panstwowe_domy_opieki,127342.html

Dzienny Dom „Senior+” w Piotrowicach

Dzienny Dom „Senior+” w Piotrowicach to placówka oferująca bezpłatne wsparcie dla nieaktywnych zawodowo osób w wieku 60+. Placówka jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych i pozbawiona barier architektonicznych. Seniorzy mają zapewnioną opiekę opiekunów, terapeutę zajęciowego oraz pielęgniarkę środowiskową, która prowadzi poradnictwo i pogadanki prozdrowotne. Gmina Strzyżewice organizuje dowóz seniorów do placówki. Placówka znajduje się w strukturze organizacyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej.

W ramach projektu oferowane są:

- Terapie zajęciowe (ćwiczenia usprawniające, zajęcia edukacyjno-kulturalne),
- Muzykoterapia,
- Wycieczki turystyczne i wyjazdy integracyjne,
- Spotkania z psychologiem,
- Warsztaty integracyjne i międzypokoleniowe,
- Prelekcje z lokalnymi artystami,
- Posiłek i serwis kawowy.

Zdjęcie 6. Dzienny Dom „Senior+” w Piotrowicach

Źródło: https://strzyzewice.lubelskie.pl/strona-4702-wsparcie_na_funkcjonowanie_dziennego.html

Dom Seniora w Osmolicach

Dom Seniora Osmolice w Osmolicach Pierwszych to nowoczesna prywatna placówka prowadzona w ramach działalności gospodarczej, oferująca całodobową opiekę dla 22 osób starszych i przewlekle chorych. Zapewnia komfortowe pokoje jedno- i dwuosobowe z prywatnymi łazienkami, dostosowane do osób niepełnosprawnych, oraz stałą opiekę medyczną i pielęgniarską. Placówka oferuje rehabilitację, zajęcia aktywizujące oraz wsparcie psychologiczne, dbając o samopoczucie i bezpieczeństwo mieszkańców. Personel Domu Seniora Osmolice to wykwalifikowana kadra, która dba o dobre samopoczucie mieszkańców oraz zapewnia im opiekę na najwyższym poziomie.

Komisariat Policji w Bychawie

Gmina Strzyżewice znajduje się w rejonie działania Komisariatu Policji w Bychawie. Komisariat Policji w Bychawie jest jednostką odpowiedzialną za zapewnienie bezpieczeństwa

i porządku publicznego na terenie gminy Strzyżewice oraz sąsiednich gmin: Bychawa, Jabłonna i Krzczonów.

Do głównych zadań należy:

- Ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra,
- Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- Inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń,
- Wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.

Zdjęcie 7. Komisariat Policji w Bychawie

Źródło: <https://www.google.pl/maps>

Zespół Interdyscyplinarny

Zespół interdyscyplinarny znajdujący się w strukturze organizacyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej tworzy grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie. W skład grup roboczych wchodzi przedstawiciele:

jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia.

W skład grup roboczych mogą wchodzić także kuratorzy sądowi oraz przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania grup roboczych:

- Opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- Dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzyżewicach prowadzi sprawy o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego wyłącznie wobec osób mieszkających na terenie gminy Strzyżewice.

Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i członków ich rodzin w Strzyżewicach

Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych działa w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i oferuje wsparcie osobom zmagającym się z uzależnieniem od alkoholu oraz ich rodzinom. Punkt jest czynny w każdy wtorek i czwartek w godzinach pracy urzędu, znajduje się na parterze Urzędu Gminy (pokój nr 9).

Na terenie gminy Strzyżewice działają następujące placówki edukacyjne:

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Bystrzycy Starej

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Bystrzycy Starej ma ponad stuletnią historię. Początki edukacji w okolicy sięgają 1825 roku, jednak szkoła w obecnej formie zaczęła działać w 1922 roku. Początkowo lekcje odbywały się w prywatnych domach, a w 1955 roku oddano do użytku nowy budynek.

W 1967 roku placówka otrzymała imię Marii Konopnickiej. Na przestrzeni lat szkoła była modernizowana – powstała sala gimnastyczna, unowocześniono infrastrukturę i wyposażenie. Dziś oferuje nowoczesne zaplecze dydaktyczne, uczestniczy w projektach międzynarodowych i kładzie nacisk na rozwój uczniów w duchu tradycji i nowoczesności.

Zdjęcie 8. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Bystrzycy Starej

Źródło: <https://bystrzycastara.strzyzewice.lubelskie.pl/>

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Kielczewicach Górnych

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Kielczewicach Górnych została założona w 1917 roku jako dwuklasowa placówka, w której uczyły się dzieci różnych wyznań. Początkowo zajęcia odbywały się w prywatnych domach. W 1960 roku rozpoczęto budowę nowego budynku szkolnego w Kielczewicach Górnych, który oddano do użytku 10 października 1964 roku. Obecnie szkoła oferuje uczniom nowoczesne zaplecze dydaktyczne

i realizuje różnorodne projekty edukacyjne, takie jak „Program rozwoju kompetencji kluczowych uczniów i nauczycieli szkół podstawowych w Gminie Strzyżewice”.

Zdjęcie 9. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Kielczewicach Górnych

Źródło: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=465649398906128&set=a.465649365572798>

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Zofii i Juliusza Stadnickich w Osmolicach

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Zofii i Juliusza Stadnickich w Osmolicach oferuje uczniom nowoczesne metody nauczania, kładąc nacisk na rozwój kompetencji kluczowych oraz wsparcie psychologiczno-pedagogiczne. Uczniowie mają możliwość uczestniczenia w różnorodnych projektach edukacyjnych, takich jak konkurs plastyczny "Moja mała Ojczyzna" czy widowisko patriotyczne "Kto Ty Jesteś Polak Mały". Szkoła angażuje się również w programy rozwoju kompetencji kluczowych, oferując zajęcia z zakresu przyrody,

robotyki, języka angielskiego i matematyki. Dzięki temu uczniowie są lepiej przygotowani do wyzwań współczesnego świata.

Zdjęcie 10. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Zofii i Juliusza Stadnickich w Osmolicach

Źródło: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=403226508471430&set=a.403226471804767>

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Strzyżewicach-Rehcie

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Strzyżewicach-Rehcie została utworzona w 1926 roku z połączenia szkół w Kiełczewicach Dolnych i Strzyżewicach. Dzięki zaangażowaniu lokalnej społeczności, w 1929 roku oddano do użytku nowy budynek szkolny. W 1934 roku placówka przyjęła imię Marszałka Józefa Piłsudskiego. Podczas II wojny światowej budynek szkoły został zajęty przez okupanta, a nauka odbywała się w prywatnych domach. Po wojnie społeczność lokalna odbudowała szkołę, a w kolejnych latach placówka była modernizowana i rozbudowywana. W latach 80. dobudowano salę gimnastyczną, a w XXI wieku przeprowadzono kolejne remonty i unowocześnienia. Obecnie szkoła oferuje nowoczesne zaplecze dydaktyczne, prowadzi innowacyjne projekty edukacyjne

i rozwija talenty uczniów. Placówka kładzie duży nacisk na wartości patriotyczne i obywatelskie, organizując liczne wydarzenia upamiętniające historię Polski.

Zdjęcie 11. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Strzyżewicach-Rechcie

Źródło: <https://sprehta.strzyzewice.lubelskie.pl/>

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Rodziny Rohlandów w Żabiej Woli

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Rodziny Rohlandów w Żabiej Woli została założona 20 listopada 1916 roku przez Pawła Rohlanda, ówczesnego właściciela dóbr żabiowolskich. Początkowo borykała się z trudnościami lokalowymi i finansowymi, a zajęcia odbywały się w różnych miejscach, w tym w budynku folwarcznych czworaków oraz w prywatnych domach. Mimo tych wyzwań, placówka funkcjonowała nieprzerwanie, nawet podczas II wojny światowej, kiedy to prowadzono tajne nauczanie. Po wojnie, dzięki zaangażowaniu społeczności lokalnej, szkoła była stopniowo rozbudowywana i modernizowana. W 1971 roku oddano do użytku nowy budynek szkolny, co znacząco poprawiło warunki nauczania. W kolejnych latach placówka rozwijała swoją infrastrukturę oraz ofertę edukacyjną, kładąc nacisk na wartości patriotyczne i regionalne.

W 2011 roku, w 95. rocznicę powstania, szkole nadano imię Rodziny Rohlandów, honorując w ten sposób jej założycieli i ich wkład w rozwój lokalnej edukacji. Obecnie szkoła

oferuje nowoczesne metody nauczania, angażuje się w liczne projekty edukacyjne oraz dba o wszechstronny rozwój uczniów, łącząc tradycję z nowoczesnością.

W 2023 roku rozpoczęto budowę nowoczesnej hali sportowej przy szkole, co dodatkowo wzbogaci bazę dydaktyczną i sportową placówki. Inwestycja ta ma na celu nie tylko poprawę warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, ale także integrację społeczności lokalnej poprzez organizację różnorodnych wydarzeń sportowych i kulturalnych.

Zdjęcie 12. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Rodziny Rohlandów w Żabiej Woli

Źródło: <https://spzabiawola.strzyzewice.lubelskie.pl/strona-3848-historia.html>

Samorządowe Przedszkole Publiczne "Parkowe Skrzaty" w Piotrowicach

Samorządowe Przedszkole Publiczne "Parkowe Skrzaty" w Piotrowicach oferuje opiekę i edukację dla dzieci w wieku przedszkolnym, zapewniając im wszechstronny rozwój w przyjaznym i bezpiecznym środowisku. W przedszkolu funkcjonuje pięć oddziałów

przedszkolnych. Placówka kładzie duży nacisk na współpracę z rodzicami oraz angażowanie dzieci w różnorodne projekty edukacyjne i kulturalne.

Zdjęcie 13. Samorządowe Przedszkole Publiczne "Parkowe Skrzaty" w Piotrowicach

Źródło: <https://przedszkole.strzyzewice.lubelskie.pl/>

Niepubliczne Przedszkole "Pszczółka Maja" w Pszczelej Woli

Niepubliczne Przedszkole "Pszczółka Maja" w Pszczelej Woli zostało założone w lipcu 2014 roku. Placówka mieści się pod adresem Pszczela Wola 9, 23-107 Strzyżewice. Przedszkole oferuje opiekę i edukację dla dzieci w wieku przedszkolnym, kładąc nacisk na wszechstronny rozwój oraz naukę języka angielskiego. Przedszkole to wyróżnia się przyjazną atmosferą i indywidualnym podejściem do każdego dziecka. Pszczółka Maja to miejsce, gdzie dzieci mogą rozwijać swoje umiejętności w atmosferze pełnej ciepła, zrozumienia i wsparcia. Placówka ta stawia na wszechstronny rozwój dzieci, oferując bogaty program edukacyjny oraz liczne zajęcia dodatkowe.

Zdjęcie 14. Niepubliczne Przedszkole "Pszczółka Maja" w Pszczelej Woli

Źródło: <https://ohmycraft.pl/niepubliczne-przedszkole-pszcz-ka-maja-6528584122756455134/>

Zespół Szkół Rolniczych – Centrum Kształcenia Zawodowego w Pszczelej Woli

Zespół Szkół Rolniczych – Centrum Kształcenia Zawodowego w Pszczelej Woli, to renomowana placówka edukacyjna o bogatej tradycji, specjalizująca się w kształceniu zawodowym w sektorze rolniczym i pszczelarskim. Organem prowadzącym szkołę jest Samorząd Województwa Lubelskiego, który wspiera jej rozwój i dba o wysoki poziom kształcenia zawodowego. Zespół Szkół zlokalizowany jest w zespole pałacowo - parkowym nad rzeką Bystrzycą. Tutaj znajduje się jedyny w Polsce skansen pszczelarski.

Zespół Szkół Rolniczych obejmuje Technikum Pszczelarskie w Pszczelej Woli. Jest to unikalna placówka edukacyjna, jedyna tego typu w Polsce i Europie, z ponad 75-letnią tradycją. Jej początki sięgają 1945 roku, kiedy to w miejscowości, niegdyś należącej do hrabiego Rohlanda, założono pierwszą szkołę pszczelarską, dając początek dziedzictwu przekazywania wiedzy o tajemnicach życia pszczoł. Uczniowie zdobywają zarówno wiedzę teoretyczną, jak i praktyczną, m.in. podczas płatnych praktyk u pszczelarzy zagranicznych, co

umożliwia im prowadzenie własnego gospodarstwa pasiecznego oraz dalszą edukację na dowolnym kierunku studiów.

Zdjęcie 15. Zespół Szkół Rolniczych – Centrum Kształcenia Zawodowego w Pszczeliej Woli.

. Źródło: <https://pszczelawola.edu.pl/technikum-pszczelarskie/>

5. Metodologia badania

5.1 Badania ilościowe

Niniejsza diagnoza powstała w celu ustalenia kluczowych wyzwań i potrzeb społecznych mieszkańców z obszaru gminy Strzyżewice. Dokument ma być odpowiedzią na pytanie jakie cele należy wyznaczyć i jakie działania podjąć, aby odnieść długofalowe korzyści dla lokalnych społeczności. W opracowaniu przytoczono dane statystyczne określające sytuację społeczno-gospodarczą gminy.

W badaniu wykorzystano techniki i narzędzia służące zarówno badaniu ilościowemu, jak i jakościowemu.

Pierwszym etapem prac było przeprowadzenie badań ankietowych (ilościowych) wśród:

- dorosłych mieszkańców,
- młodzieży i dzieci,
- organizacji,
- instytucji,
- przedsiębiorstw.

Badania ilościowe to głównie sondaże kwestionariuszowe, które mogą być przeprowadzane wśród dużej grupy badanych. Pozwalają na uzyskanie odpowiedzi na podstawowe pytanie „ile?”, „jak często występuje dane zjawisko?” itp. Odpowiedni dobór próby badawczej pozwala, przy zastosowaniu tej techniki, na przebadanie takiej liczby osób, by wyniki były reprezentatywne dla całej badanej populacji. Badania ilościowe pozwalają na ustalenie jak często w danej zbiorowości występuje określone zjawisko.

Badanie ilościowe składało się z dwóch etapów:

1. Zbieranie danych
2. Analiza pozyskanych danych.

Wykorzystana metoda to **CAWI** – badania on-line. Ankieta internetowa, którą badany wypełnia samodzielnie.

Dane zastane – podstawę analizy stanowią dokumenty statystyki publicznej, sprawozdania, analizy i publikacje. Metoda badawcza sprowadza się do analizy zapisów dostępnych źródeł danych, obejmującej w szczególności ich kompilację, wzajemną weryfikację i przetwarzanie. Analiza taka stanowi podstawę do wypracowania wniosków na temat badanego problemu.

Dane zastane mają za zadanie:

- Pomóc w sprecyzowaniu lub redefinicji problemu we wstępnej fazie,
- Mogą dostarczyć rozwiązanie problemu,
- Mogą stanowić alternatywę dla generowanych danych w trakcie badań,
- Mogą dostarczyć niezbędnych informacji dotyczących kontekstu badania.

5.2 Badania jakościowe

Badania jakościowe to badania, które koncentrują się na głębszej analizie danego zjawiska. W badaniach jakościowych główny nacisk położony jest na to, aby za pomocą specjalnych technik badawczych lepiej i dokładniej zrozumieć analizowane zjawisko.

Zalety badań jakościowych:

- Dostarczają nowych informacji o badanym zjawisku, informacji o nowej jakości,
- Pogłębiają zdobytą wiedzę,
- Pomagają lepiej zrozumieć mechanizmy działania analizowanych zagadnień.

Tabela 7. Metody badawcze zastosowane w diagnozie

Metoda badawcza	Rodzaj narzędzia	Opis	Źródła
Badania ilościowe	Analiza danych statystycznych (dane zastane)	- struktura wieku ludności, - dane o sytuacji demograficznej, - liczba dzieci w szkołach - liczba dzieci niepełnosprawnych - liczba dzieci pobierających zasiłki szkolne, - osoby niepełnosprawne i przewlekle chore - liczba osób objętych pomocą OPS - osoby bezrobotne	Materiały udostępnione przez Urząd Gminy, OPS: - sprawozdania rzeczowo finansowe z zakresu świadczeń rodzinnych, - sprawozdania z działalności OPS - sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej: - pieniężnych, w naturze i usługach - raport z gminnego programu przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy - raport z wykonania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, - sprawozdanie z wykonania gminnego programu przeciwdziałania alkoholizmowi
	Ankieta dla dorosłych mieszkańców gminy - ankieta w formie papierowa i internetowa CAWI	- pozwoli ocenić, które problemy ankietowani uważają za najistotniejsze	Dorośli mieszkańcy Gminy Strzyżewice
	Ankieta dla młodzieży i dzieci - ankieta w formie papierowa i internetowa CAWI	- pozwoli ocenić, które problemy ankietowani uważają za najistotniejsze	Dzieci i młodzież z gminy Strzyżewice
	Ankieta dla Potencjalnego	- badanie zasobów lokalnych	Organizacje, przedsiębiorcy

	<i>usługodawcy - ankieta w formie papierowa i internetowa CAWI</i>		
Badania jakościowe	Pogłębiony wywiad grupowy	- pozwoli ocenić, które problemy badani uważają za najistotniejsze	Liderzy lokalnej społeczności
	Wywiady indywidualne	- pozwoli ocenić, które problemy badani uważają za najistotniejsze	Mieszkańcy Gminy Strzyżewice
	Analiza mediów lokalnych	Prześledzenie działań lokalnych	Strona internetowa gminy
	Spacery badawcze	Możliwość diagnozy i zebrania pomysłów bezpośrednio od uczestników i w oparciu o bezpośrednie doświadczenie	Mieszkańcy gminy Strzyżewice
Konsultacje społeczne	Kwestionariusz do zbierania opinii	Weryfikacja Wypracowanych rozwiązań	Mieszkańcy gminy Strzyżewice

5.3 Pozostałe zagadnienia dotyczące diagnozy

Pytania problemowe:

- Jakie potrzeby społeczne występują w gminie Strzyżewice?
- Na które z tych potrzeb może odpowiedzieć działalność CUS? Jakie rozwiązania / usługi należy wprowadzić?
- Jaki potencjał może CUS wykorzystać?

Wielkość próby badawczej

Jest to określenie liczebności próby, jak liczna ma być próba, aby na podstawie wyników jej pomiaru możliwe było wyciąganie wniosków o badanej populacji, wniosków

charakteryzujących się określoną dokładnością i stopniem pewności. W przypadku realizowanej diagnozy próba wynosi 4,9% czyli około 400 mieszkańców Gminy Strzyżewice.

Zakres podmiotowy badania

Gmina Strzyżewice, a badaniem zostali objęci jej mieszkańcy.

Odbiorcy wyników badań

Odbiorcą jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzyżewicach.

6. Pomoc instytucjonalna

6.1 Wsparcie rodzin

Tabela 8. Powody udzielenia pomocy rodzinom w gminie Strzyżewice - ranking¹⁵

Rodziny, którym udzielano pomocy i wsparcia – ranking: 100% - 100 rodzin	
Powód	Średnia za lata 2018 - 2024
UBÓSTWO	103%
BEZROBOCIE	65%
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	41%
RODZINY NIEPEŁNE	11%
RODZINY WIELODZIELNE	14%
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	53%

¹⁵ Źródło Sprawozdania roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach

DŁUGOTERMINOWA LUB CIĘŻKACHOROBA	66%
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	20%
ALKOHOLIZM	2%
NARKOMANIA	0%
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA W TYM WIELODZIETNOŚĆ	18%
TRUDNOŚCI WPRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA POZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	1%
PRZEMOC W RODZINIE	1%
ZDARZENIE LOSOWE	0%
BEZDOMNOŚĆ	2%
SIEROCTWO	0%

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stwierdza, że rodzina, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji wychowawczo-opiekuńczych powinna otrzymać wsparcie, polegające między innymi na:

- Analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- Rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- Wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- Podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, Dążeniu do reintegracji rodziny,
- Pomocy w integracji rodziny.¹⁶
- Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie: Pracy z rodziną,

¹⁶ www.gov.pl

- Pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

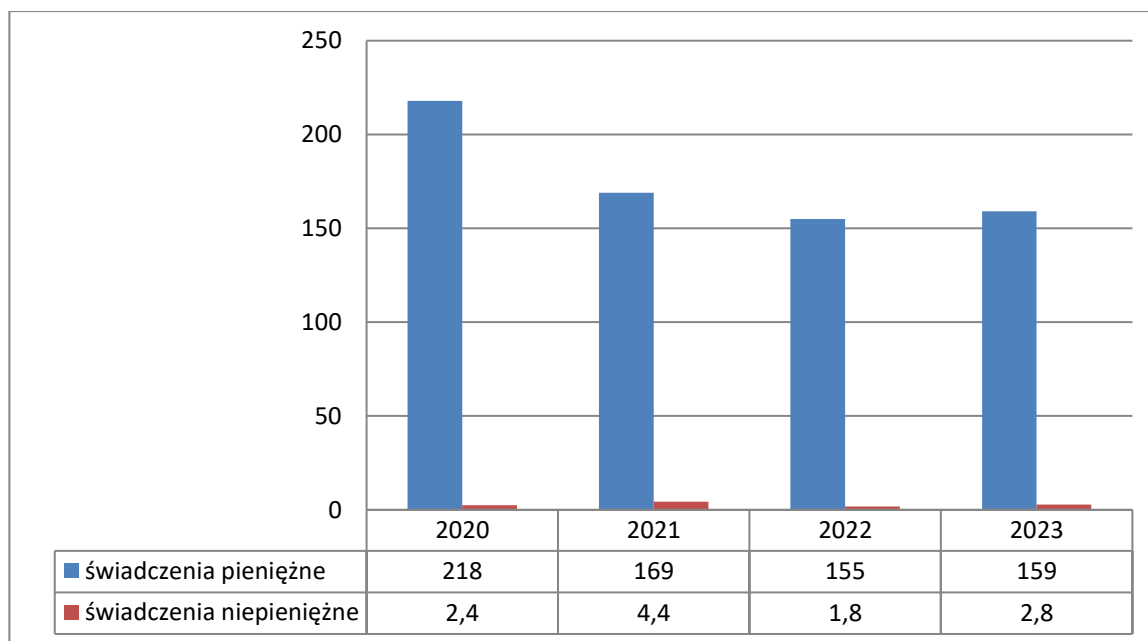
Zgodnie z danymi otrzymanymi od Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzyżewicach osoby i rodziny wymagające wsparcia, otrzymują je w formie pieniężnej i niepieniężnej. Do pierwszego rodzaju zaliczają się wszelkiego rodzaju zasiłki stałe, okresowe i celowe, a także pomoc pieniężną m.in. na usamodzielnienie czy pokrycie kosztów nauki. W latach 2020-2024 z pomocy społecznej skorzystało 2027 rodzin, 4675 osób.

Tabela 9. Liczba rodzin i osób w rodzinie korzystających z pomocy społecznej w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice¹⁷

Rok	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinie
2020 - 2024	2027	4675

Poniższe wykresy prezentują, jak rozkłada się udział wspomnianych świadczeń. Świadczenia pieniężne stanowią ponad 60% wydatkowania.

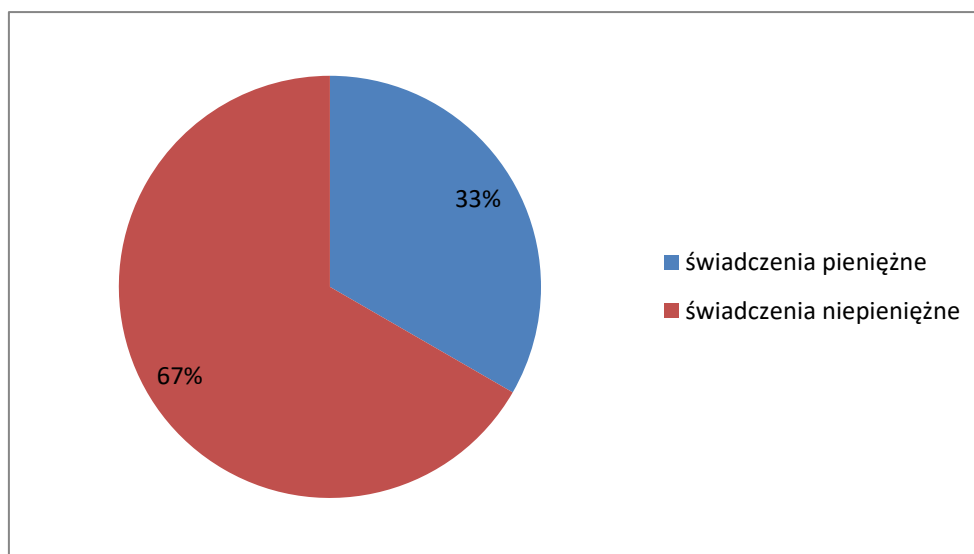
Wykres 7. Zestawienie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice¹⁸

¹⁷ Sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzyżewicach w latach 2016-2024

¹⁸ Jw.

Wykres 8. Zestawienie procentowe świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice¹⁹

Innym rodzajem wsparcia świadczonego na terenie gminy Strzyżewice jest wsparcie niepieniężne, do którego można zaliczyć:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- schronienie,
- posiłek, ubranie, inną pomoc,
- usługi opiekuńcze,
- sprawienie pogrzebu,
- pomoc na usamodzielnienie w naturze
- uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych (w ramach pomocy na usamodzielnienie)
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej (w ramach pomocy na usamodzielnienie)

¹⁹Sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzyżewicach w latach 2016-2023

W gminie Strzyżewice obserwujemy spadek liczby świadczeń. Może on być spowodowany zmianami w polityce państwa związanej z gospodarką i świadczeniami społecznymi („Rodzina 500+”, Program „Dobry Start”, Karta Dużej Rodziny, ustalenie minimalnej stawki godzinowej), a tym samym poprawą jakości życia.

W roku 2016 weszła w życie ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. To nowy rodzaj wsparcia finansowego polskich rodzin. Program Rodzina 500+ to główny instrument polityki rodzinnej realizujący trzy główne cele:

1. Poprawa sytuacji demograficznej,
2. Redukcja ubóstwa wśród najmłodszych,
3. Inwestycja w rodzinę.

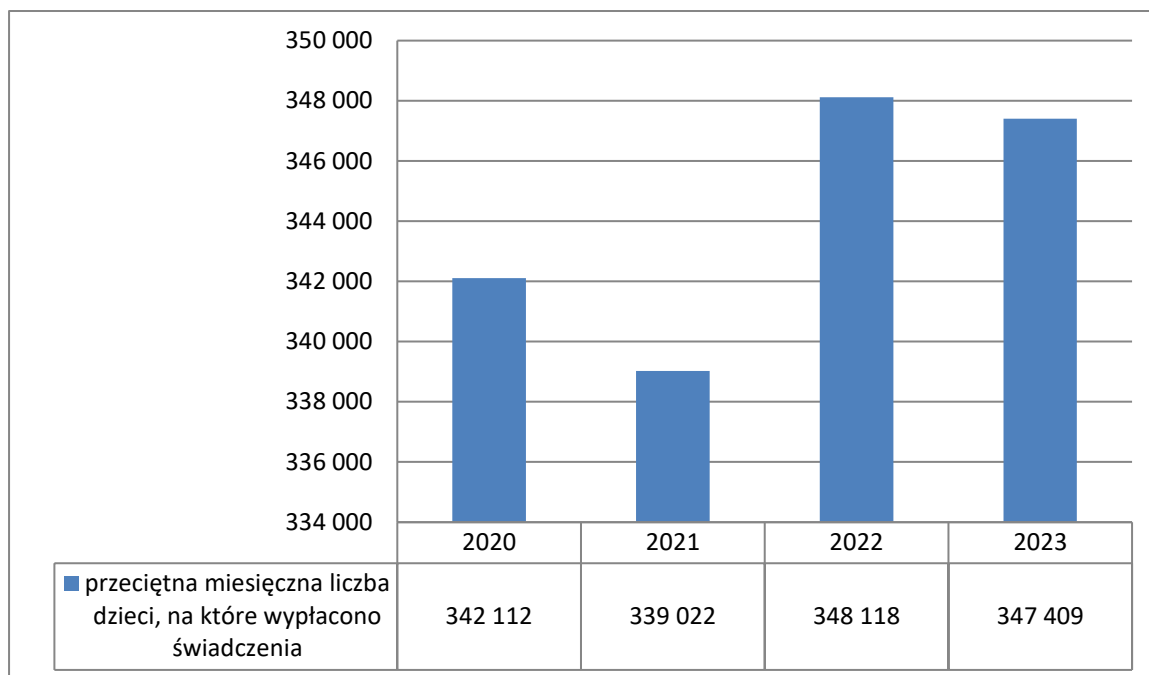
W ramach programu rodzinom z dziećmi na utrzymaniu przysługuje świadczenie wychowawcze w wysokości 800zł na dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia.

Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi w Programie „Rodzina 500+”, od 1 lipca 2019 roku świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18. roku życia, bez względu na dochód osiągniany przez rodzinę.

W 2022 roku wprowadzono nowy program, który wprowadza dodatkowe wsparcie dla rodzin wychowujących dzieci, a jednym z elementów tego programu jest **„Rodzinny Kapitał Opiekuńczy”**. Program ten to forma pomocy, która jest szczególnie ukierunkowana na wsparcie rodzin wychowujących dzieci do 3. roku życia. Zawiera on elementy świadczeń opiekuńczych, które mają na celu poprawę sytuacji finansowej rodzin.

Rodzinny Kapitał Opiekuńczy wprowadza możliwość wyboru między świadczeniem w wysokości 500 zł miesięcznie przez 24 miesiące, a wyższym świadczeniem w wysokości 1000 zł miesięcznie przez 12 miesięcy.

Wykres 9. Liczba dzieci korzystających ze świadczeń wychowawczych w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice²⁰

Świadczenie wychowawcze otrzymywać mogą:

- Rodzice,
- Opiekunowie prawni (osoby ustanowione przez sąd opiekunami prawnymi dziecka),
- Opiekunowie faktyczni dziecka (opiekun faktyczny to osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła do sądu z wnioskiem o adopcję dziecka).

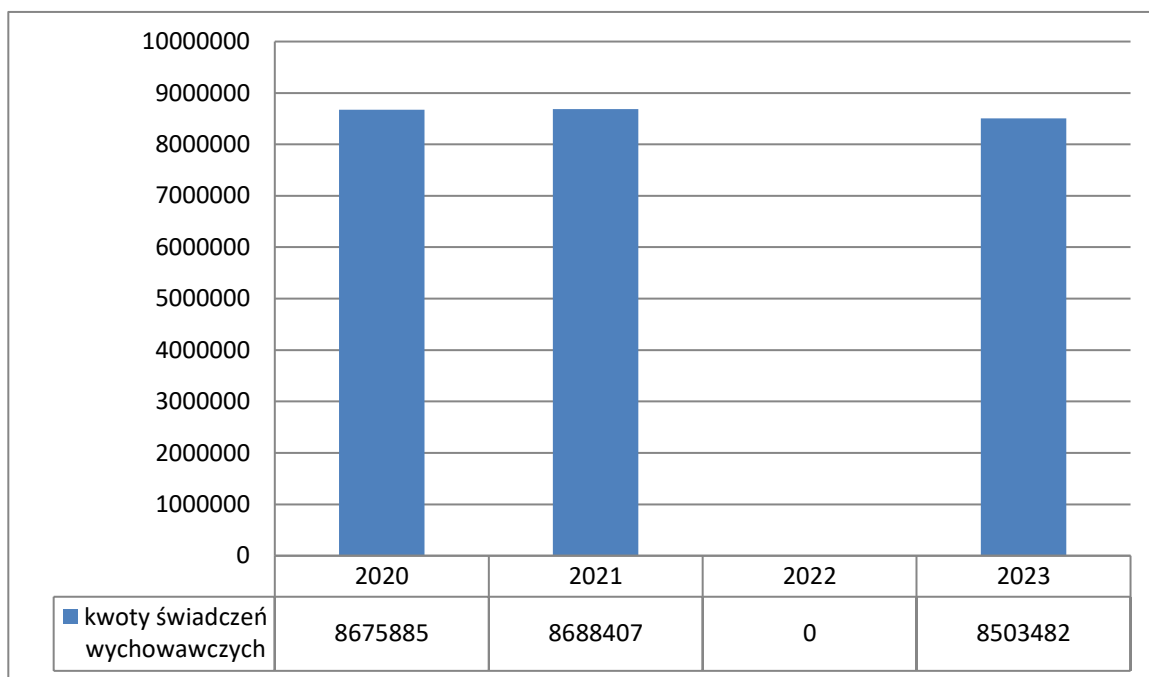
Tabela 10. Liczba oraz kwota przyznanych świadczeń wychowawczych w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice²¹

ROK	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA
2020	Brak danych	8675885
2021	1447	8688407
2022	brak	brak
2023	Brak danych	8503482

²⁰<https://bdl.stat.gov.pl/>

²¹Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych za lata 2021-2022

Wykres 10. Kwota świadczeń wypłacana w ramach świadczenia wychowawczego w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice²²

Analizując dostępne dane dotyczące liczby świadczeń wychowawczych w latach 2020–2023, można zauważyć, że ich liczba stale wzrasta.

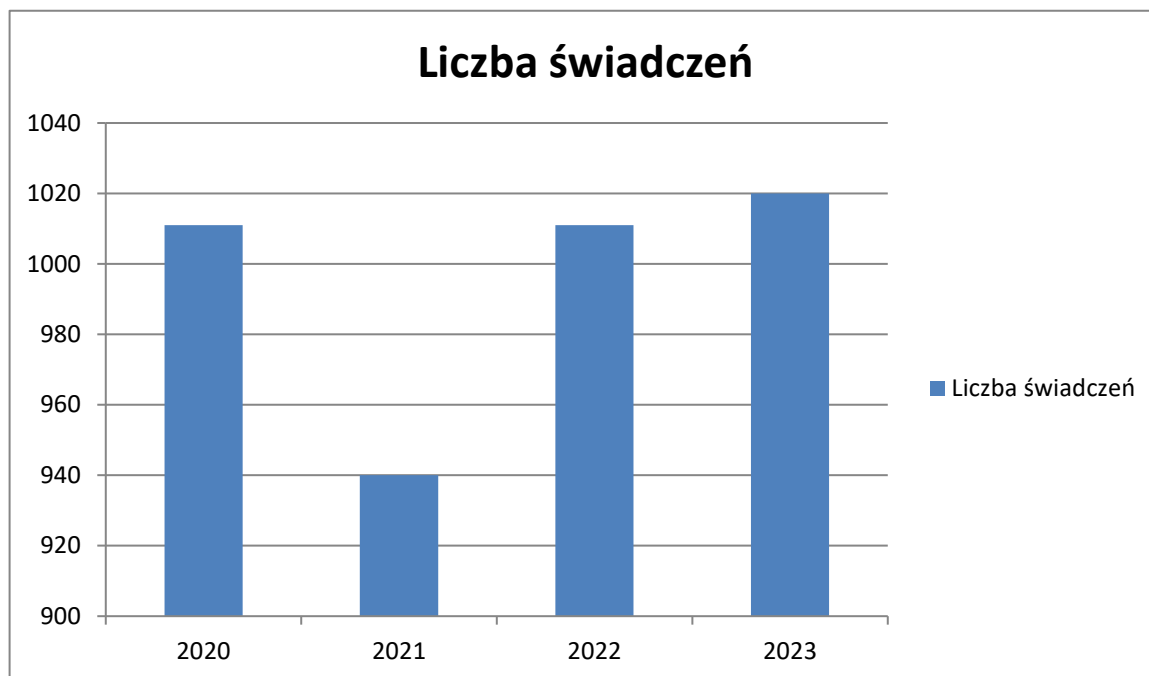
Innym świadczeniem, które przyczyniło się do wzrostu dochodów rodzin, jest wsparcie z programu „Dobry Start”²³. Program ten zapewnia jednorazową wypłatę 300 zł dla każdego ucznia rozpoczynającego nowy rok szkolny, niezależnie od dochodu rodziny.

Świadczenie przysługuje raz w roku na każde dziecko uczące się w szkole do ukończenia 20 roku życia. W przypadku dzieci z niepełnosprawnością okres ten wydłużony jest do 24 roku życia.

²²<https://bdl.stat.gov.pl/>

²³ Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzyżewicach w latach 2016-2020

Wykres 11. Zestawienie dotyczące realizacji świadczenia z programu „Dobry Start” w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice²⁴

Kolejnym z elementów, które miały wpływ na poprawę bytu rodzin jest **Karta Dużej Rodziny**²⁵. Od 1 stycznia 2015 r. rodziny wielodzietne, niezależnie od osiąganych dochodów, mogą wystąpić o Kartę Dużej Rodziny.

Jest to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. Od 1 stycznia 2019 roku prawo do posiadania Karty przysługuje także rodzicom, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci, nawet jeśli ich dzieci są już dorosłe.

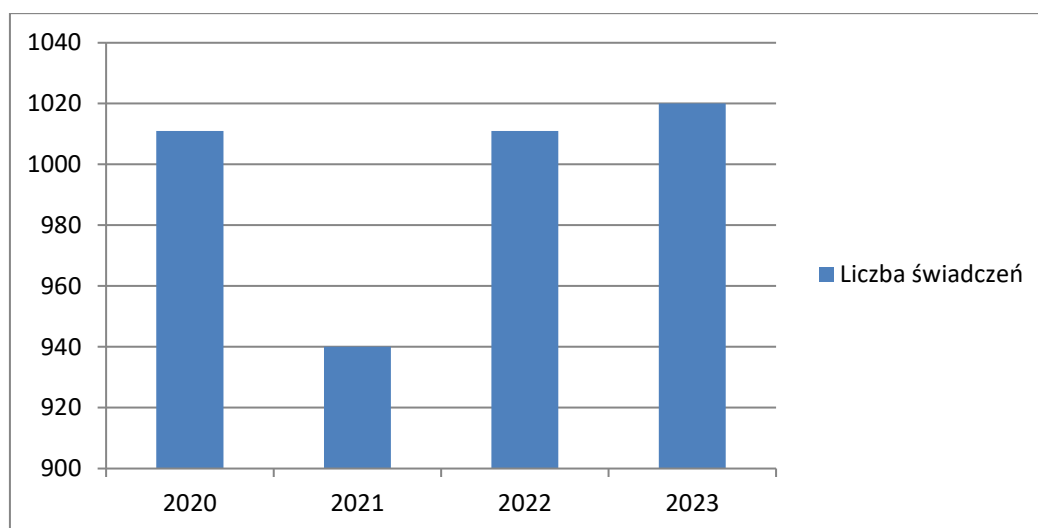
Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci powyżej 18 roku życia legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym

²⁴<https://bdl.stat.gov.pl/>

²⁵Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny

stopniu niepełnosprawności na okres ważności orzeczenia. Dotyczy to także rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

Wykres 12. Wnioski rodzin wielodzietnych korzystających z Karty Dużej Rodziny w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice²⁶

Ilość wniosków zdecydowanie wzrosła w 2019 r. Zostało ich złożonych ponad 170. W 2020 r. ilość osób ubiegających się o dofinansowanie w ramach Karty Dużej Rodziny, spadła o ponad 50%.

Tabela 11. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice.²⁷

	2020	2021	2022	2023	2024
Rodziny z dziećmi ogółem	259	b.d.	332	214	286
o liczbie osób 1	109	b.d.	155	113	154
2	44	b.d.	55	27	47
3	28	b.d.	54	24	25
4	37	b.d.	38	34	28
5	25	b.d.	20	13	20
6 i więcej	16	b.d.	10	13	12

²⁶Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzyżewicach w latach 2016-2020

²⁷Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzyżewicach w latach 2020-2024.

Pomimo dużego wsparcia w dalszym ciągu istnieje zapotrzebowanie na tego rodzaju świadczenia, a wśród najważniejszych problemów społecznych w rodzinach należy wymienić:

- Ubóstwo,
- Bezrobocie,
- Niepełnosprawność,
- Długotrwałą lub ciężką chorobę,
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- Alkoholizm,
- Potrzebę ochrony macierzyństwa,
- Bezdomność,
- Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- Zdarzenia losowe,
- Przemoc w rodzinie.

6.2 Zasoby ludzkie Ośrodka Pomocy Społecznej

Tabela 12. Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice²⁸

ROK	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba pracowników – ogółem	9	11	11	11	11
Pracownicy socjalni - ogółem	4	4	4	4	4
Pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0

²⁸Sprawozdanie roczne Ośrodka Pomocy Społecznej

Pozostali pracownicy	4	6	6	6	6
Aspirant pracy socjalnej	0	0	0	0	0
Dyrektor, kierownik	1	1	1	1	1

Tabela 13. Liczba Asystentów Rodziny w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice²⁹

ROK	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba asystentów	1	1	1	1	1

Liczba osób korzystających z pomocy asystenta w latach 2020-2024 wzrosła i utrzymuje się na stałym poziomie. W chwili obecnej na jednego asystenta przypada 6 rodzin.

W związku z tym, istnieje zapotrzebowanie na zwiększenie liczby asystentów lub znalezienie alternatywnego rozwiązania np. poprzez zwiększenie ilości specjalistów takich jak np. psycholog, opiekun osoby starszej czy niepełnosprawnej.

Reasumując, należy stwierdzić, iż na obszarze diagnozowanej gminy konieczne jest podjęcie działań dążących do zwiększenia liczby asystentów rodziny. Zapewnienie takich usług pozwoli na zapobieganie wykluczeniu społecznemu wynikającemu z zagrożeń dla rodzin jakimi są choroba uniemożliwiająca prawidłowe funkcjonowanie, niezaradność życiowa, patologie takie jak alkoholizm w rodzinie, przemoc w rodzinie czy zaburzenia funkcjonalne rodziny.

Kontrakt socjalny

Jak widzimy na powyższych wykresach liczba osób korzystających z pomocy na przestrzeni ostatnich czterech lat zdecydowanie spadła. Natomiast nadal ta wartość wynosi ponad 100 rodzin.

²⁹Sprawozdanie z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach w latach 2020-2024

W celu poprawy sytuacji życiowej mieszkańców gminy Strzyżewice podejmowane są różne działania, jednym z nich jest kontrakt socjalny. Jest to pisemna umowa z osobą ubiegającą się o pomoc. Umowa określa uprawnienia i zobowiązania stron umowy. Zawieranie kontraktów ma w założeniu doprowadzić do spadku liczby beneficjentów pomocy społecznej. Występują 2 rodzaje kontraktów:

Kontrakt socjalny A – Kontrakt zawarty w celu rozwiązania trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny,

Kontrakt socjalny B – Kontrakt zawarty w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej osoby lub zawarty w celu przeciwdziałania jej wykluczeniu społecznemu.

Tabela 14. Liczba kontraktów i osób objętych kontraktem w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice³⁰

	2020		2021		2022		2023		2024	
	Liczba kontraktów	Liczba osób	Liczba kontraktów	Liczba osób	Liczba kontraktów	Liczba osób	Liczba kontraktów	Liczba osób	Liczba kontraktów	Liczba osób
Kontrakt socjalny część A	0	0	0		0	0	0	0	0	0
Kontrakt socjalny część B	0	0	12		0	0	0	0	10	10

Istotne znaczenie ma też praca socjalna, czyli działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi (art. 6 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej).

³⁰Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2020-2024

Tabela 15. Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice³¹

	LICZBA RODZIN	
ROK	OGÓŁEM	LICZBA OSÓB W RODZINACH
2020	247	632
2021	225	497
2022	244	559
2023	204	445
2024	278	593

7. Diagnoza występujących problemów społecznych

7.1 Bezrobocie

Bezrobocie, jako zjawisko charakterystyczne dla gospodarki rynkowej, oznacza brak zatrudnienia dla osób zdolnych do pracy i gotowych do jej podjęcia. W ostatnich latach stało się ono jednym z kluczowych problemów społecznych w Polsce, wpływając na poziom życia obywateli, stabilność gospodarczą oraz rozwój lokalnych społeczności.

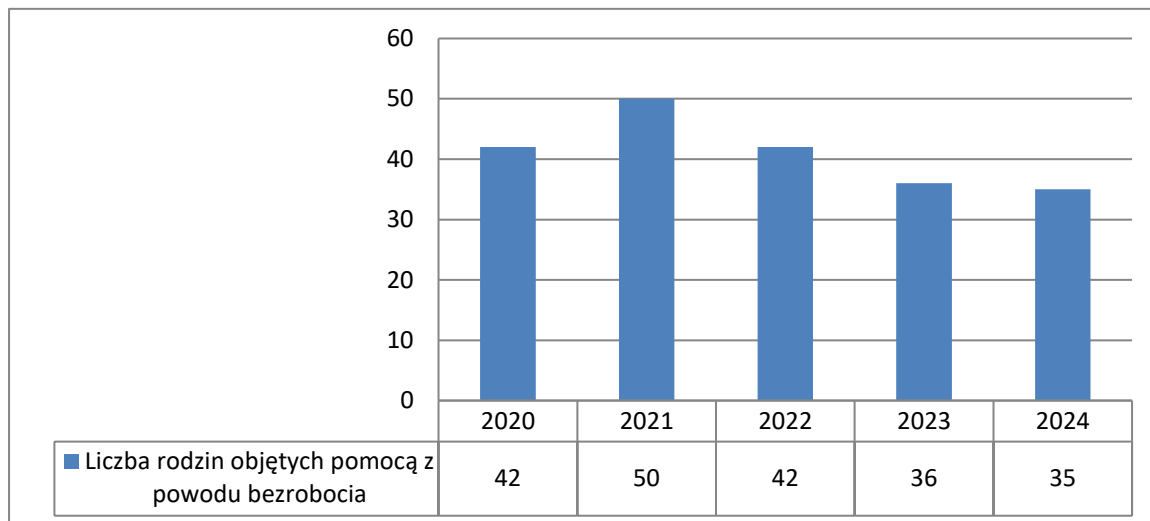
Wysoka stopa bezrobocia prowadzi do szeregu negatywnych konsekwencji, takich jak wzrost ubóstwa, wykluczenie społeczne czy emigracja zarobkowa. Ma także wpływ na kondycję psychiczną osób bezrobotnych, powodując stres, obniżenie samooceny oraz utratę motywacji do działania.

W gminie Strzyżewice biorąc pod uwagę liczbę rodzin korzystających z pomocy w związku z bezrobociem, zjawisko to ulega pewnym wahaniom. Dane pokazują stały spadek od 2021

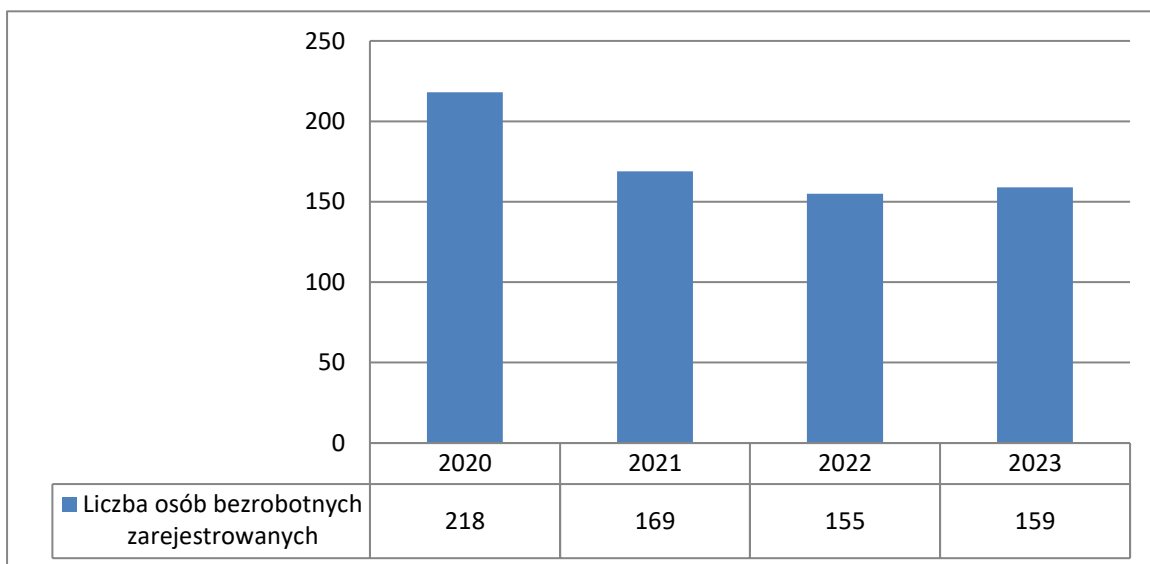
³¹Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2020-2024

roku, co wskazuje na kontynuację pozytywnego trendu i dalszą poprawę sytuacji na rynku pracy w gminie Strzyżewice.

Wykres 13. Liczba rodzin objętych pomocą z powodu bezrobocia w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice³²

Wykres 14. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice³³

³²Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2020-2024

³³<https://bdl.stat.gov.pl/>

Analizując dane dotyczące liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych, obserwuje się ogólny trend spadkowy, zwłaszcza między 2020 a 2022 rokiem. Liczba bezrobotnych spadła z 218 w 2020 roku do 155 w 2022 roku, co oznacza wyraźne zmniejszenie o około 29%. Może to wynikać z poprawy sytuacji na rynku pracy, działań aktywizujących czy zmian gospodarczych.

W 2023 roku liczba bezrobotnych nieznacznie wzrosła do 159. Może to sygnalizować lekkie pogorszenie sytuacji lub stabilizację po wcześniejszym spadku.

Barierzy na rynku pracy:

- Przeciwwskazania zdrowotne,
- Brak lub niskie wykształcenie,
- Brak znajomości języków obcych,
- Brak doświadczenia zawodowego,
- Brak uprawnień / kwalifikacji zawodowych przydatnych na lokalnym rynku pracy,
Utrudniony dojazd / dotarcie do miejsca pracy,
- Brak środków finansowych na aktywne poszukiwanie pracy, Bariery wewnętrzne,
- Brak umiejętności w poszukiwaniu pracy.

7.2 Bezdomy

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, osoba bezdomy to osoba, która nie mieszka w lokalu mieszkalnym, rozumianym zgodnie z przepisami o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy, oraz nie jest zameldowana na pobyt stały, zgodnie z przepisami o ewidencji ludności. Dotyczy to również osoby, która nie zamieszkuje w lokalu mieszkalnym, ale jest zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

W Gminie Strzyżewice w latach 2020-2024 nie odnotowano osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności.³⁴

7.3 Sieroctwo

Sieroctwo to fakt nieposiadania przez kogoś obojga rodziców (sierota zupełna) lub jednego rodzica (półsierota), braku innych opiekunów (odpowiedzialnych za wychowanie) bądź w ogóle jakichkolwiek krewnych. Sierota to osoba niemająca wymienionych członków rodziny.

Sieroctwo może być wynikiem różnych okoliczności, takich jak śmierć rodziców, ich zaginięcie, porzucenie dziecka lub odebranie praw rodzicielskich. Osoby osierocone często wymagają wsparcia instytucjonalnego, takiego jak opieka w rodzinach zastępczych, domach dziecka czy programach adopcyjnych.

W Gminie Strzyżewice w latach 2020-2024 nie odnotowano osób korzystających z opieki społecznej z powodu sieroctwa.³⁵

7.4 Osoby zwolnione z zakładu karnego

Pomoc postpenitencjarna, czyli wsparcie udzielane po odbyciu kary pozbawienia wolności, jest przeznaczona dla osób napotyających trudności po opuszczeniu zakładu karnego. Obejmuje zarówno świadczenia finansowe, jak i formy pomocy niematerialnej, takie jak doradztwo zawodowe, wsparcie psychologiczne czy pomoc w znalezieniu mieszkania.

³⁴Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2020-2024

³⁵Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2020-2024

Wykres 15. Liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej z powodu trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice³⁶

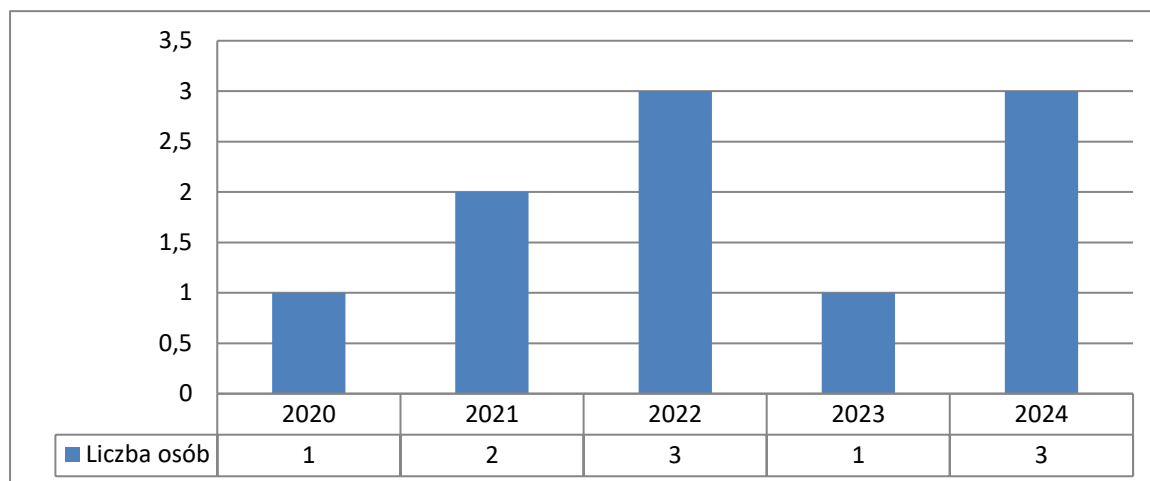

Tabela 16. Liczba osób w rodzinach korzystająca z pomocy społecznej z powodu trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice³⁷

ROK	LICZBA RODZIN	
	Ogółem	Liczba osób w rodzinach
2020	1	1
2021	2	2
2022	3	3
2023	1	1
2024	2	3

7.5 Uzależnienia

Alkoholizm to poważne uzależnienie, które ma negatywny wpływ zarówno na osobę uzależnioną, jak i na jej najbliższe otoczenie. Problem ten prowadzi do pogorszenia zdrowia

³⁶Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2020-2024

³⁷ Jw.

fizycznego i psychicznego, a także może skutkować trudnościami w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Leczenie alkoholizmu wymaga kompleksowego podejścia, obejmującego terapię odwykową, wsparcie psychologiczne oraz pomoc specjalistycznych ośrodków i grup wsparcia.

Skutki, które wynikają z tego zagrożenia to:

- Niedostateczna sytuacja materialna rodziny,
- Rozkład życia rodzinnego,
- Nieodpowiednia opieka nad dziećmi,
- Błędy wychowawcze rodziców,
- Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego
- Zaburzenia funkcjonalne rodziny
- Rozpad dotychczasowej rodziny, sprawy rozwodowe,
- Utrata więzi rodzinnych,
- Demoralizacja w rodzinie,
- Zanikanie troski o byt dzieci,
- Nieprawidłowy rozwój dzieci.

W rodzinach duże znaczenie ma wzorec spożywania alkoholu oraz negatywny wpływ niespójności między zachowaniem rodziców a wymaganiami stawianymi dziecku. Brak kontroli ze strony opiekunów oraz stosowanie nieodpowiednich metod wychowawczych mogą prowadzić do problemów rozwojowych i społecznych.

W wielu środowiskach obserwuje się zjawisko „dziedziczenia” alkoholizmu, gdzie wzorce nadużywania alkoholu przenoszone są z pokolenia na pokolenie. Problem ten jest złożony, ponieważ oprócz samego uzależnienia często towarzyszą mu inne trudności, takie jak

zaburzenia wychowawcze, problemy zdrowotne, trudności w komunikacji między członkami rodziny oraz ubóstwo.

W gminie Strzyżewice działania związane z orzekaniem o obowiązku leczenia osób uzależnionych, a także inicjowanie działań profilaktycznych i rozwiązywanie problemów alkoholowych należą do kompetencji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Leczenie choroby alkoholowej to długotrwały proces, którego celem jest nie tylko zmotywowanie osoby uzależnionej do walki z nałogiem, ale także nauka zdrowych nawyków abstynenckich. Terapia może obejmować:

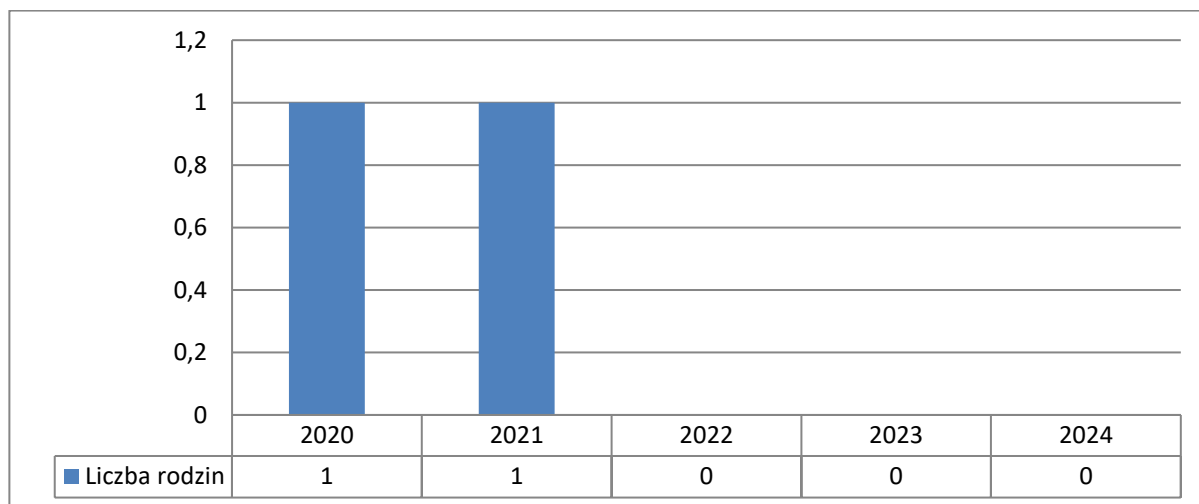
- Spotkania grupowe (ćwiczenia i zadania rozwijające umiejętności społeczne, uczące pokonywania trudności bez sięgania po alkohol),
- Wsparcie grupy AA,
- Spotkania indywidualne z psychologiem,
- Treningi (kontrolowania złości, umiejętności społecznych, kontaktów interpersonalnych),
- Warsztaty terapeutyczne.

Tabela 17. Przyczyny przyznania pomocy – Alkoholizm w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice³⁸

ROK	LICZBA RODZIN	
	Ogółem	Liczba osób w rodzinach
2020	1	1
2021	1	1
2022	0	0
2023	0	0
2024	0	0

³⁸Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2020-2024

Wykres 16. Liczba rodzin objęta wsparciem z powodu alkoholizmu w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice³⁹

Narkomania to uzależnienie od substancji psychoaktywnych, prowadzące do poważnych konsekwencji zdrowotnych, społecznych i psychicznych. Osoba uzależniona traci kontrolę nad swoim życiem, co często skutkuje izolacją, utratą pracy i konfliktami z prawem.

Leczenie wymaga kompleksowego podejścia, obejmującego detoksykację, terapię oraz długotrwałą rehabilitację. Kluczowe znaczenie ma również profilaktyka i edukacja, które pomagają zapobiegać rozprzestrzenianiu się uzależnień.

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu narkomanii w latach 2020-2024 wynosiła 0.

7.6 Osoby niepełnosprawne

Osoba niepełnosprawna, zgodnie z Ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, to osoba posiadająca odpowiednie orzeczenie⁴⁰. Dokument ten potwierdza niepełnosprawność i jest wydawany imiennie dla konkretnej osoby.

³⁹ Jw.

⁴⁰ Dz.U. 1997 nr 123 poz. 776

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do pełnienia ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, szczególnie jeśli powoduje to niezdolność do pracy. Wyróżnia się trzy stopnie niepełnosprawności: lekki, umiarkowany i znaczny.

Najczęstsze problemy osób niepełnosprawnych to:

- Bariery architektoniczne – brak dostosowanej infrastruktury
- Problemy finansowe – trudności w pokryciu kosztów życia i leczenia
- Ograniczone możliwości – trudności w dostępie do protez i sprzętu wspomagającego
- Bezrobocie – brak ofert dostosowanych do ich potrzeb
- Brak akceptacji i nietolerancja – społeczne uprzedzenia i wykluczenie
- Trudności w dostępie do opieki medycznej i rehabilitacji
- Izolacja społeczna – ograniczenie kontaktów i relacji towarzyskich

Tabela 18. Przyczyny przyznania pomocy – Niepełnosprawność w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁴¹

ROK	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2020	44	72
2021	52	76
2022	44	57
2023	40	53
2024	39	59

⁴¹Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2020-2024

Wykres 17. Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu niepełnosprawności w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁴²

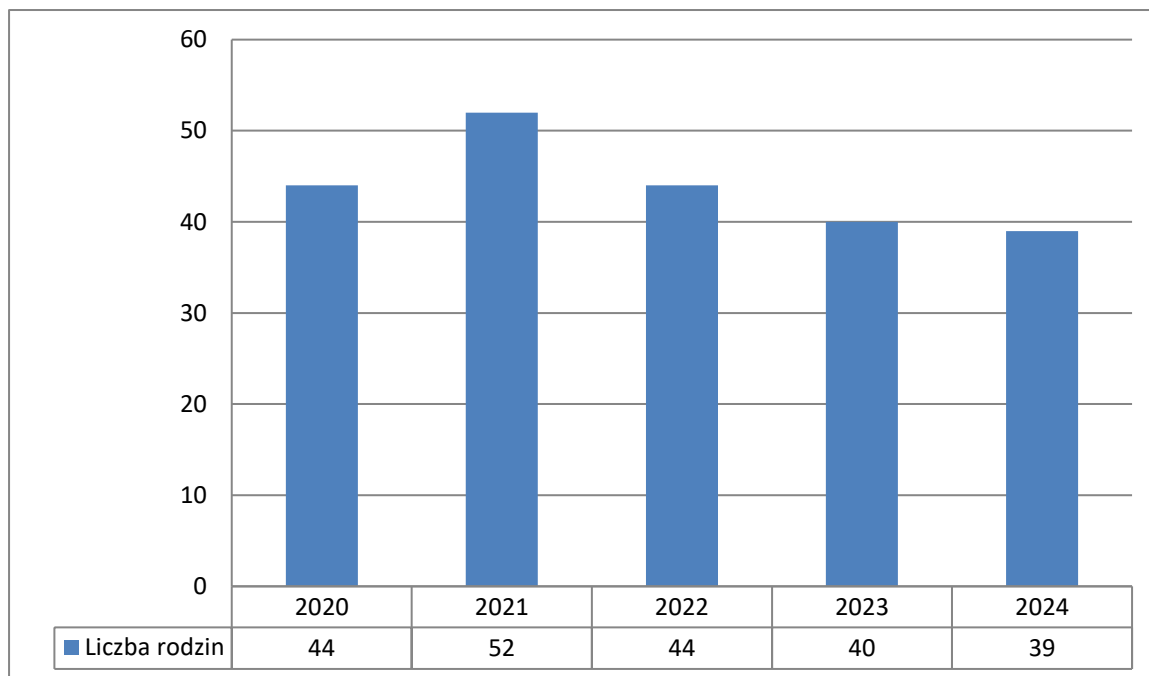

Tabela 19. Liczba i kwota świadczeń- zasiłki okresowe dla osób niepełnosprawnych w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁴³

ROK	Liczba świadczeń	Kwota świadczenia
2020	21	5651
2021	3	2774
2022	B.d.	B.d.
2023	3	1200
2024	4	1500

⁴²Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2016-2020

⁴³Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzyżewicach w latach 2020-2024

7.7 Ubóstwo

Ubóstwo jest najczęstszym powodem udzielania pomocy społecznej, wpływającym na różne aspekty życia, w tym zdrowie, edukację i sytuację zawodową. Osoby dotknięte ubóstwem często doświadczają trudności w zaspokajaniu podstawowych potrzeb oraz ograniczonego dostępu do usług publicznych.

Unia Europejska wyróżnia kilka rodzajów ubóstwa:

- **Ubóstwo absolutne (skrajne)** – oznacza brak podstawowych środków do życia, takich jak jedzenie, czysta woda, odpowiednie schronienie, ubranie czy leki. Osoby dotknięte tym rodzajem ubóstwa walczą o przetrwanie, często zmuszone są do korzystania z pomocy humanitarnej i organizacji charytatywnych.
- **Ubóstwo względne** – występuje, gdy standard życia i dochody danej osoby są znacznie niższe niż średnia w kraju lub regionie. Osoby te mają trudności z pełnym uczestnictwem w życiu społecznym, gospodarczym i kulturalnym, co może prowadzić do marginalizacji i izolacji.
- **Zagrożenie ubóstwem lub wykluczeniem społecznym** – dotyczy osób i rodzin żyjących w ubóstwie względnym, doświadczających poważnych niedostatków materialnych lub charakteryzujących się bardzo niską aktywnością zawodową. Wysokie ryzyko wykluczenia społecznego sprawia, że takie osoby często potrzebują długofalowego wsparcia instytucji pomocowych.

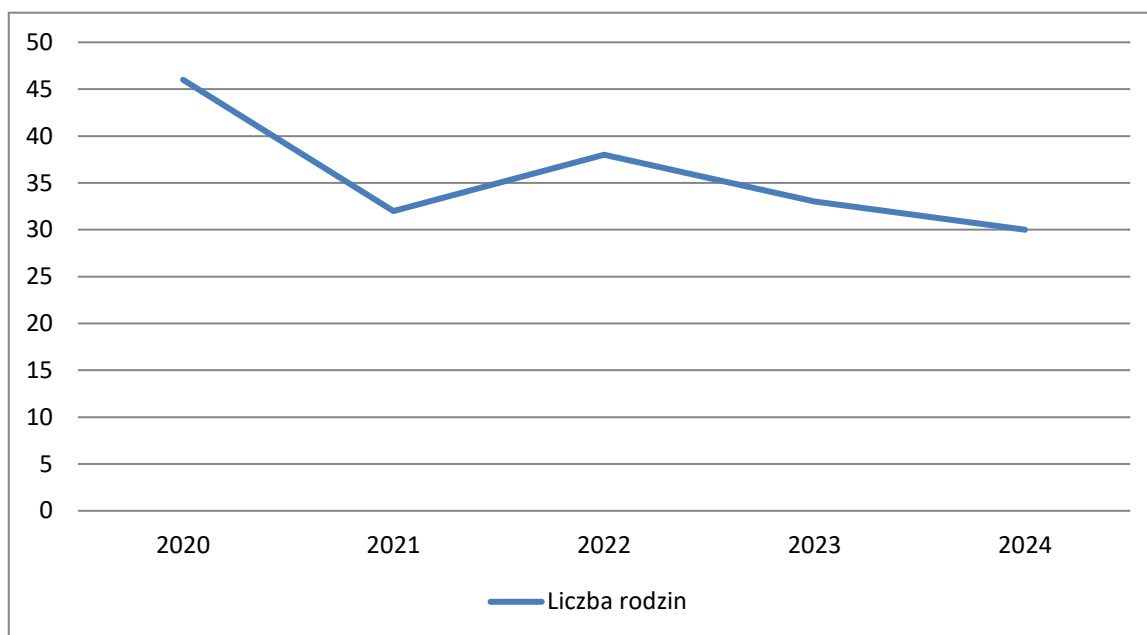
Tabela 20. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu ubóstwa w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁴⁴

ROK	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2020	80	214
2021	86	206
2022	78	183

⁴⁴Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2020-2024

2023	66	149
2024	71	144

Wykres 18. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy w formie posiłku w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁴⁵

7.8 Seniorzy

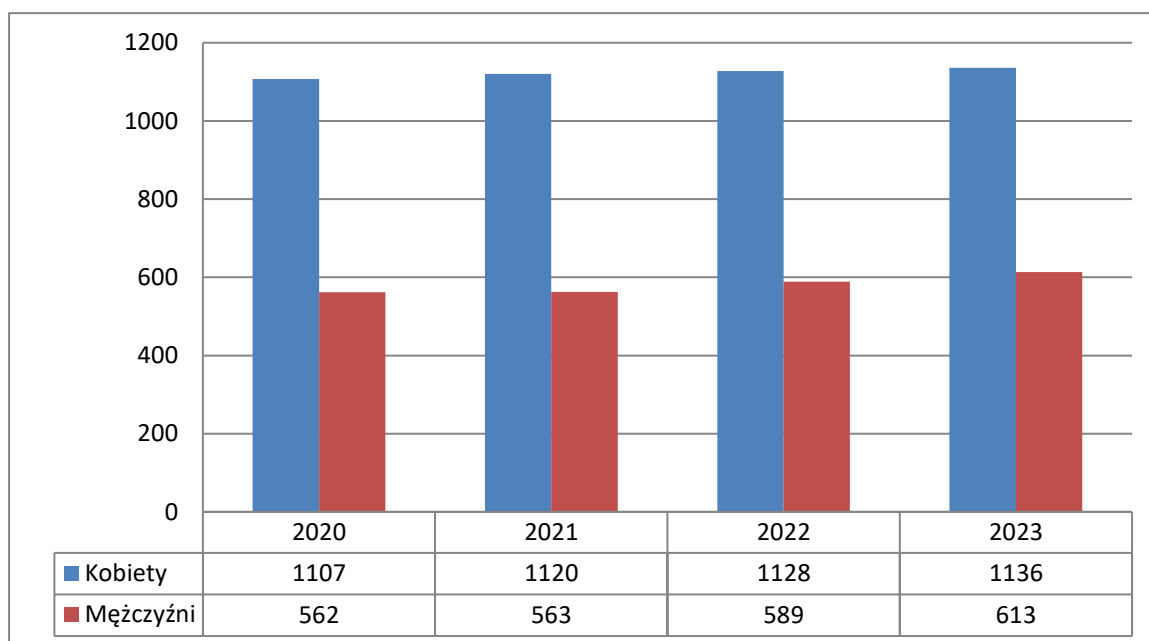
Do grupy seniorów zalicza się osoby w wieku 60+ dla kobiet oraz 65+ dla mężczyzn, co wynika z przyjęcia, że wiek poprodukcyjny dla kobiet to 60 lat, a dla mężczyzn 65 lat. Podział ten jest również stosowany w statystykach Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej.

Systematyczny wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym, obserwowany we wszystkich jednostkach i w każdym roku, jest efektem procesu starzenia się społeczeństwa. Zjawisko to wiąże się ze wzrostem zapotrzebowania na opiekę nad osobami starszymi oraz wsparcie dla ich opiekunów.

⁴⁵ JW.

Na podstawie dostępnych danych, należy podkreślić, że rosnąca liczba seniorów będzie wymagać ciągłych działań w zakresie opieki społecznej. Warto również zwrócić uwagę na fakt, że wśród seniorów przeważają kobiety, co stawia przed społeczeństwem dodatkowe wyzwania w zakresie wsparcia dla tej grupy.

Wykres 19. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice⁴⁶

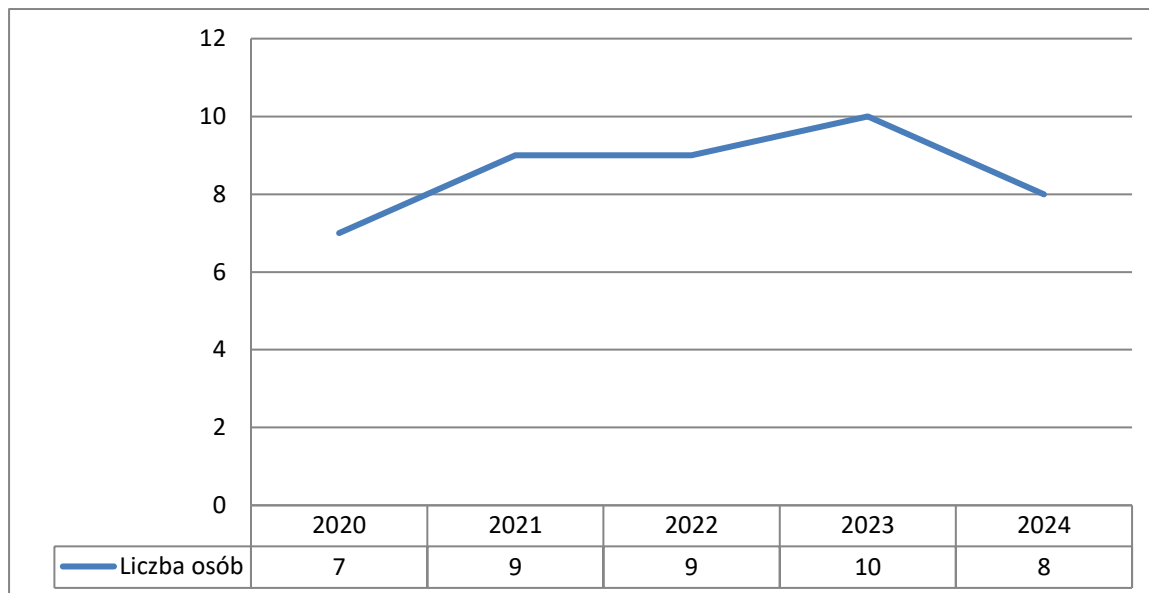

Osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, która nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu i nie może uzyskać niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, ma prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

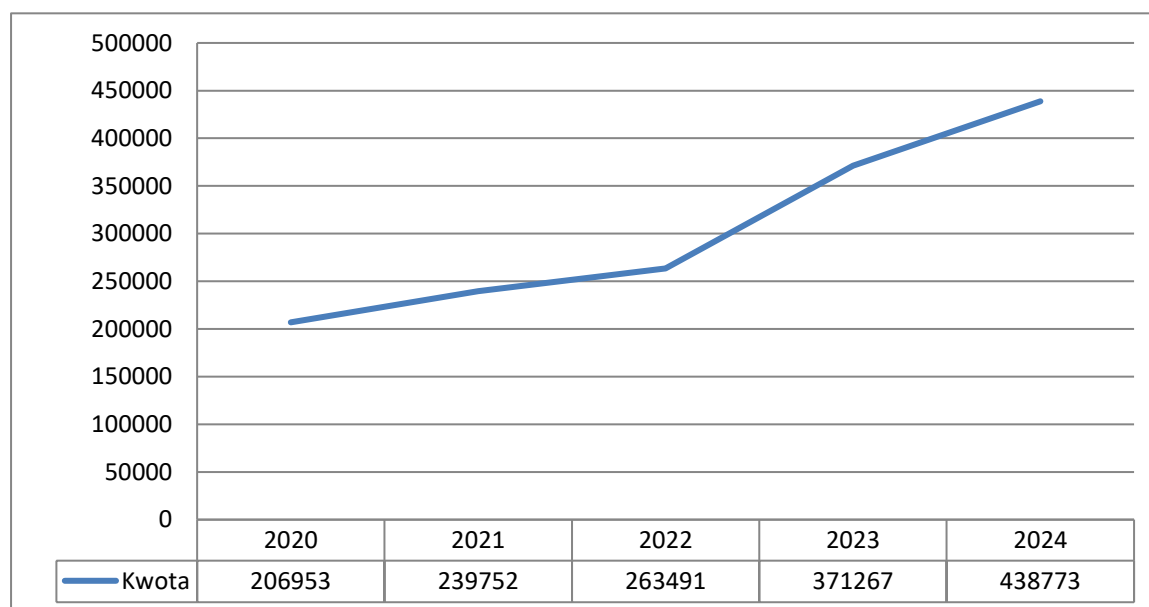
Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające oraz edukacyjne, dostosowane do indywidualnych potrzeb mieszkańców, zgodne z obowiązującymi standardami. Organizacja oraz zakres usług uwzględniają wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, a także ich stopień sprawności fizycznej i psychicznej. Dom może również oferować specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób, które nie mieszkają w placówce.

⁴⁶<https://svs.stat.gov.pl/>

Wykres 20. Liczba osób, za które gmina opłaca pobyt w domu pomocy społecznej w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁴⁷

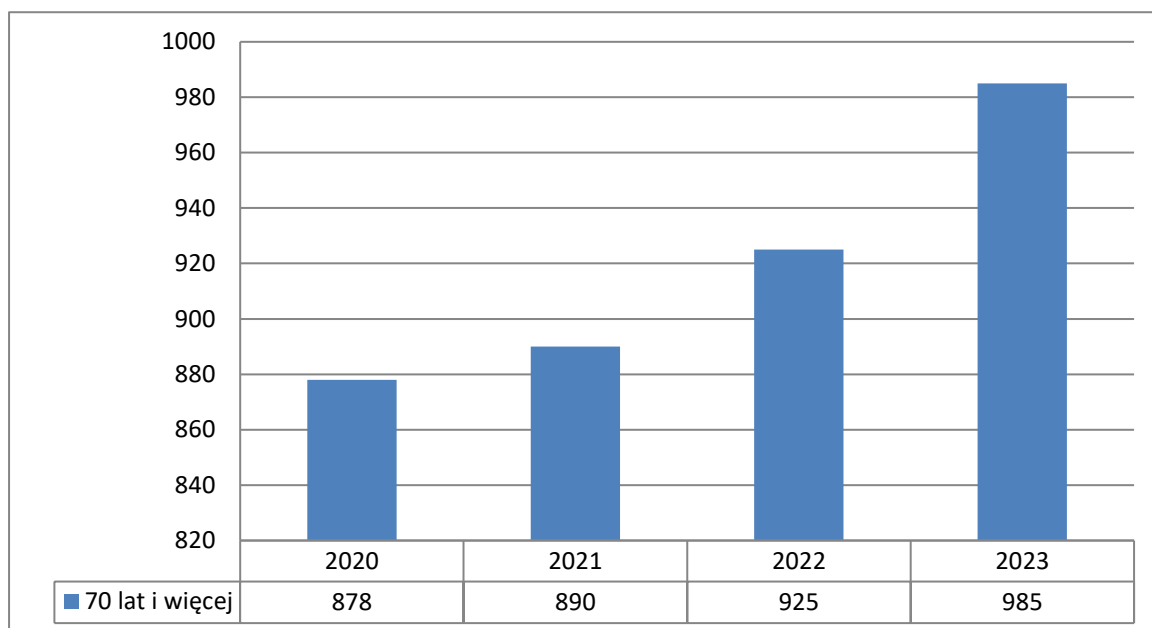
Wykres 21. Kwota świadczeń w ramach odpłatności gminy Strzyżewice za pobyt w domu pomocy społecznej w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁴⁸

⁴⁷Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzyżewicach w latach 2020-2023

⁴⁸Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzyżewicach w latach 2020-2023

Wykres 22. Liczba osób 70 lat i więcej w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice.⁴⁹

Wykres 23. Liczba osób 70 lat i więcej z podziałem na płeć w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice⁵⁰

⁴⁹<https://svs.stat.gov.pl/>

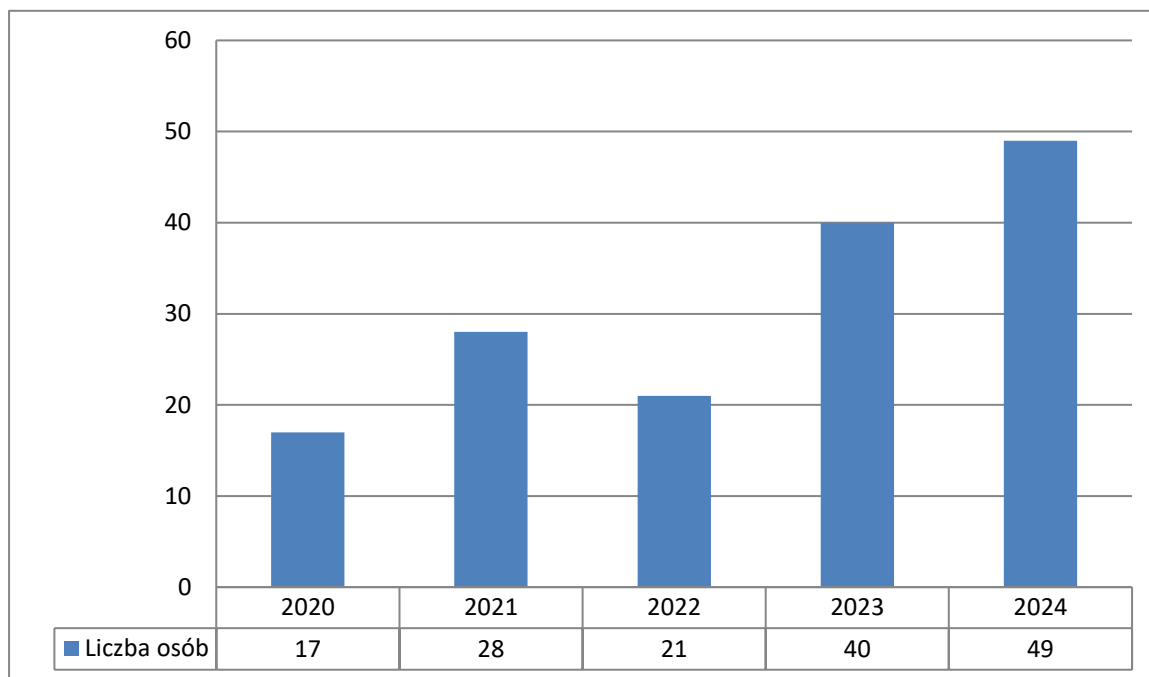
⁵⁰ Jw.

Jak widzimy na powyższych wykresach, część osób korzysta ze wsparcia domów pomocy społecznej. Inni pozostają pod opieką najbliższej rodziny lub żyją samotnie. Rodziny, w których pod opieką znajdują się osoby starsze, szczególnie te wymagające całodobowej opieki, własnymi siłami zaspokajają potrzebę sprawowania opieki, jednakże zapewnienie im pomocy doraźnej w postaci czasowego zastępstwa dla opiekuna faktycznego bądź pomoc w postaci kształcenia z zakresu pielęgnacji czy pierwszej pomocy ułatwi im oraz ich podopiecznym codzienne życie.

7.9 Przemoc w rodzinie

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Wykres 24. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁵¹

Osobą dotkniętą przemocą w rodzinie może być każdy, a w szczególności:

- współmałżonkowie,
- partnerzy w związkach nieformalnych,
- dzieci,
- osoby starsze,
- osoby niepełnosprawne.

Najczęstsze formy przemocy w rodzinie to:

- **Przemoc fizyczna**, np. bicie, popychanie, szarpanie, kopanie, duszenie, policzkowanie.
- **Przemoc psychiczna**, np. obrażanie, wyzywanie, wyśmiewanie, szydzenie, okazywanie braku szacunku, poniżanie w obecności innych osób, kontrolowanie i ograniczanie kontaktu z bliskimi, poddawanie stałej krytyce.

⁵¹Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzyżewicach w latach 2020-2024

- **Przemoc seksualna**, np. wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi.
- **Inny rodzaj zachowań**, np. zmuszanie do oddawania uzyskiwanych środków finansowych, uniemożliwienie podjęcia pracy, niezaspakajanie podstawowych potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności bądź wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków.

Niebieska karta

Niebieska Karta to procedura mająca zapewnić bezpieczeństwo osobie, wobec której stosowana jest przemoc w rodzinie. Rozpoczynana jest wypełnieniem formularza Niebieska Karta - A np. przez funkcjonariusza policji, pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia lub gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Należy pamiętać, że każda osoba doznająca przemocy ma prawo do uzyskania bezpłatnej pomocy ze strony właściwych służb i instytucji, w takich formach jak:

- Interwencja kryzysowa i wsparcie;
- Poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne, zawodowe, rodzinne;
- Badanie lekarskie w celu ustalenia uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydanie stosownego zaświadczenia lekarskiego;
- Bezpieczne schronienie;
- Ochrona przed dalszym krzywdzeniem poprzez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania oraz zakaz kontaktowania się i zbliżania;
- Pomoc w uzyskaniu mieszkania socjalnego.

Bezradność jest jednym z objawów trudności w wychowywaniu dzieci, zwłaszcza tych, które prezentują agresywne zachowania. Takie trudności często prowadzą do zaburzeń w systemie rodzinnym, w którym relacje i normy funkcjonowania ulegają destabilizacji.

W takich sytuacjach istotne jest, aby wspierać rodziny, pomagając im odbudować prawidłowe relacje oraz wzmocnić fundamenty rodzicielskie. Dlatego kluczowe jest udzielanie pomocy na jak najwcześniejszym etapie, aby zapobiec dalszym problemom. Działania profilaktyczno-ochronne mają tutaj ogromne znaczenie.

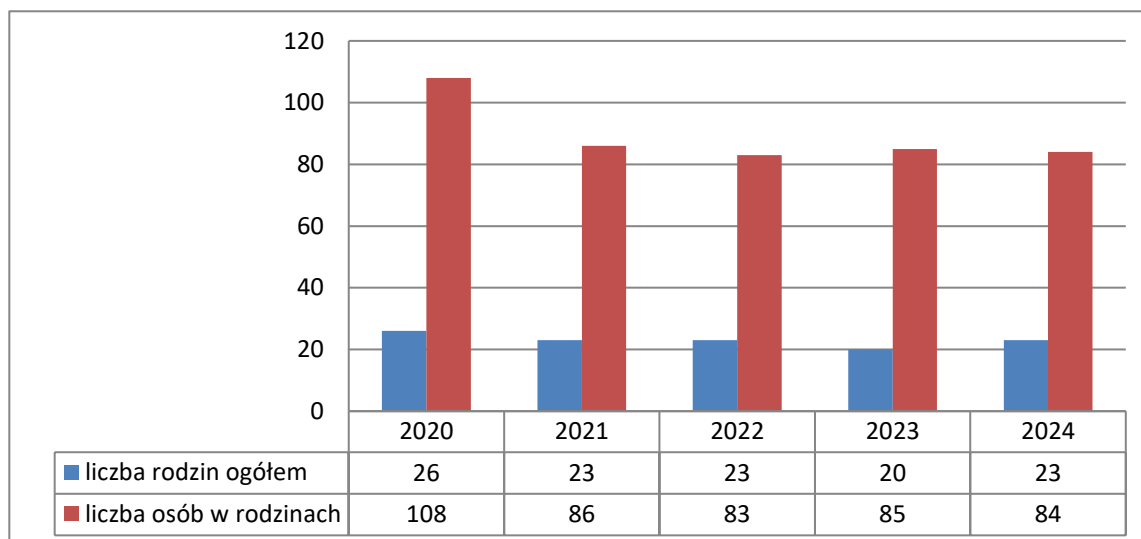
Wiele rodzin zgłaszających się do Ośrodków Pomocy Społecznej boryka się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, co często wiąże się z innymi dysfunkcjami, takimi jak:

- uzależnienie od alkoholu,
- przemoc domowa,
- zaburzenia równowagi systemu rodzinnego, szczególnie w sytuacjach kryzysowych.
- problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych wyrażające się m.in. w postaci:
 - niedojrzałości emocjonalnej,
 - problemach we współżyciu z ludźmi,
 - trudnościach adaptacyjnych,
 - niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
 - problemów wychowawczych w szkole (bunt, agresja, konflikty, łamanie przez dzieci i młodzież panujących obyczajów, norm, wartości).

Działania w celu poprawy funkcjonowania rodziny to:

- a) analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- b) rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- c) wzmocnienie roli i funkcji rodziny;
- d) pomoc w integracji rodziny
- e) podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- f) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

Wykres 25. Liczba rodzin objętych pomocą z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁵²

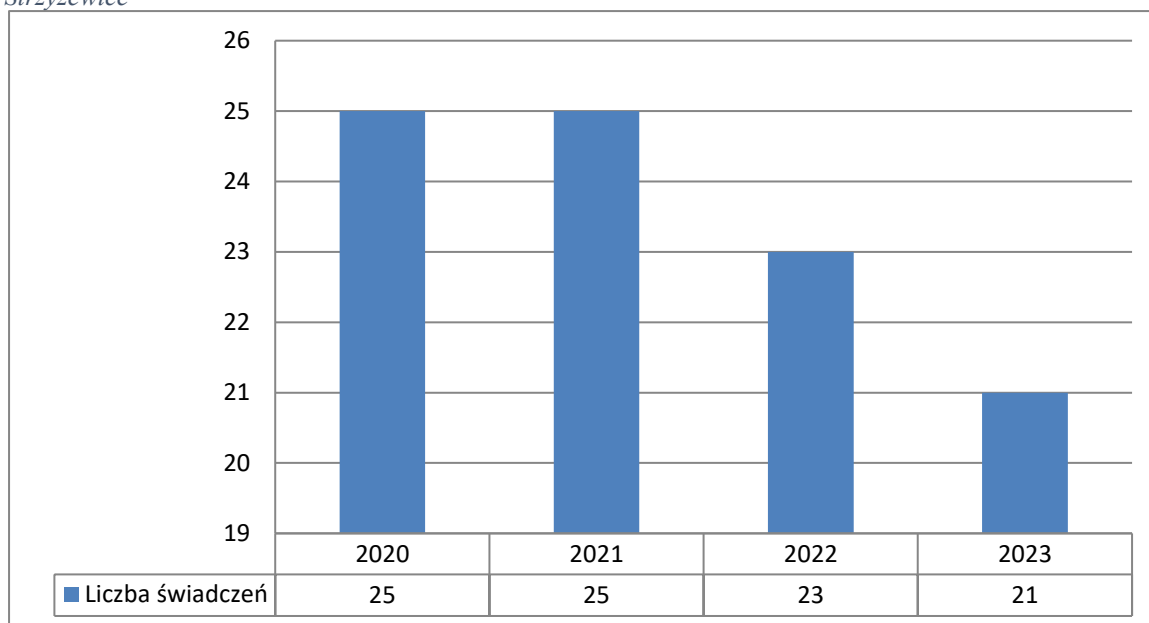
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustawa ta reguluje wsparcie materialne dla osób, które mają prawo do alimentów⁵³, ale nie otrzymują ich z powodu bezskuteczności egzekucji. Pomoc ta realizowana jest poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które są skierowane do osób spełniających określone kryteria ustawowe, takie jak kryterium dochodowe.

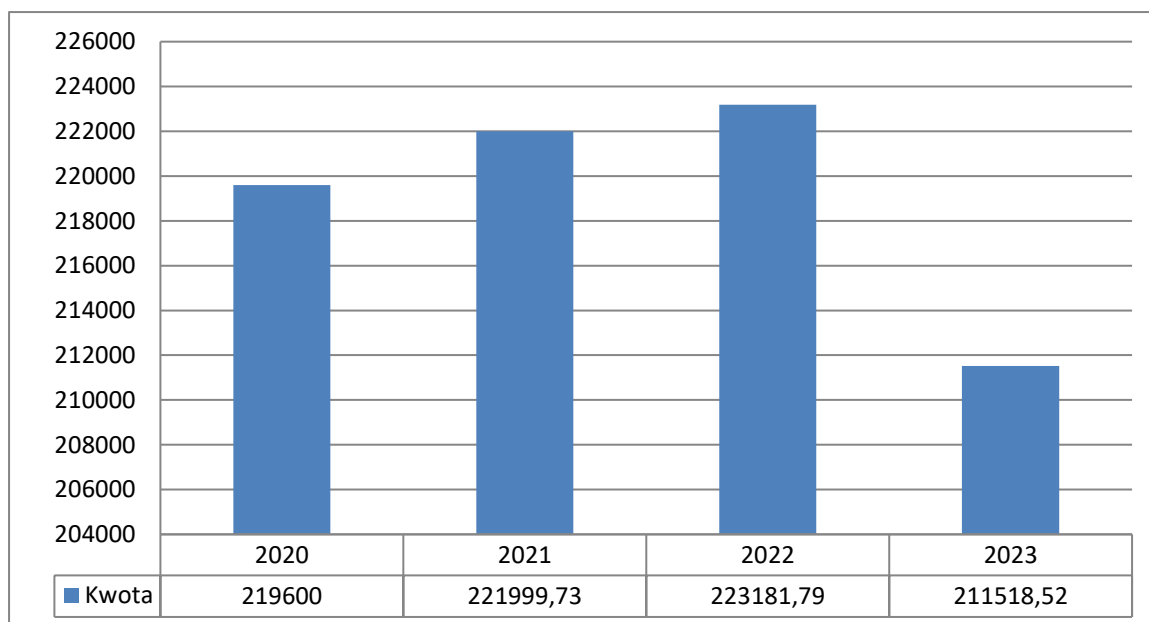
⁵²Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzyżewicach w latach 2020-2024

⁵³ Dz.U. 2007 nr 192 poz. 1378

Wykres 26. Liczba osób korzystających ze świadczeń alimentacyjnych w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice⁵⁴

Wykres 27. Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice⁵⁵

⁵⁴Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzyżewicach w latach 2020-2023

⁵⁵ Jw.

Możemy zaobserwować pozytywny trend, liczba osób korzystających z funduszu alimentacyjnego spada z roku na rok.

8. Pomoc instytucjonalna

8.1 Pomoc społeczna

Jedną z form świadczenia pomocy są zasiłki, czyli świadczenie pieniężne lub materialne wypłacane przez instytucje państwa i organizacje non-profit ich beneficjentom. Żeby zaobserwować w których obszarach konieczna jest dodatkowa pomoc, poniżej została zaprezentowana analiza wydatkowania w Gminie Strzyżewice w latach 2020-2023.

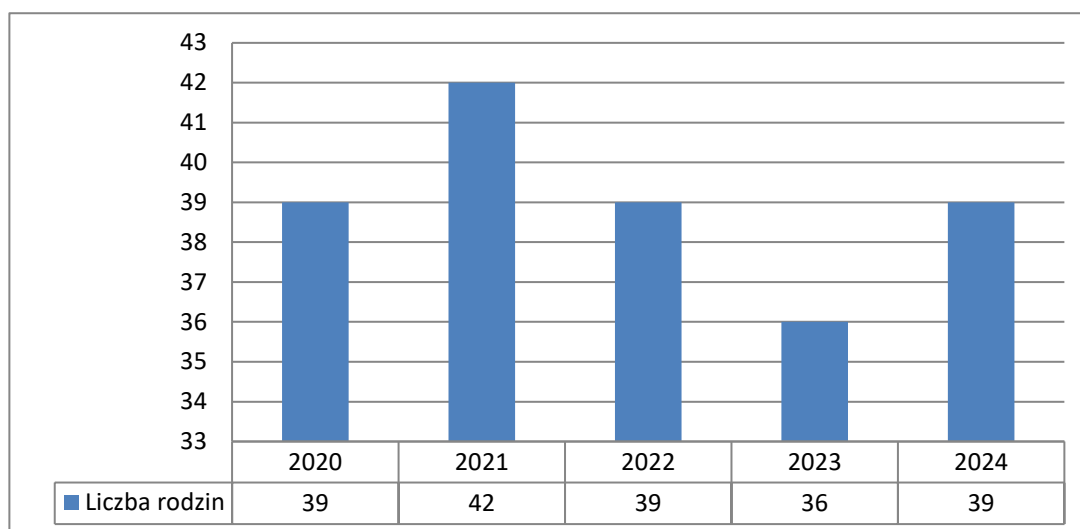
Rodzaje zasiłków:

- zasiłek stały
- zasiłek okresowy
- zasiłek opiekuńczy w tym:
 - zasiłek pielęgnacyjny
 - specjalny zasiłek opiekuńczy
 - zasiłek dla opiekuna
 - świadczenie pielęgnacyjne
- zasiłek rodzinny

Zasiłek stały przysługuje:

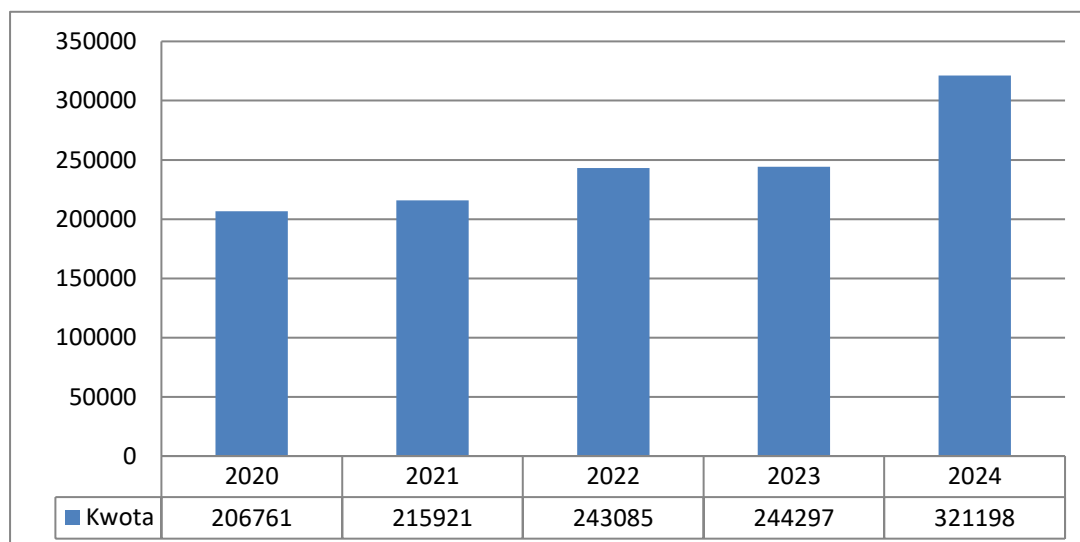
- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Wykres 28. Liczba rodzin pobierająca zasiłek stały w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁵⁶

Jak możemy zauważyć na wykresie powyżej, liczba rodzin korzystających z zasiłku stałego utrzymuje się na podobnym poziomie.

Wykres 29. Wydatkowana kwota na zasiłek stały w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁵⁷

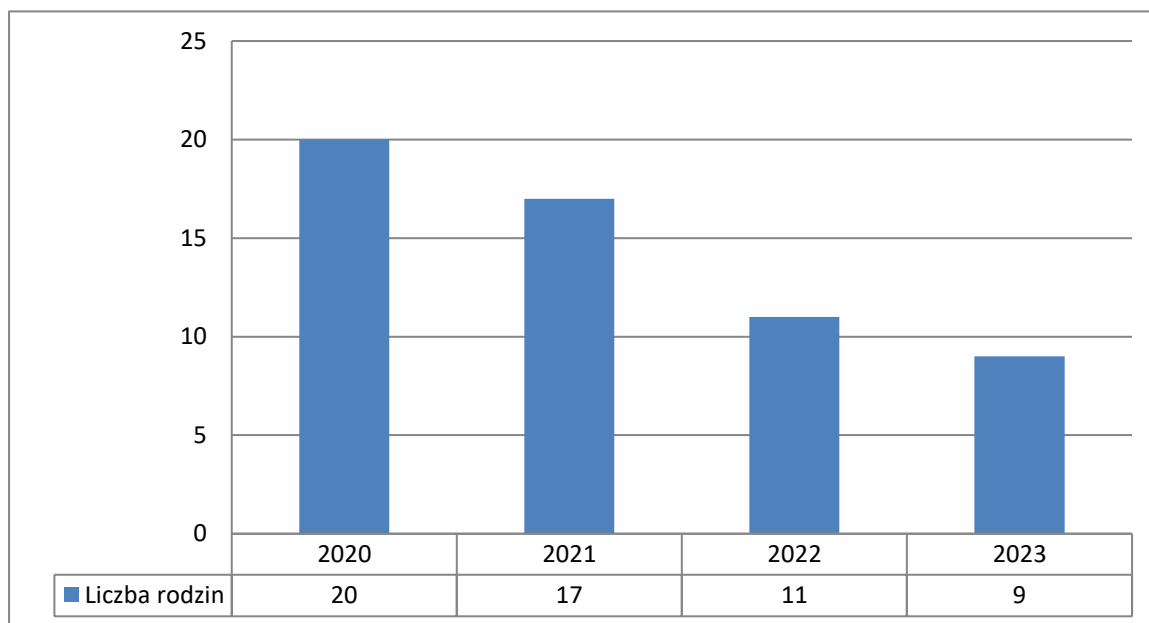
⁵⁶Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2020-2024

⁵⁷Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2020-2024

Zasilek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
2. rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.⁵⁸

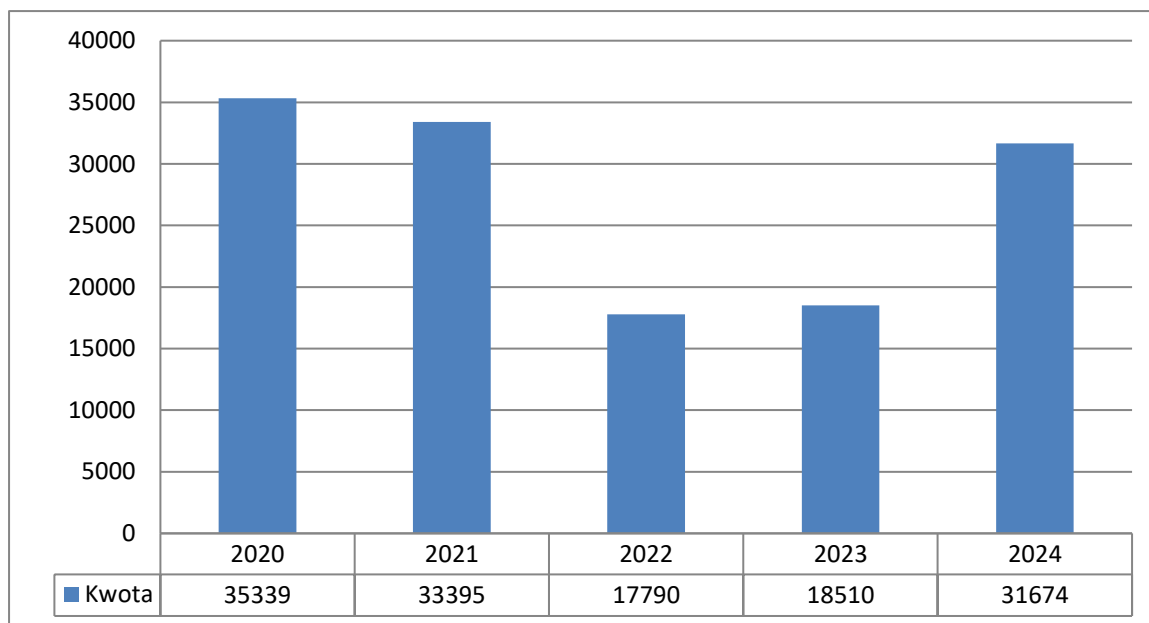
Wykres 30. Liczba rodzin pobierająca zasilek okresowy w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁵⁹

⁵⁸Dz.U. z 2019 r. poz. 645

⁵⁹Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2020-2024

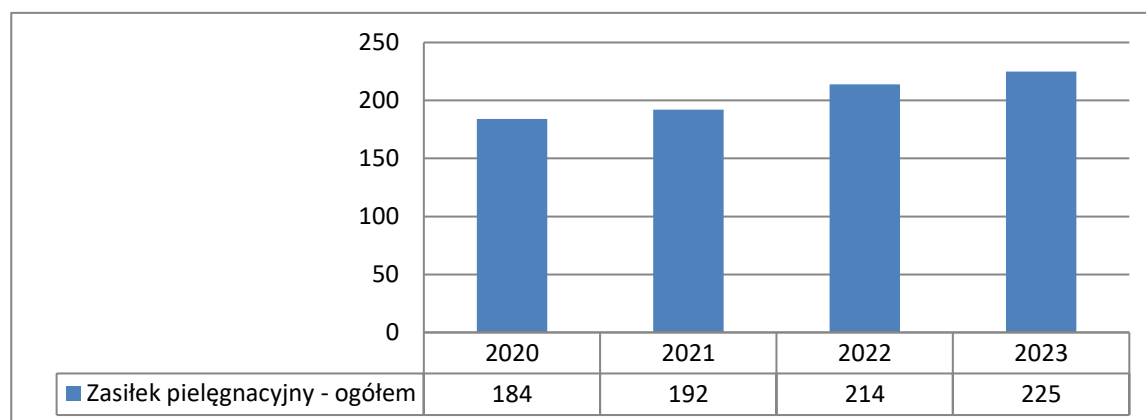
Wykres 31. Wydatkowana kwota na zasiłki okresowe w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁶⁰

Świadczenia opiekuńcze

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.⁶¹

Wykres 32. Liczba świadczeń przyznanych w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice⁶²

⁶⁰ Jw.

⁶¹ Dz.U. z 2019 r. poz. 645

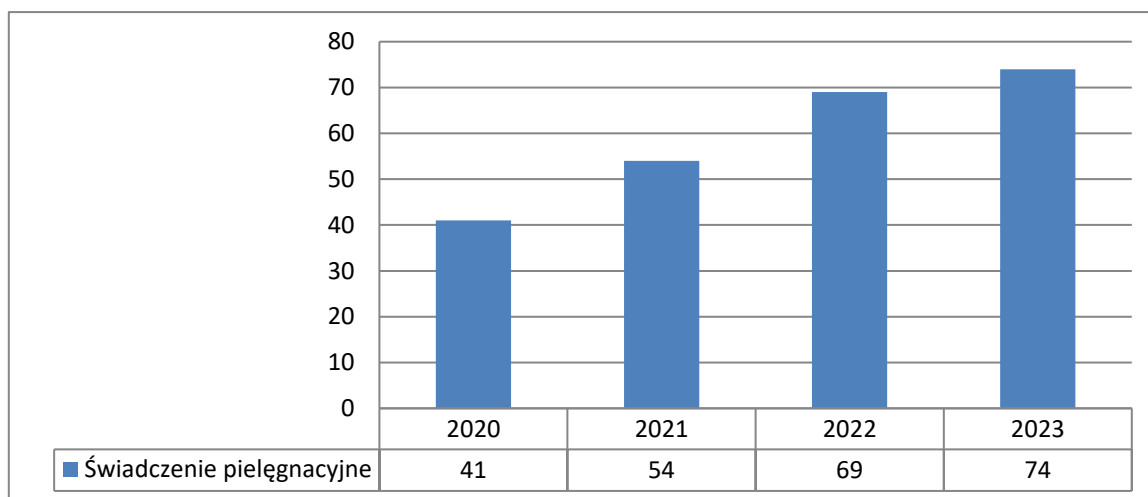
⁶² Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2020-2023

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

1. matce lub ojcu;
2. opiekunowi faktycznemu dziecka;
3. osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
4. innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności:

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.⁶³

Wykres 33. Liczba świadczeń pielęgnacyjnych w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice⁶⁴

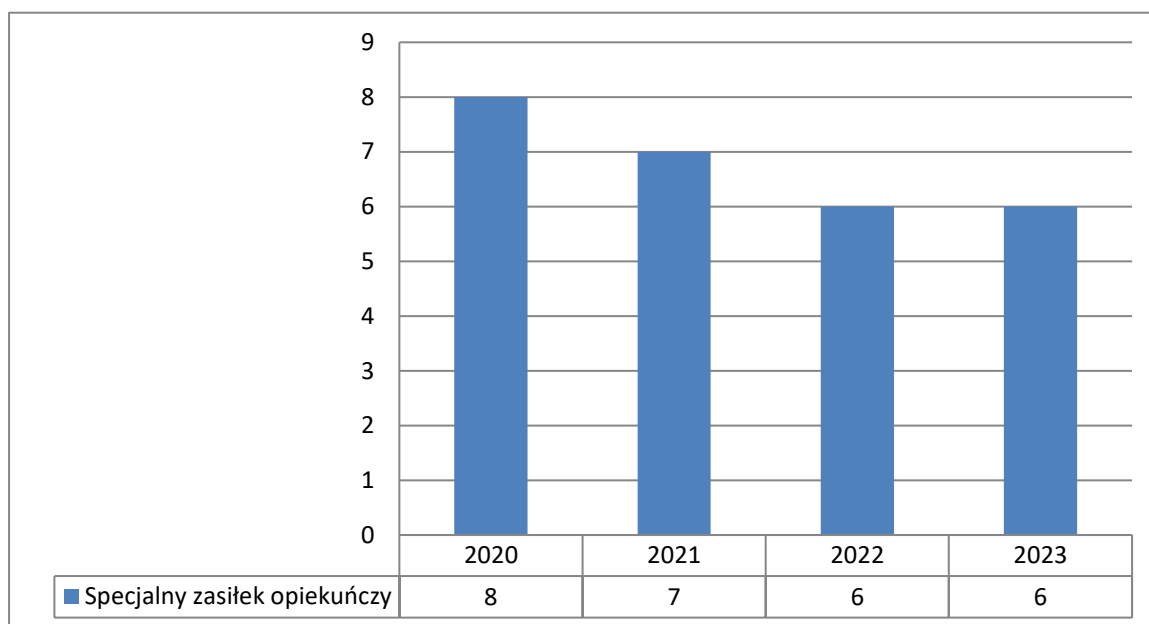

⁶³Dz.U. z 2019 r. poz. 645

⁶⁴Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2020-2023

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012r., poz. 788 i 1529), ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują one z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą posiadającą orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności, które zawiera wskazania do stałej lub długotrwałej opieki bądź pomocy innej osoby. Zasiłek ten przysługuje również w przypadku, gdy osoba wymaga stałego współudziału opiekuna w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji, a także w sytuacji, gdy jej zdolność do samodzielnej egzystencji jest znacznie ograniczona.

Wykres 34. Liczba świadczeń: specjalny zasiłek opiekuńczy w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice⁶⁵

⁶⁵Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2020-2023

Tabela 21. Zestawienie kwotowe wydatków na świadczenia opiekuńcze w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice⁶⁶

Rodzaj świadczenia	Wydatki (zł)
2020	
Zasilek pielęgnacyjny	472 222
Specjalny zasilek opiekuńczy	58 280
Świadczenie pielęgnacyjne	900 452
2021	
Zasilek pielęgnacyjny	499239
Specjalny zasilek opiekuńczy	55540
Świadczenie pielęgnacyjne	1254494
2022	
Zasilek pielęgnacyjny	553845
Specjalny zasilek opiekuńczy	40200
Świadczenie pielęgnacyjne	1750240
2023	
Zasilek pielęgnacyjny	584063
Specjalny zasilek opiekuńczy	46060
Świadczenie pielęgnacyjne	2170355

Zasilek celowy

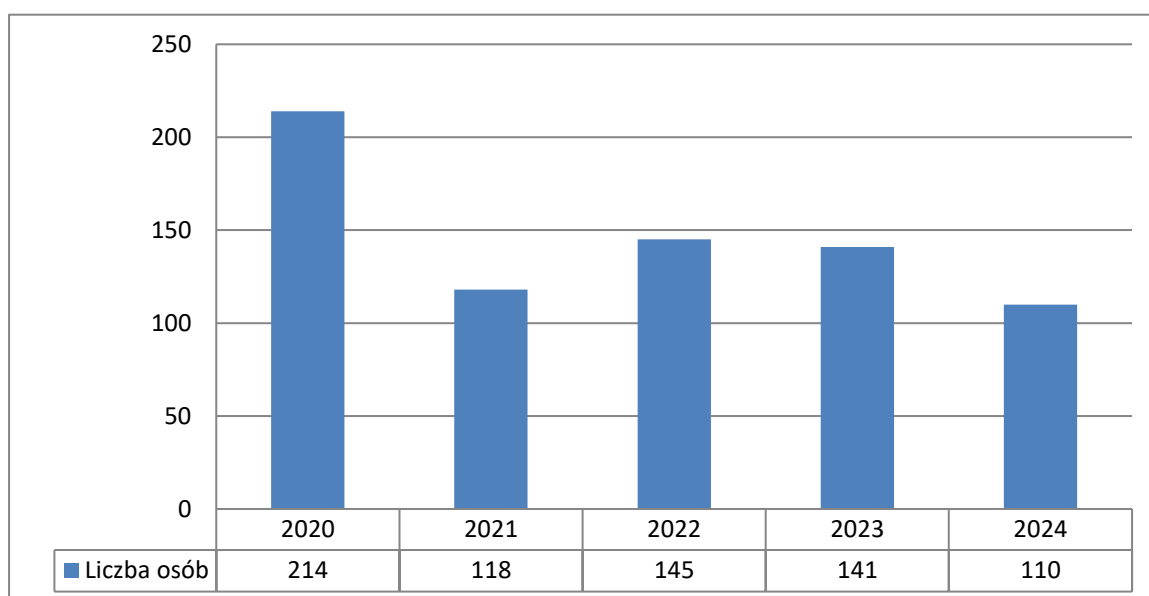
Zasilek celowy stanowi fakultatywne, jednorazowe świadczenie socjalne w celu zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych. Takich jak:

- zakup żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego,
- pokrycie kosztów leczenia (w całości lub częściowo),
- drobnych remontów, napraw w mieszkaniu,
- koszt pogrzebu,

⁶⁶Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2020-2023

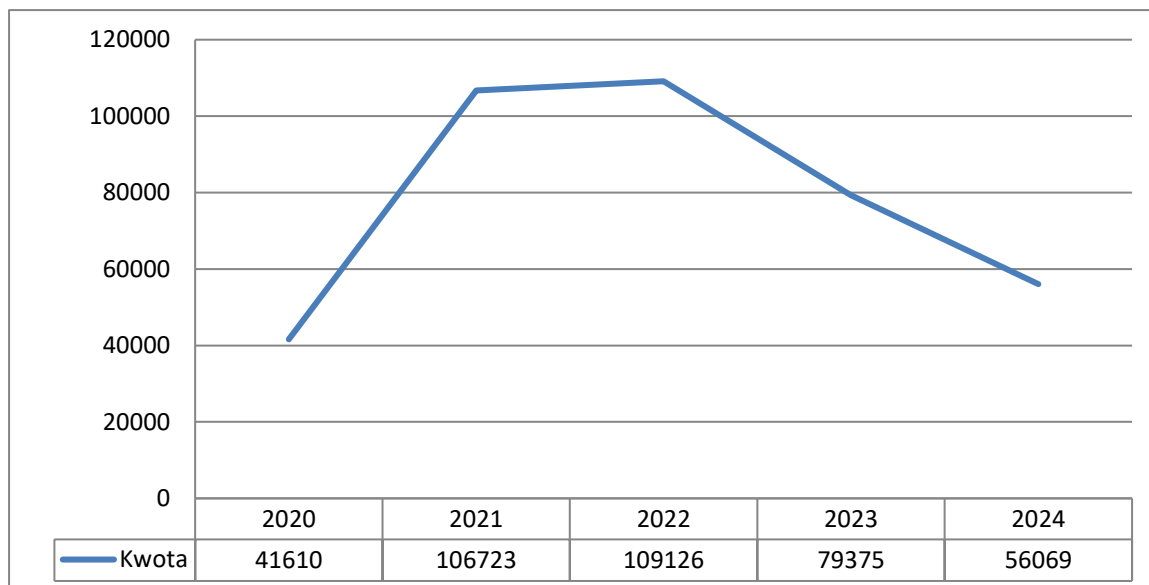
- świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego,
- świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wykres 35. Liczba osób w rodzinach pobierających zasiłek celowy w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁶⁷

⁶⁷Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych za lata 2020-2024

Wykres 36. Kwota wypłacanych zasiłków celowych w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁶⁸

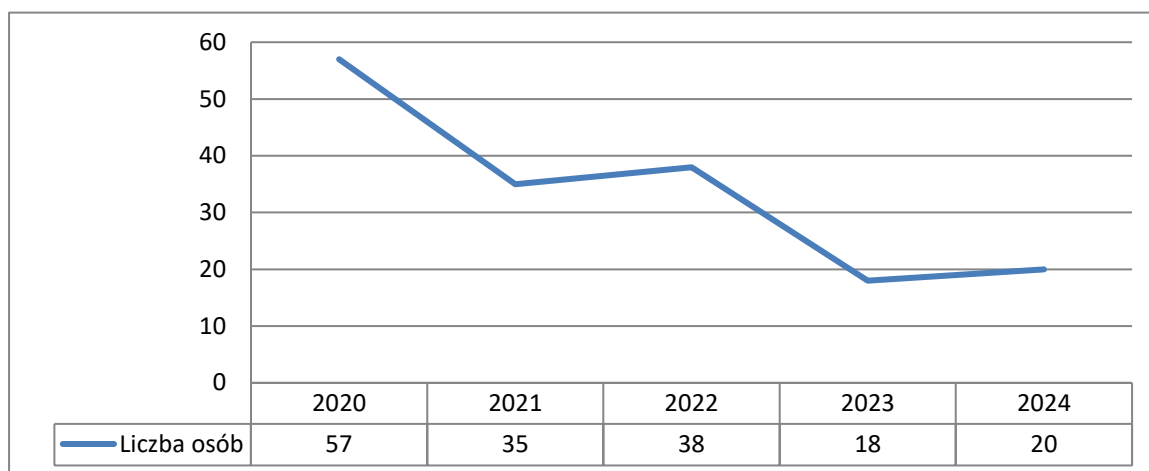

Specjalny zasiłek celowy

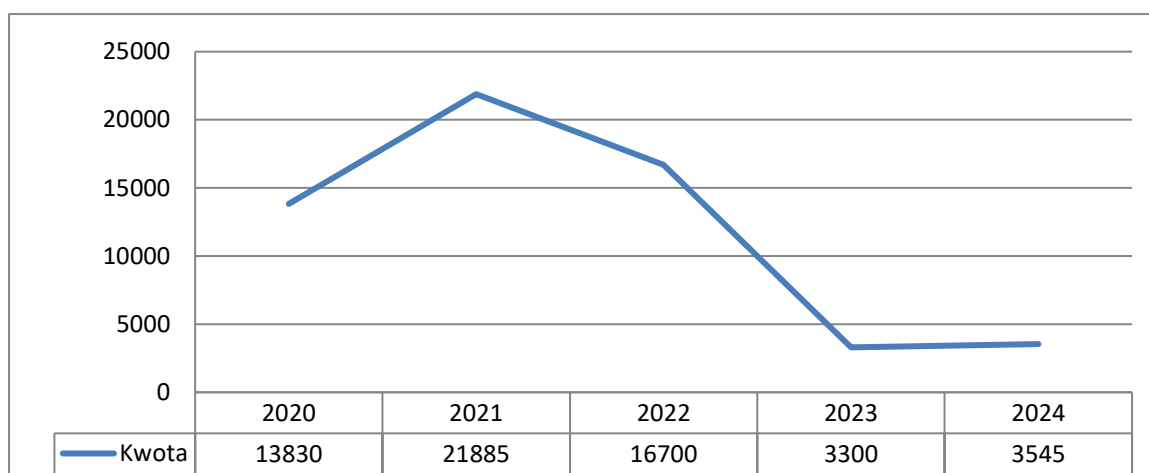
Specjalny zasiłek celowy może zostać przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie, których dochody przekraczają kryterium ustawowe, ale nie przekraczają maksymalnego dochodu ustalanego dla osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Zasiłek ten ma na celu wsparcie osób lub rodzin, które znalazły się w wyjątkowej sytuacji, mimo że ich dochody przekraczają standardowe limity.

⁶⁸Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2020-2023

Wykres 37. Liczba osób, którym przyznano specjalny zasiłek celowy w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁶⁹

Wykres 38. Kwota wydatkowana na wypłatę specjalnych zasiłków celowych w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁷⁰

Zasiłek rodzinny

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka, szczególnie w rodzinach o niskich dochodach. Świadczenie to ma pomóc w zapewnieniu dziecku odpowiednich warunków do życia, obejmujących m.in. wyżywienie, ubranie, edukację i inne potrzeby związane z jego rozwojem.

⁶⁹Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych za lata 2020-2023

⁷⁰ Jw.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 1) **95,00 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 2) **124,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 3) **135,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka);
- 3) osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom wymienionym w punktach 1 i 2, do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia lub
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Osobie wymienionej w punkcie 3, zasiłek przysługuje pod warunkiem kontynuowania nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

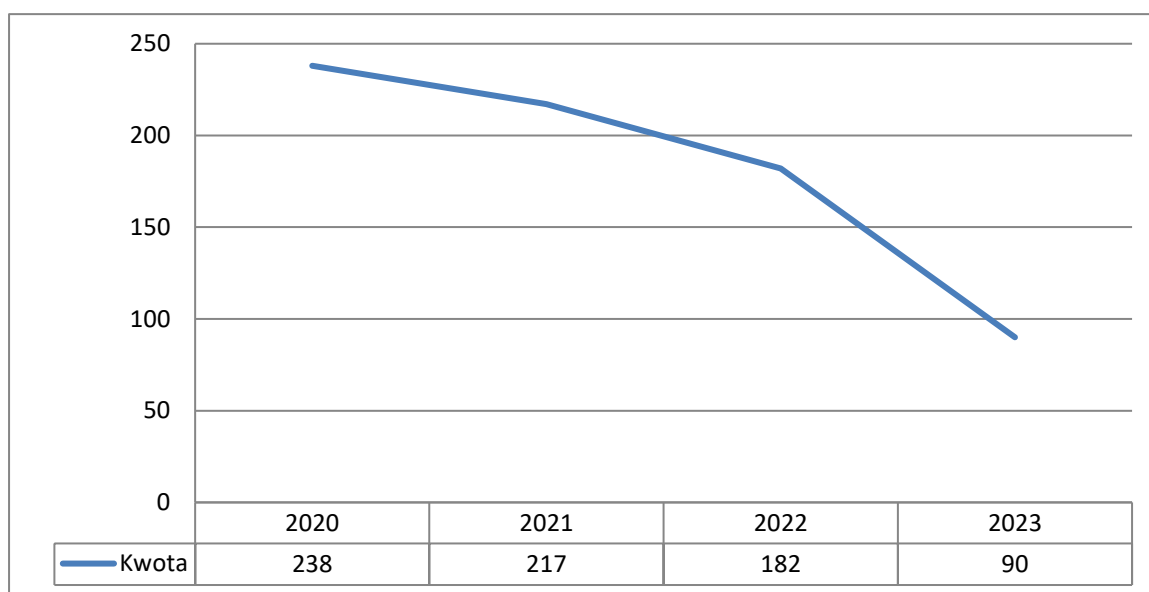
Tabela 22. Wydatki w ramach zasiłku rodzinnego z dodatkami w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice⁷¹

ROK	WYDATKI
2020	907 131
2021	856118,14

⁷¹Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych za lata 2020-2023

2022	787846,06
2023	622388,79

Wykres 39. Liczba przyznanych zasiłków wraz z dodatkami w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice⁷²

8.2 Dodatek mieszkaniowy

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy finansowej dla osób, które mają trudności w opłacaniu bieżących kosztów związanych z mieszkaniem. Przysługuje on:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,

⁷²Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzyżewicach w latach 2020-2023

- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność, oraz właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom posiadającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, które oczekują na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny.

Pomoc w formie dodatku mieszkaniowego ma na celu złagodzenie obciążeń finansowych związanych z utrzymaniem mieszkania, szczególnie dla osób o niskich dochodach.

Osoby, którym przyznano dodatek mieszkaniowy, mogą ubiegać się o dodatek energetyczny. Odbiorcą uprawnionym do dodatku energetycznego, jest osoba, która:

- posiada ustalone prawo do dodatku mieszkaniowego,
- jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym,
- zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

8.3 Pozostałe formy wsparcia

Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ) to inicjatywa współfinansowana w 90% z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) oraz w 10% ze środków krajowych. Jest on następcą Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Jego głównym celem jest przeciwdziałanie deprywacji materialnej poprzez dostarczanie pomocy żywnościowej oraz podstawowej pomocy materialnej osobom najbardziej potrzebującym, w tym dzieciom, a także zapewnienie działań towarzyszących wspierających ich włączenie społeczne.

Polski Czerwony Krzyż (PCK) aktywnie uczestniczy w realizacji tego programu, odpowiadając za dystrybucję paczek żywnościowych do osób i rodzin zakwalifikowanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej. Pomoc kierowana jest do osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, takich jak osoby dotknięte ubóstwem, bezdomnością, bezrobociem czy niepełnosprawnością. Aby zakwalifikować się do programu, dochód nie może przekraczać

265% kryterium dochodowego uprawniające do korzystania z pomocy społecznej, co od 12 lutego 2024 r. wynosi:

- **2 676,50 zł** dla osoby samotnie gospodarującej,
- **2 180,95 zł** dla osoby w rodzinie.

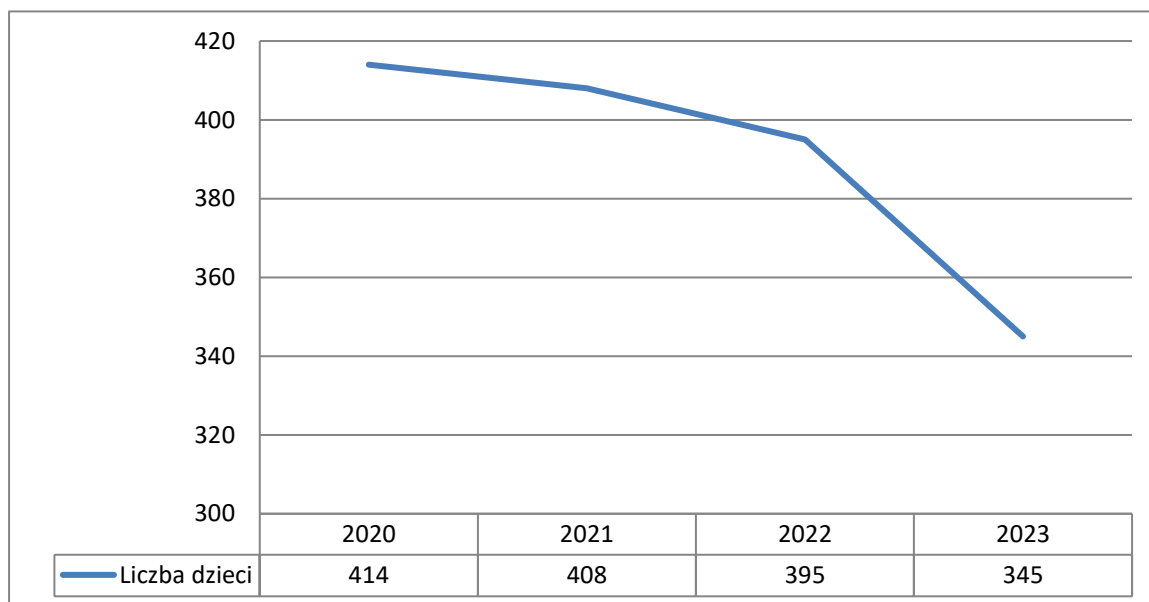
9. Edukacja

Edukacja jest ważnym elementem każdej społeczności. Na terenie gminy Strzyżewice istnieje rozbudowane zaplecze dydaktyczne zapewniające edukację na każdym poziomie nauczania. Placówki zostały omówione w jednym z poprzednich rozdziałów.

9.1 Sytuacja demograficzna

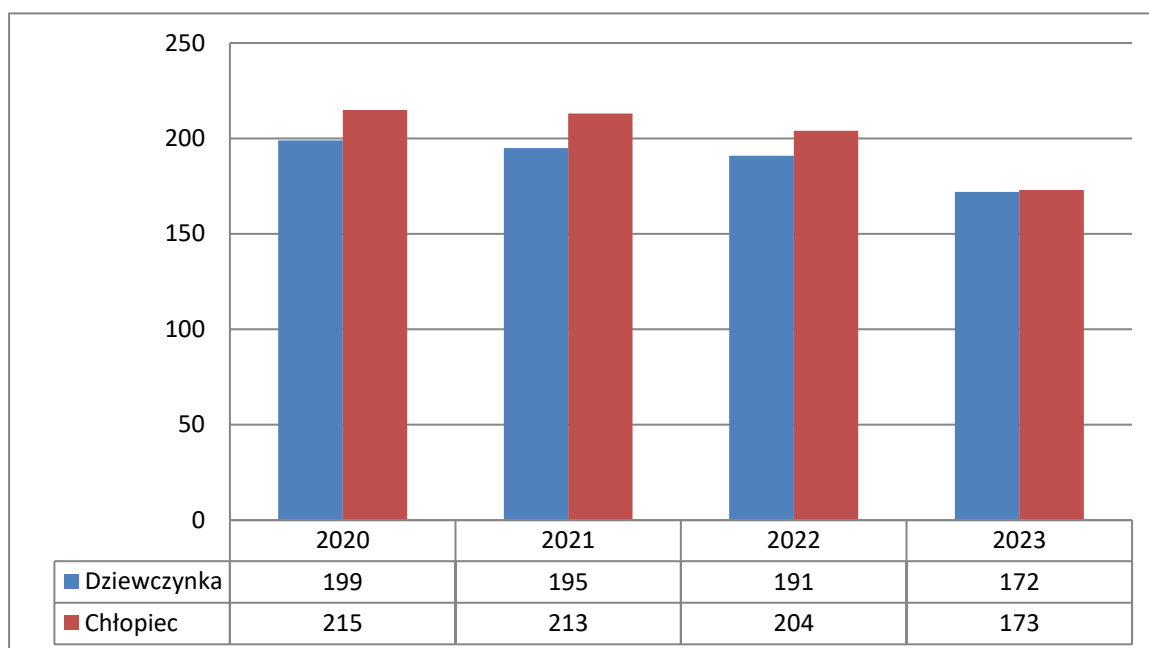
W gminie Strzyżewice obserwujemy tendencję do spadku przyrostu naturalnego.

Wykres 40. Dzieci do 4 roku życia w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁷³

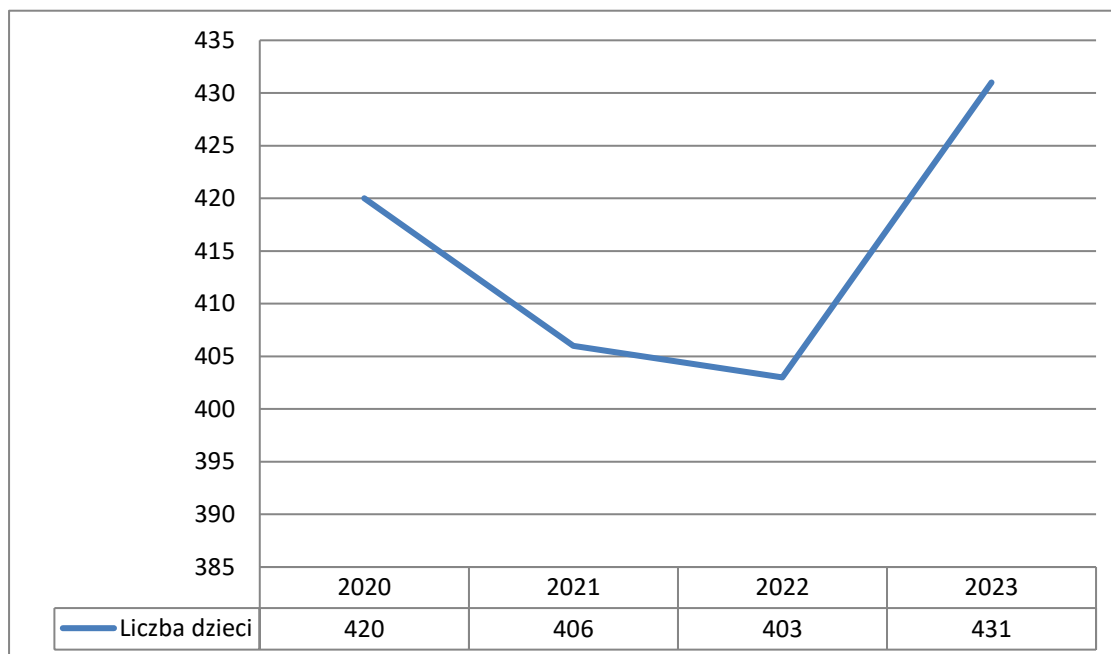

⁷³<https://svs.stat.gov.pl/>

Wykres 41. Podział dzieci w wieku 0-4 lat ze względu na płeć w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁷⁴

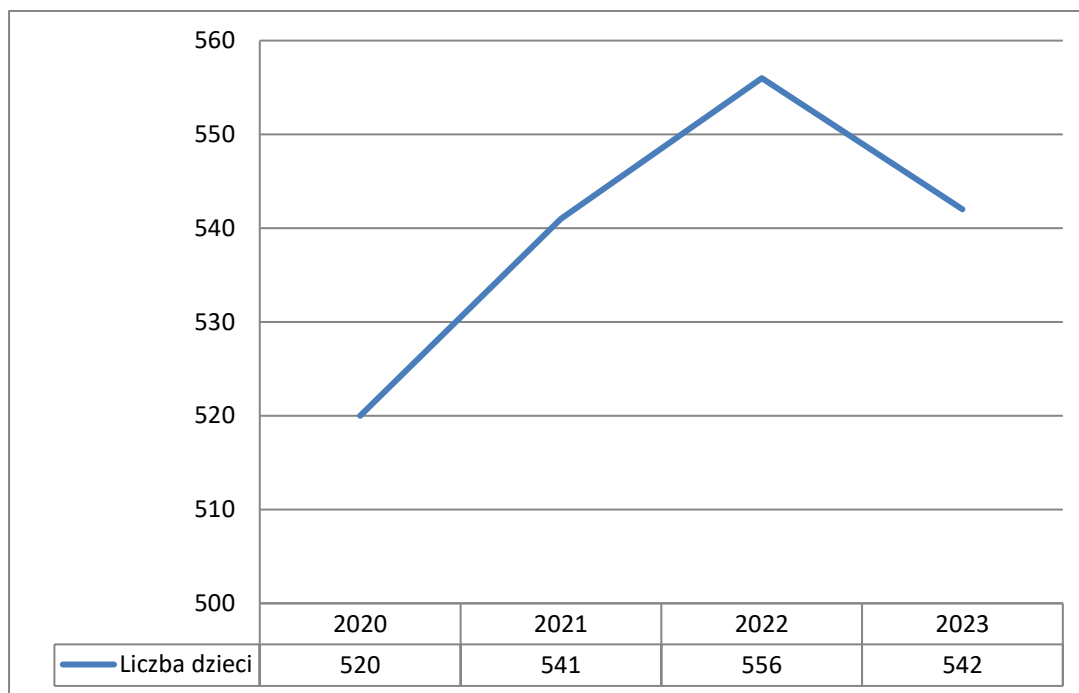
Wykres 42. Dzieci od 5 do 9 lat w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁷⁵

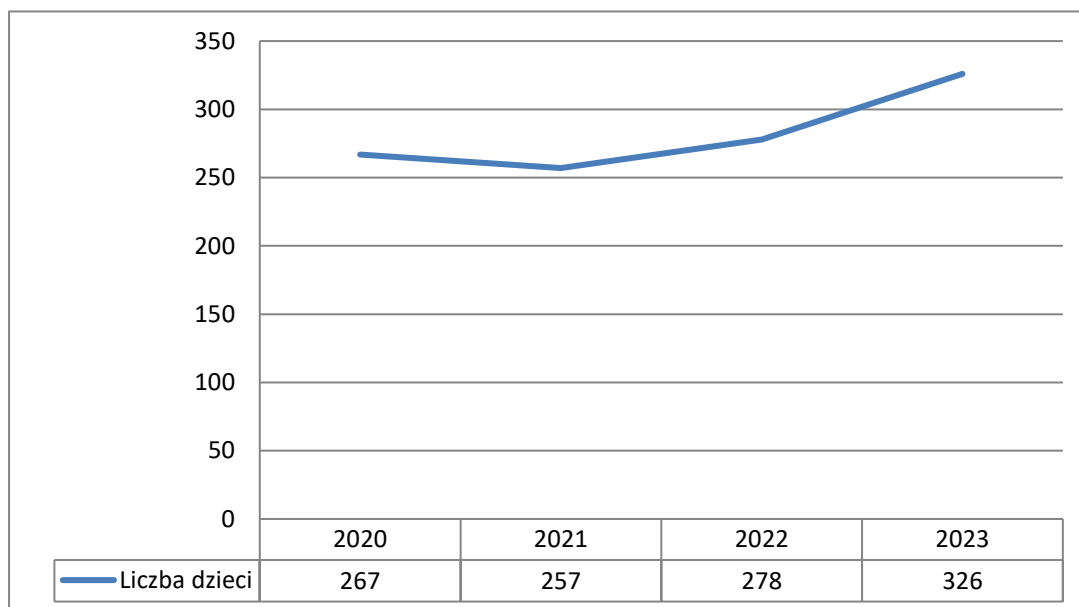
⁷⁴<https://svs.stat.gov.pl/>

⁷⁵<https://bdl.stat.gov.pl/>

Wykres 43. Dzieci od 10 do 15 lat w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁷⁶

Wykres 44. Dzieci od 16 do 18 lat w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁷⁷

⁷⁶<https://bdl.stat.gov.pl/>

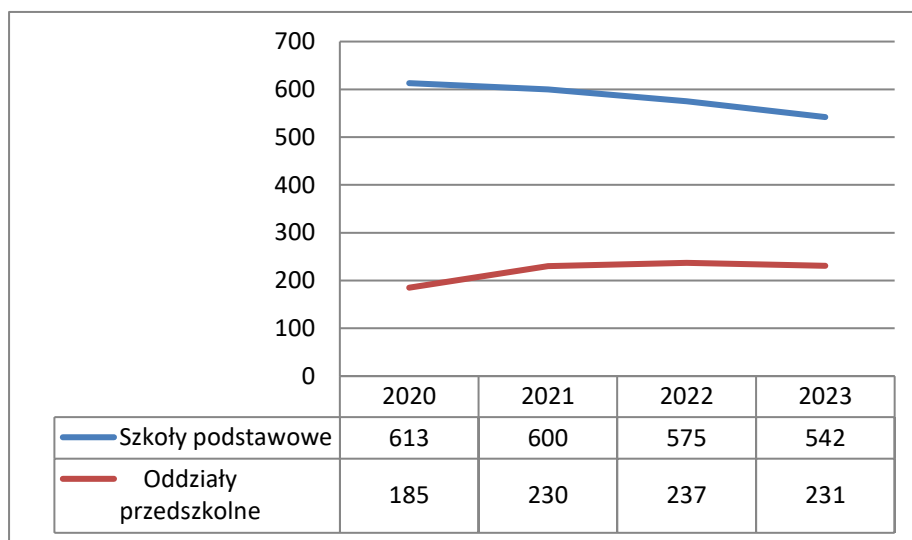
⁷⁷ Jw.

9.2 Pomoc szkolna

Tabela 23. Liczba uczniów w szkołach w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice⁷⁸

Rok szkolny	Szkoła podstawowa	Oddziały przedszkolne
2020	613	185
2021	600	230
2022	575	237
2023	542	231

Wykres 45. Liczba uczniów w szkołach w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice⁷⁹

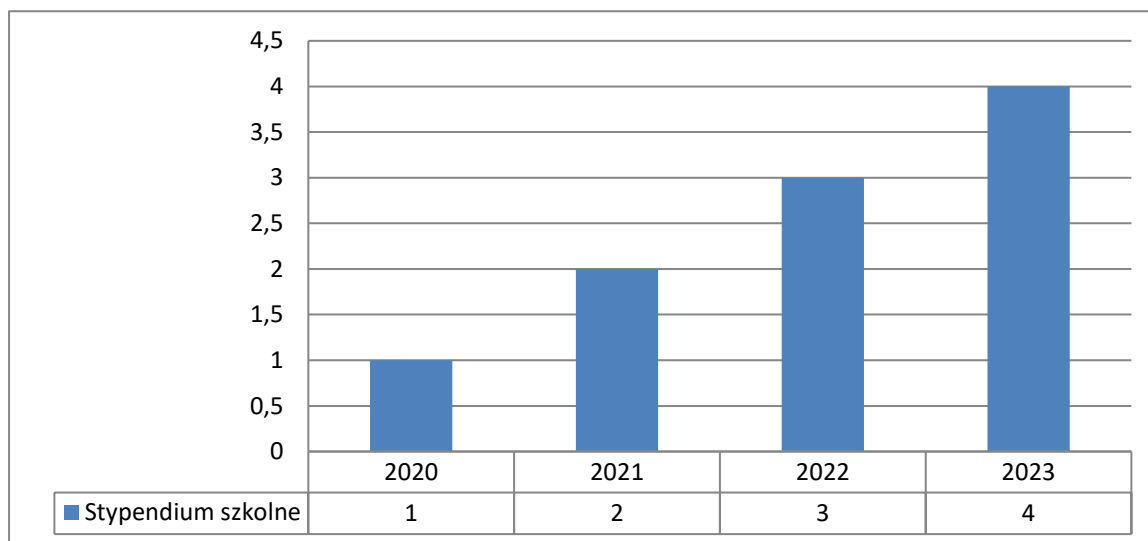
Stypendium szkolne – może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, niepełnosprawność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

⁷⁸<https://svs.stat.gov.pl/>

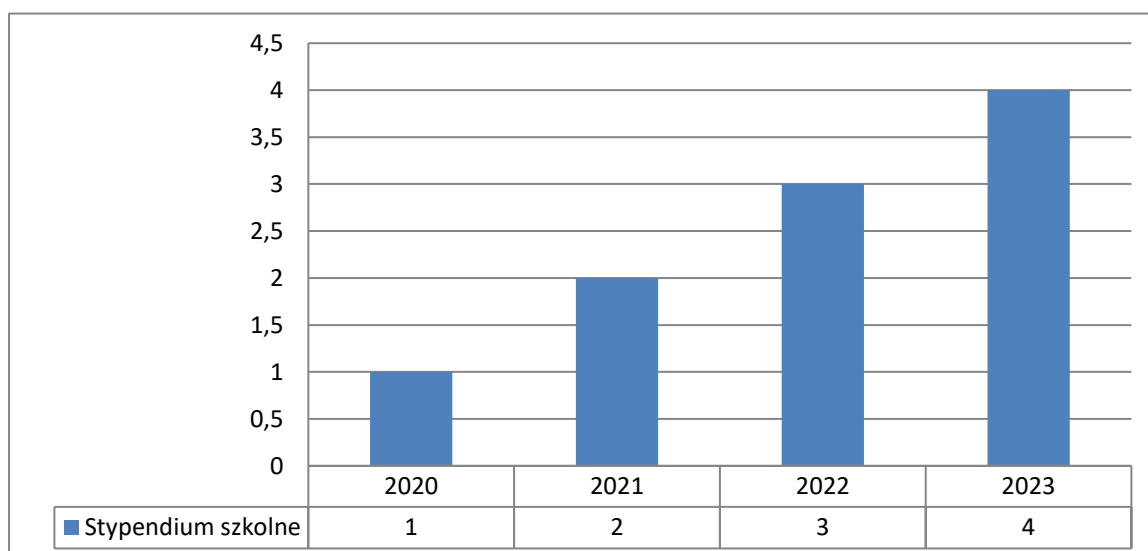
⁷⁹ Jw.

Zasilek szkolny – to forma pomocy materialnej o charakterze socjalnym. Takie świadczenie przysługuje uczniom, którzy znajdują się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, np. których sytuacja materialna uległa pogorszeniu i z powodu śmierci rodzica.

Wykres 46. Liczba uczniów korzystających z stypendium szkolnego w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice⁸⁰

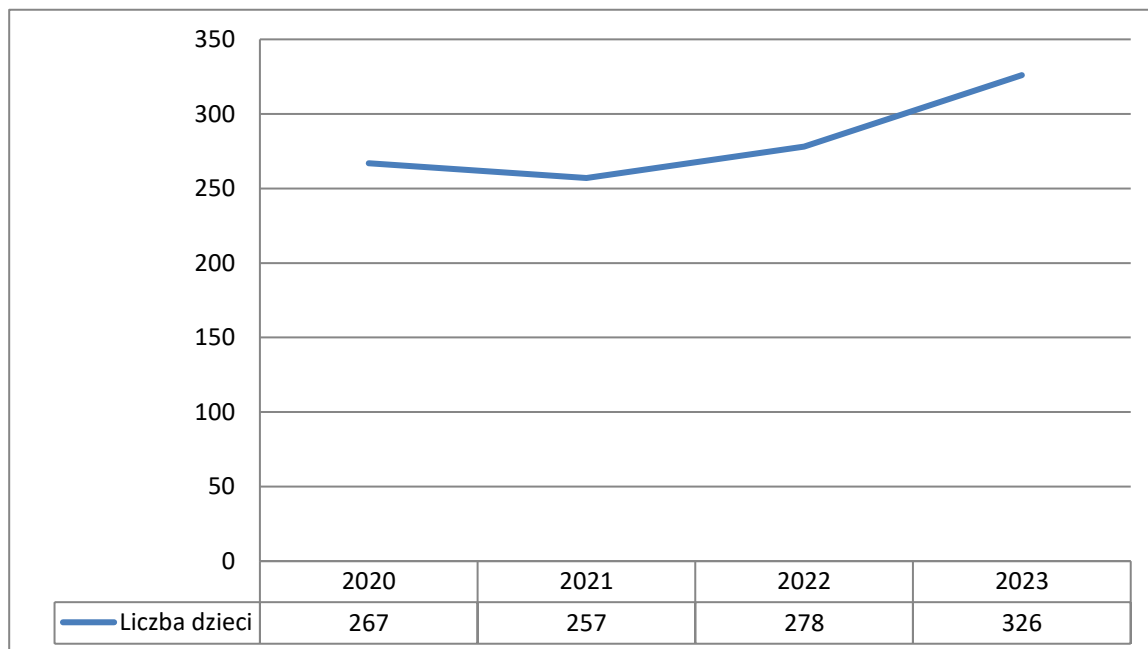
Wykres 47. Liczba uczniów korzystających z zasiłku szkolnego w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice⁸¹

⁸⁰Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzyżewicach w latach 2016-2020

⁸¹ Jw.

Wykres 48. Liczba dzieci korzystających z formy pomocy – Posiłek w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice⁸²

Obserwujemy wzrostowy trend. Zwiększa się zapotrzebowanie na pomoc finansową i rzeczową dla dzieci i młodzieży.

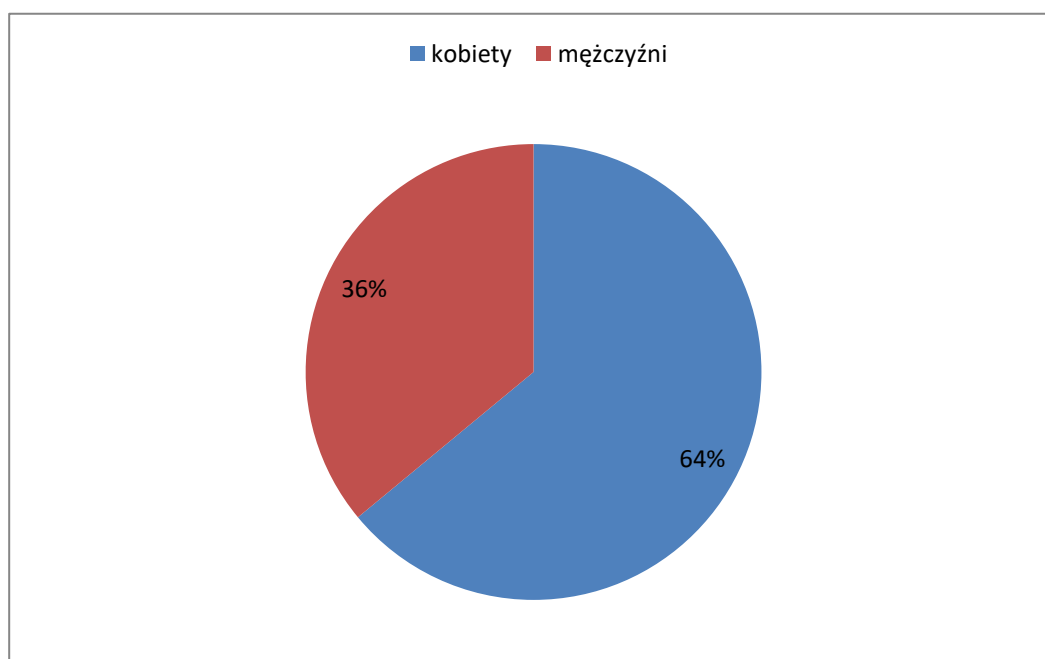
⁸²Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych w naturze i usługach w latach 2020-2023

10. Analiza ankiet – diagnoza problemów, potrzeb i zasobów społecznych gminy Strzyżewice

10.1 Analiza ankiety dorosłych mieszkańców – diagnoza problemów, potrzeb i zasobów społecznych gminy Strzyżewice

W ankiecie dla dorosłych mieszkańców gminy Strzyżewice, wzięło łącznie udział 300 osób w tym 192 kobiety oraz 108 mężczyzn. Ankieta została przeprowadzona w dniach od 18.02 do 31.02.2025 r.

Wykres 49. Osoby, które wzięły udział w ankiecie w gminie Strzyżewice wg płci

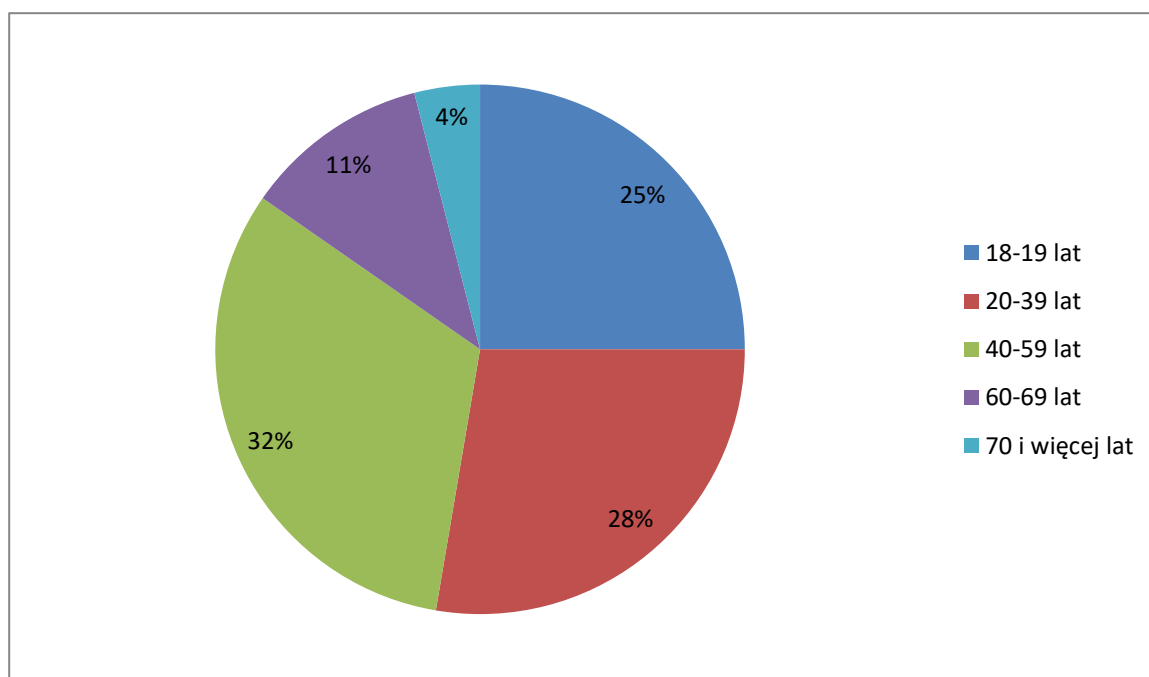

Ponad 50% respondentów to osoby w przedziale wiekowym 20-39 lat.

Tabela 24. Przedziały wiekowe ankietowanych

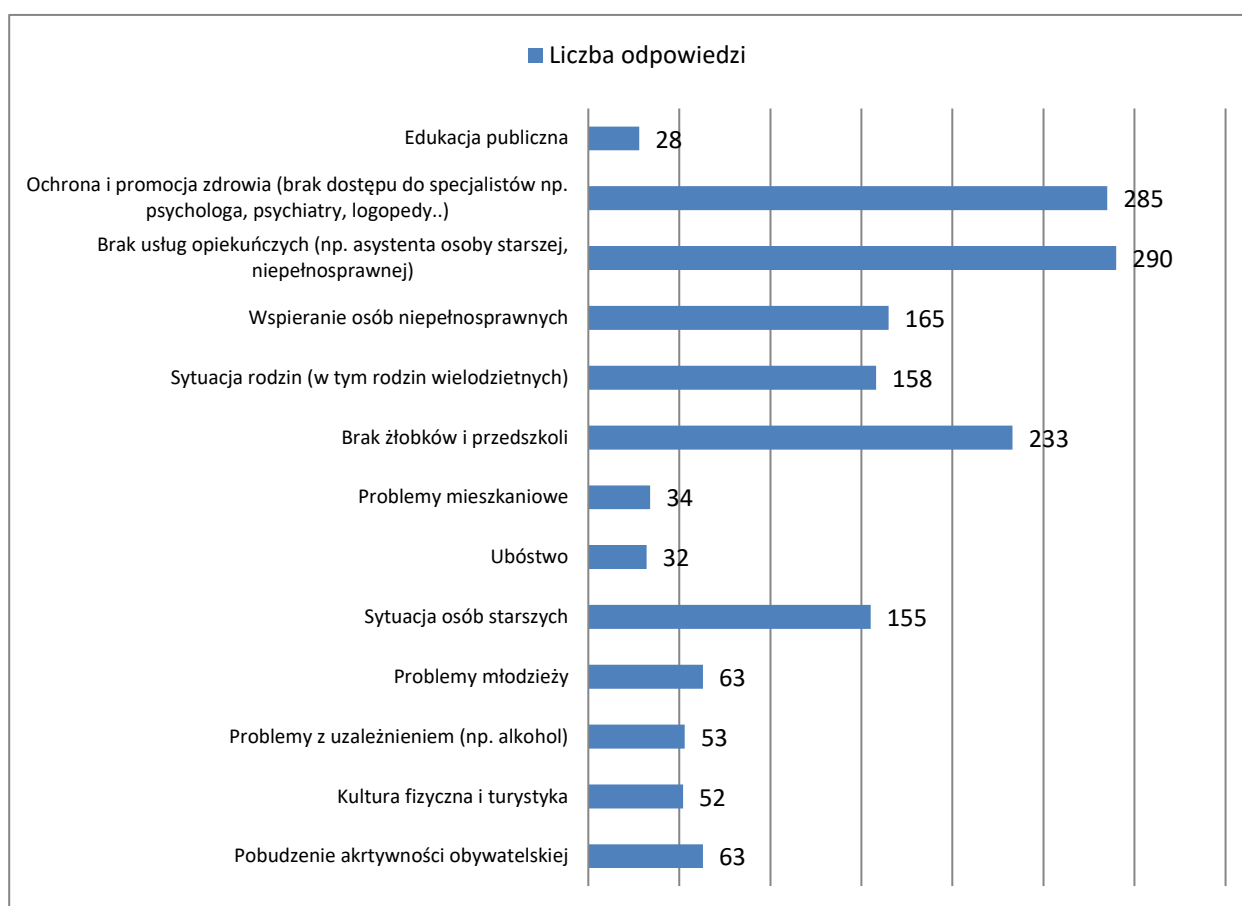
Wiek	Liczba osób
18-19	75
20-39	83
40-59	96
60-69	34
70 i więcej	12

Wykres 50. Zestawienie procentowe uczestników ankiety wg przedziałów wieku

Które z wymienionych obszarów problemów społecznych wymagają Pana/Pani zdaniem pilnego rozwiązania?

Wykres 51. Problemy społeczne wymagające pilnego rozwiązania wskazane przez ankietowanych

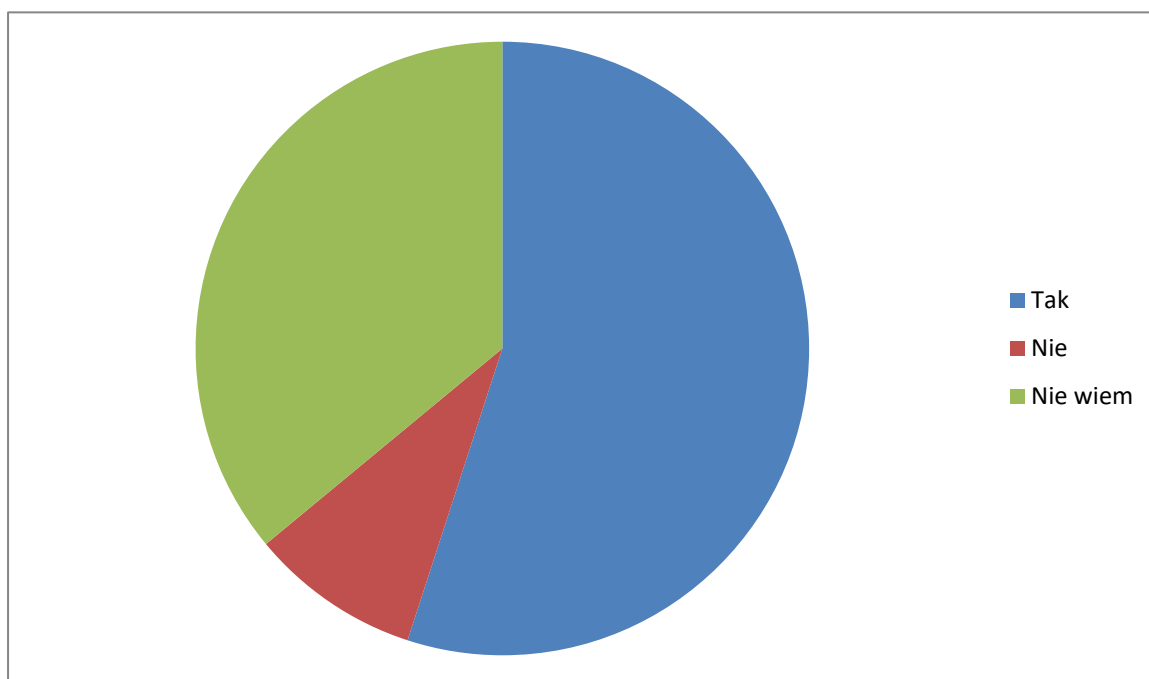
Zdecydowana większość respondentów zaznaczyła trzy dominujące według nich problemy społeczne, które wymagają pilnego rozwiązania tj. brak żłobków i przedszkoli, brak usług opiekuńczych oraz ochrona i promocja zdrowia.

Czy Pana/Pani zdaniem na terenie gminy Strzyżewice mieszkają rodziny ubogie?

Tabela 25. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie dotyczące rodzin ubogich

Odpowiedź	Liczba osób
Tak	165
Nie	27
Nie wiem	108

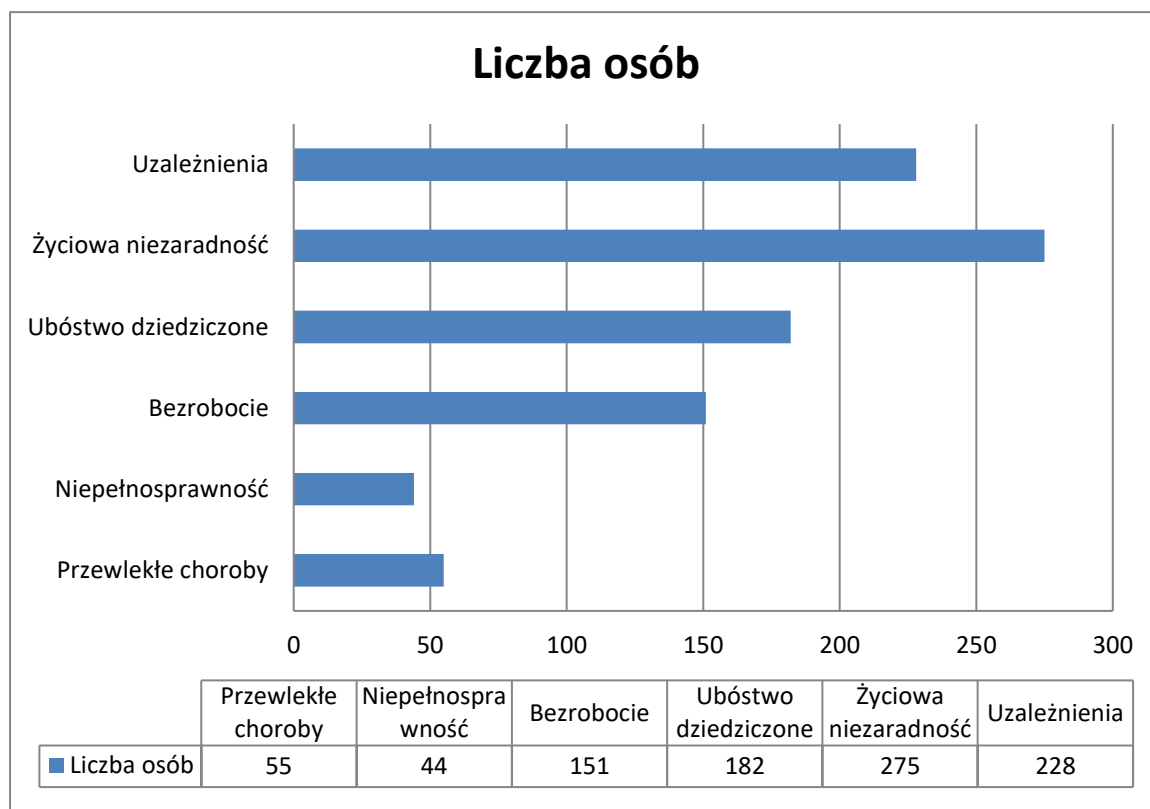
Wykres 52. Procentowe zestawienie odpowiedzi respondentów na pytanie dotyczące rodzin ubogich

Ponad 60% ankietowanych, czyli 165 osób wyraziło opinię, że na terenie gminy Strzyżewice żyją osoby ubogie. Natomiast jako główne przyczyny, najczęściej mieszkańcy wskazywali życiową niezaradność i uzależnienia.

Jaka jest Pana/Pani zdaniem przyczyna ubóstwa w gminie Strzyżewice?

Wykres 53. Przyczyny ubóstwa zdaniem ankietowanych

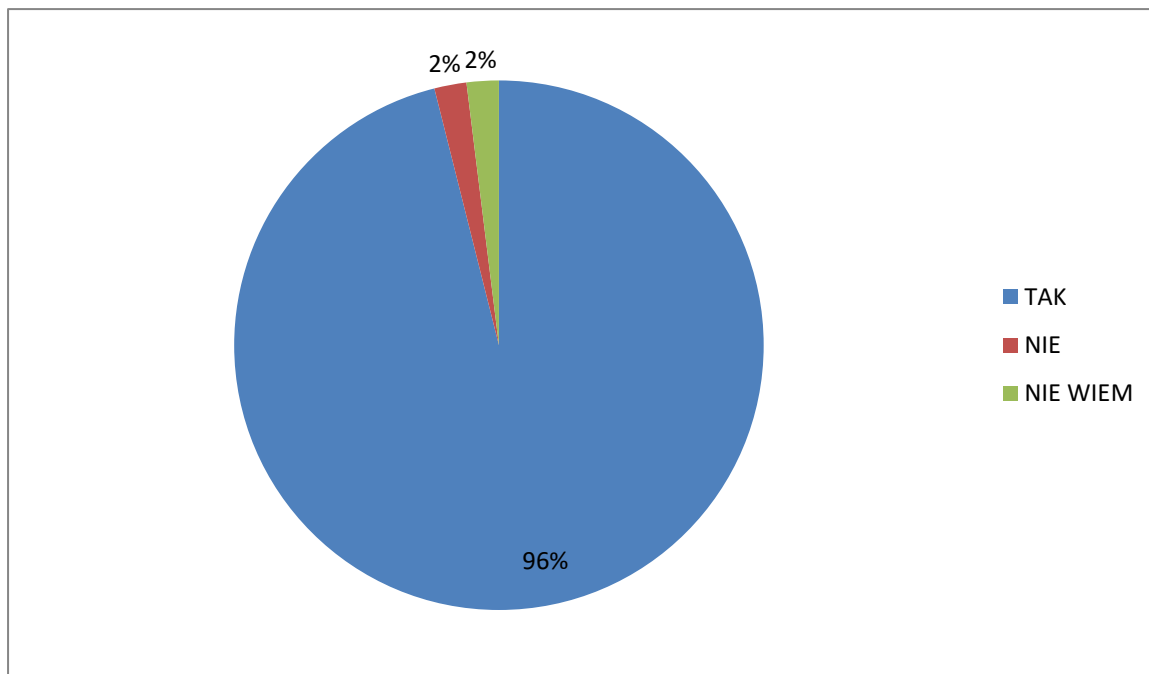
Główną przyczyną ubóstwa według ponad 60% ankietowanych jest życiowa niezaradność. Kolejne dominujące powody to uzależnienia oraz ubóstwo dziedziczne.

Czy Pana/Pani zdaniem na terenie gminy Strzyżewice występuje problem uzależnień?

Tabela 26. Odpowiedzi ankietowanych dotyczące problemu uzależnień

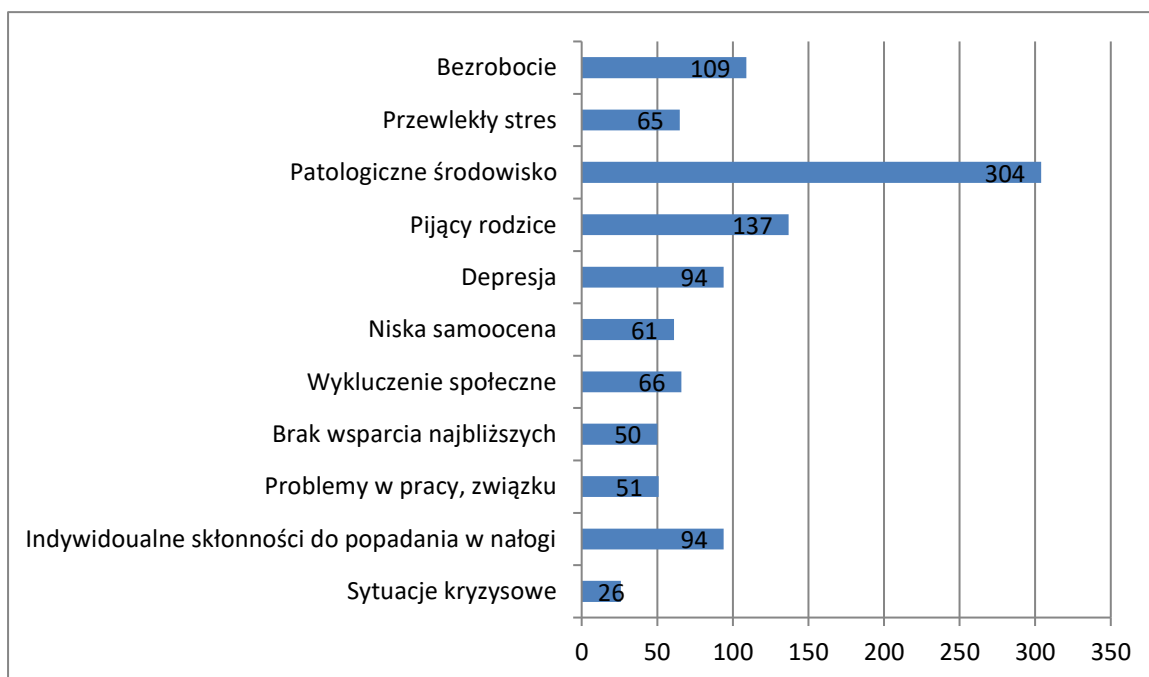
ODPOWIEDŹ	LICZBA OSÓB
TAK	290
NIE	5
NIE WIEM	5

Wykres 54. Zestawienie procentowe dotyczące występowania uzależnienia na terenie gminy Strzyżewice

Jaki Pana/Pani zdaniem jest powód uzależnień?

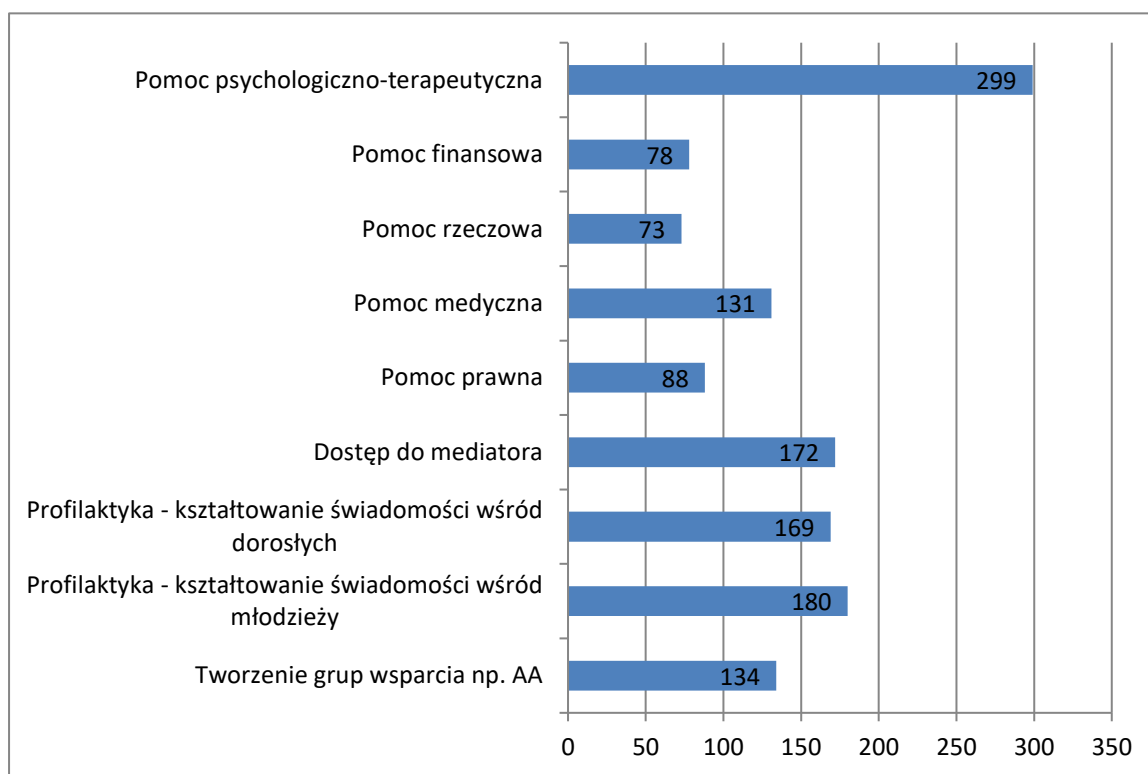
Wykres 55. Powody uzależnienia w gminie Strzyżewice zdaniem ankietowanych

Główną przyczyną uzależnień według ankietowanych jest patologiczne środowisko, które wskazało ponad 75% badanych (304 osoby). Kolejne dominujące powody to pijący rodzice (137 osób) oraz bezrobocie (109 osób), które również odgrywają istotną rolę w powstawaniu uzależnień.

Jakie działania na terenie naszej gminy powinny zostać podjęte w celu pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom?

Wykres 56. Działania, które powinny zostać podjęte w celu pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom w gminie Strzyżewice

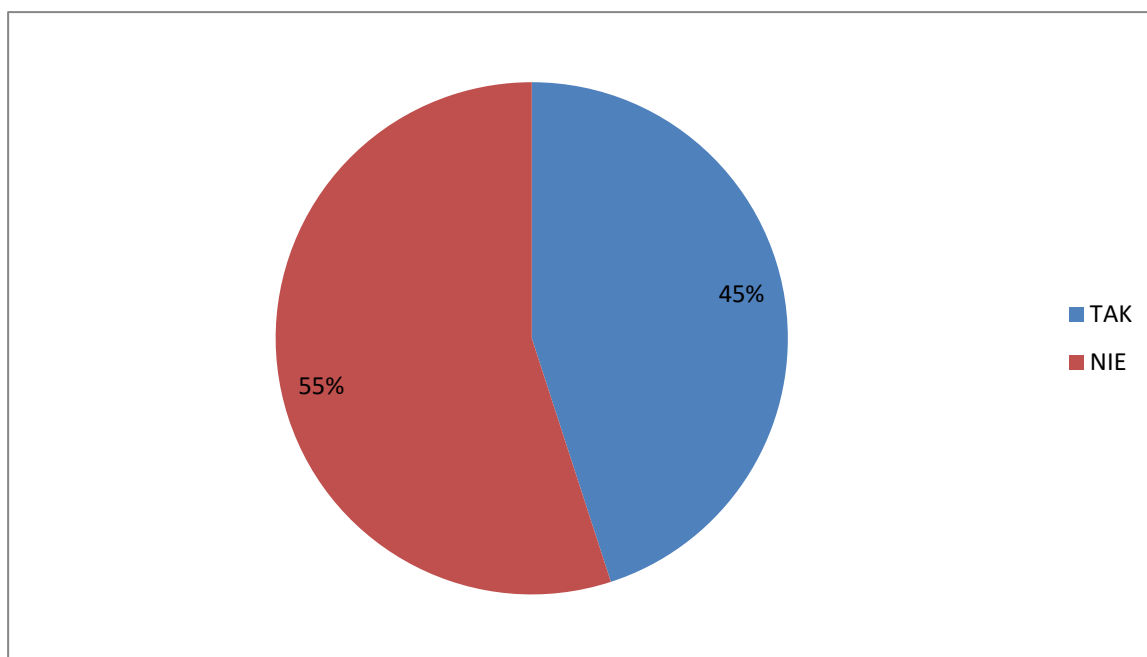
Pomoc psychologiczno-terapeutyczna została wskazana jako główne działanie w sferze walki z uzależnieniami. Poza tym dostęp do mediatora oraz kształtowanie świadomości wśród dorosłych i młodzieży.

Czy spotkał się Pan/Pani ze zjawiskiem przemocy domowej w swoim najbliższym otoczeniu?

Tabela 27. Odpowiedzi ankietowanych dotyczące występowania przemocy domowej na terenie gminy Strzyżewice

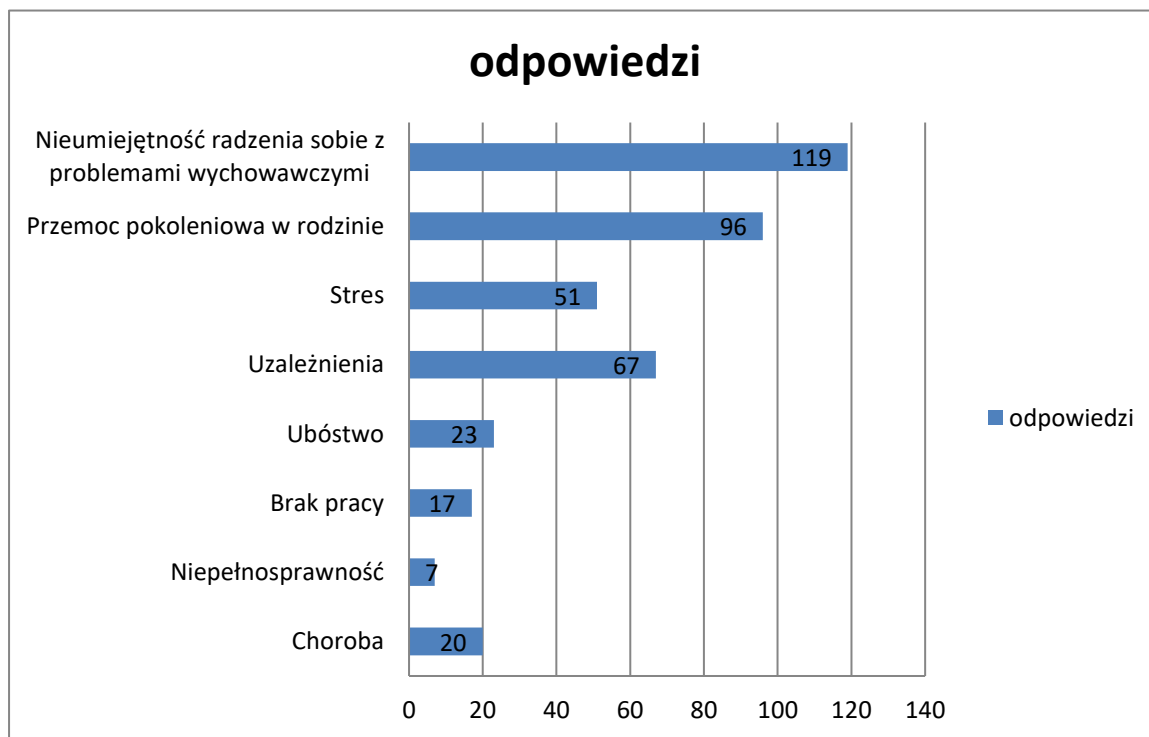
ODPOWIEDŹ	LICZBA OSÓB
TAK	135
NIE	165

Wykres 57. Procentowy udział odpowiedzi ankietowanych dotyczący występowania przemocy domowej na terenie gminy Strzyżewice

Jakie są Pana/Pani zdaniem najczęstsze przyczyny przemocy domowej?

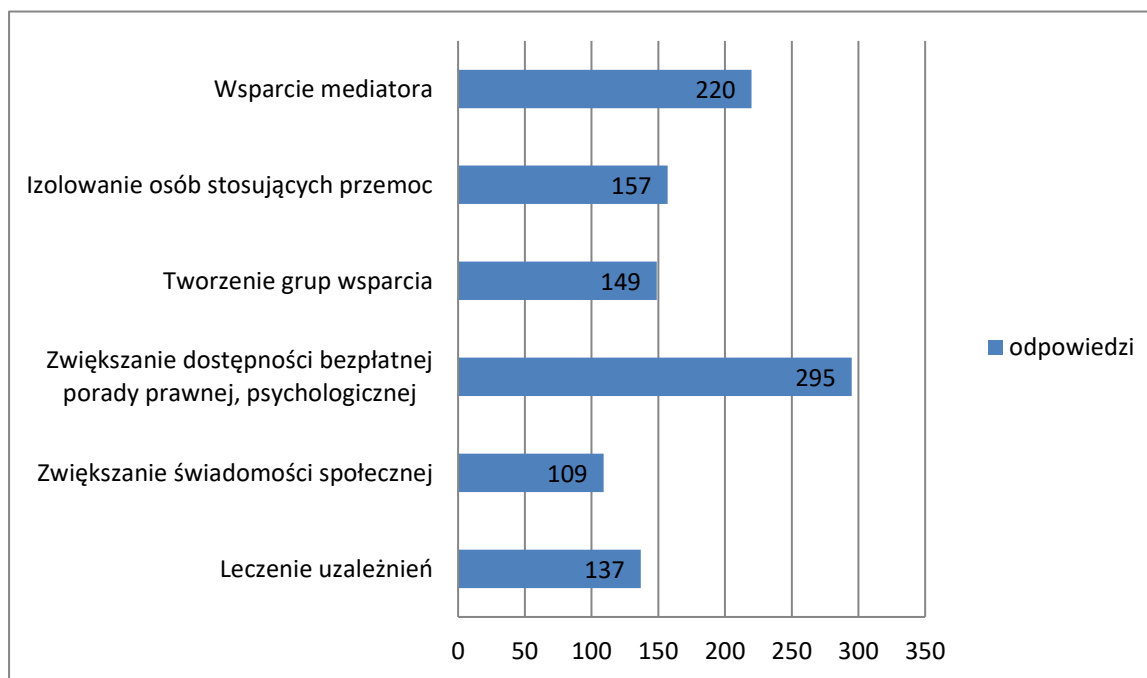
Wykres 58. Przyczyny przemocy domowej zdaniem ankietowanych na terenie gminy Strzyżewice

Dane powyżej pokazują, że prawie co drugi ankietowany spotkał się z przemocą domową. Jednocześnie według mieszkańców, przemoc domowa wynika głównie z braku kompetencji rodzicielskich i utrwalonych wzorców zachowań.

Jakie działania powinny zostać wprowadzone, żeby wspierać osoby zagrożone przemocą?

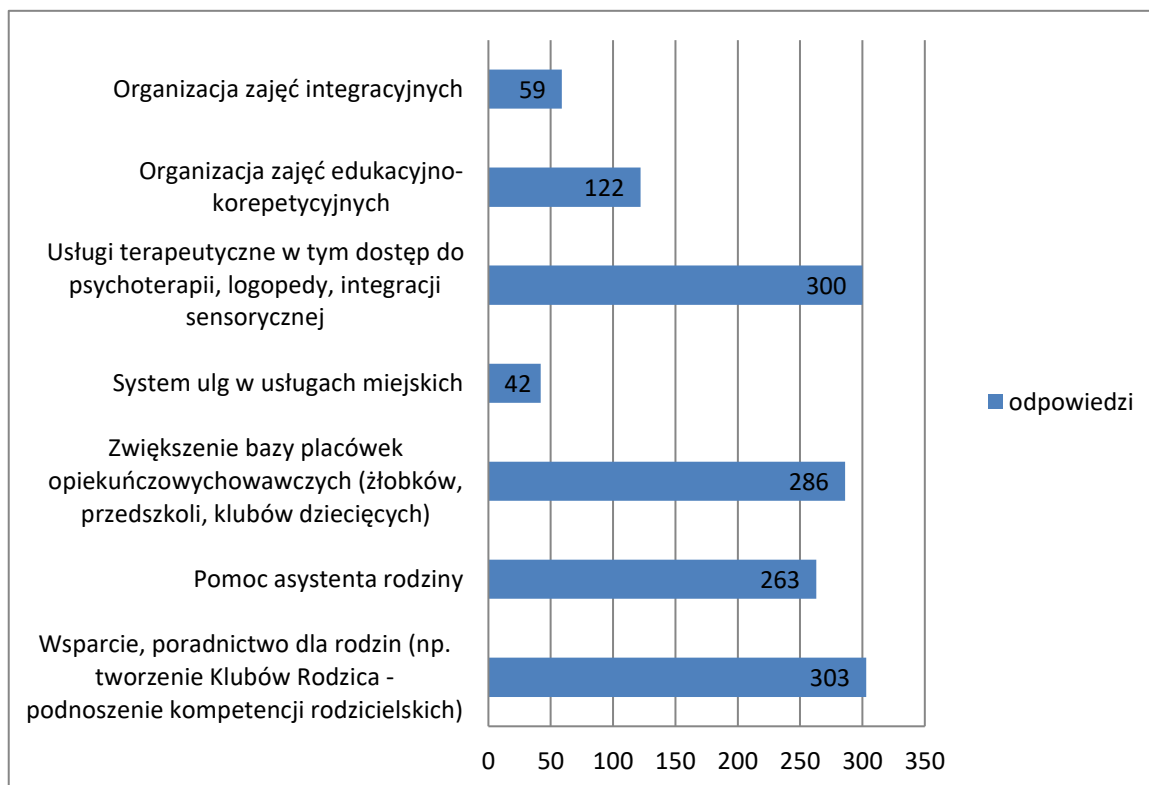
Wykres 59. Działania, które powinny zostać podjęte w celu wsparcia osób zagrożonych przemocą na terenie gminy Strzyżewice

Działania, które należy podjąć w celu wsparcia osób zagrożonych przemocą to m.in. zwiększenie dostępności do bezpłatnej porady prawnej i psychologicznej oraz wsparcie mediatora.

Jakie działania Pana/Pani zdaniem wpłynęłyby pozytywnie na sytuację rodzin niepełnych i wielodzietnych w gminie Strzyżewice?

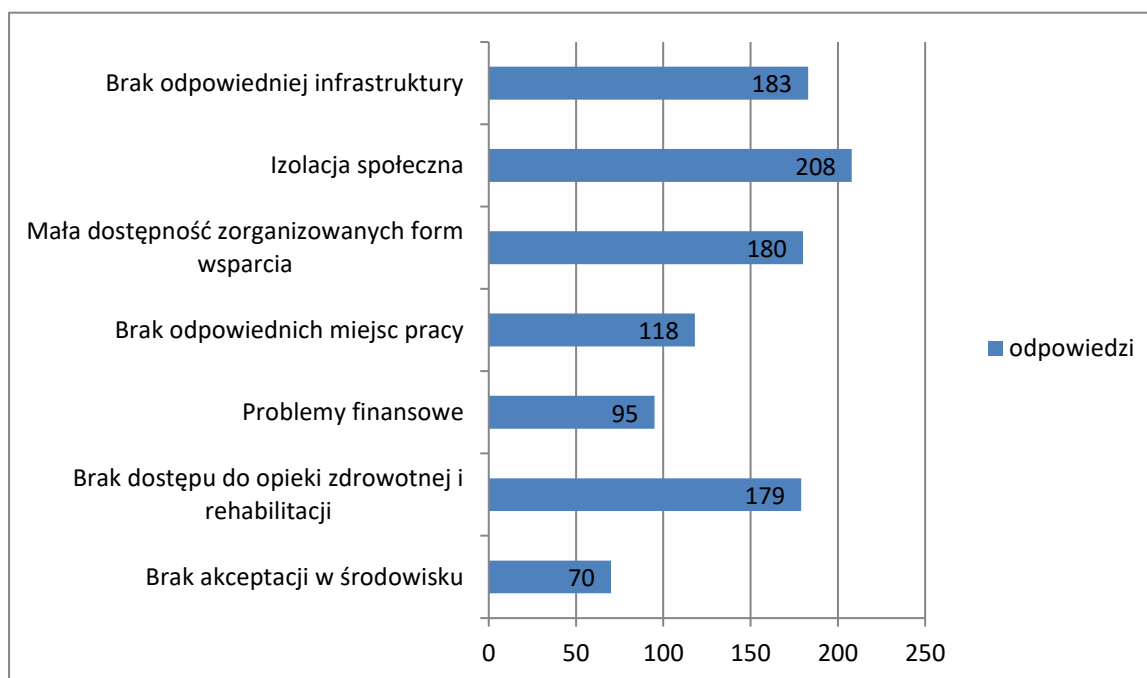
Wykres 60. Działania, które wpłynęłyby pozytywnie na sytuację rodzin niepełnych i wielodzietnych w gminie Strzyżewice

Podsumowanie: Mieszkańcy gminy Strzyżewice najwyżej cenią wsparcie psychologiczne i terapeutyczne oraz rozwój infrastruktury opiekuńczej jako kluczowe działania wspierające rodziny niepełne i wielodzietne.

Z jakimi problemami społecznymi najczęściej spotykają się osoby niepełnosprawne w gminie Strzyżewice?

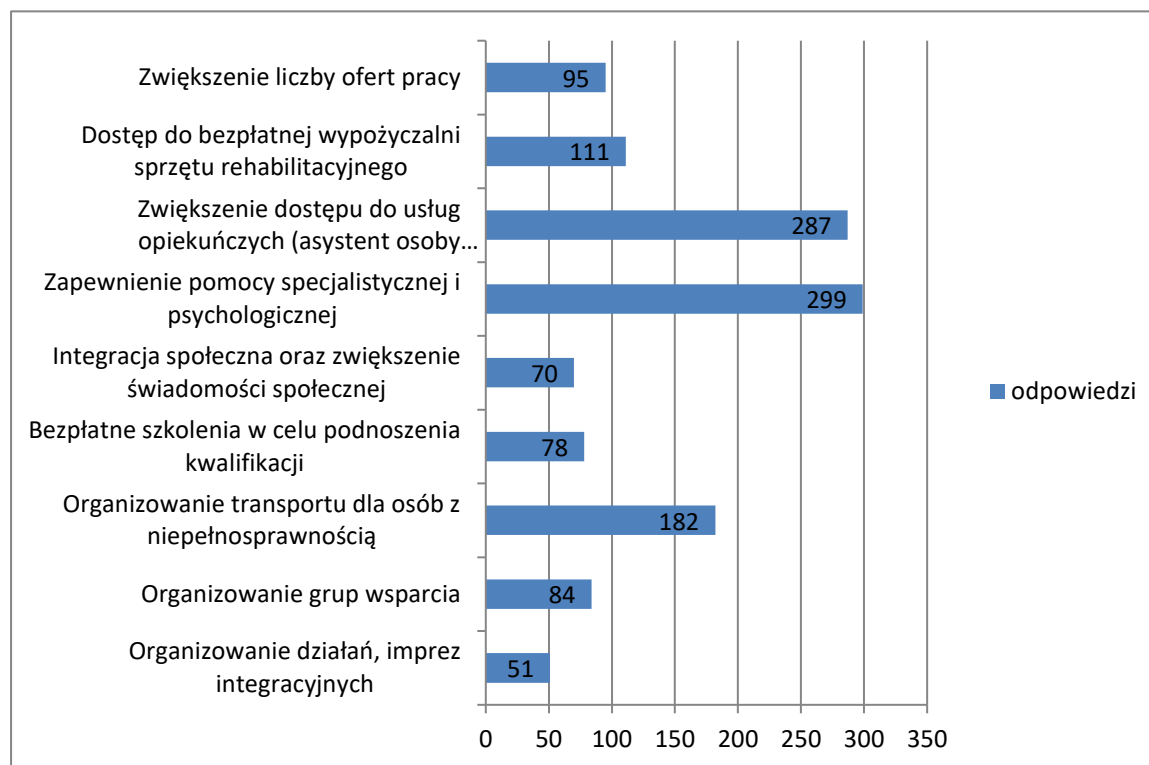
Wykres 61. Problemy społeczne osób niepełnosprawnych w gminie Strzyżewice zdaniem ankietowanych

Według mieszkańców gminy Strzyżewice, osoby niepełnosprawne zmagają się przede wszystkim z izolacją społeczną, niedostateczną infrastrukturą oraz ograniczonym dostępem do opieki zdrowotnej. Wyniki wskazują na pilną potrzebę działań integracyjnych i inwestycji w infrastrukturę dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych. Respondenci podkreślają również małą dostępność wsparcia (180 osób) oraz brak miejsc pracy (118 osób) jako istotne bariery.

Jakie działania Pana/Pani zdaniem ułatwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym na terenie gminy Strzyżewice?

Wykres 62. Działania, które ułatwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym gminy Strzyżewice

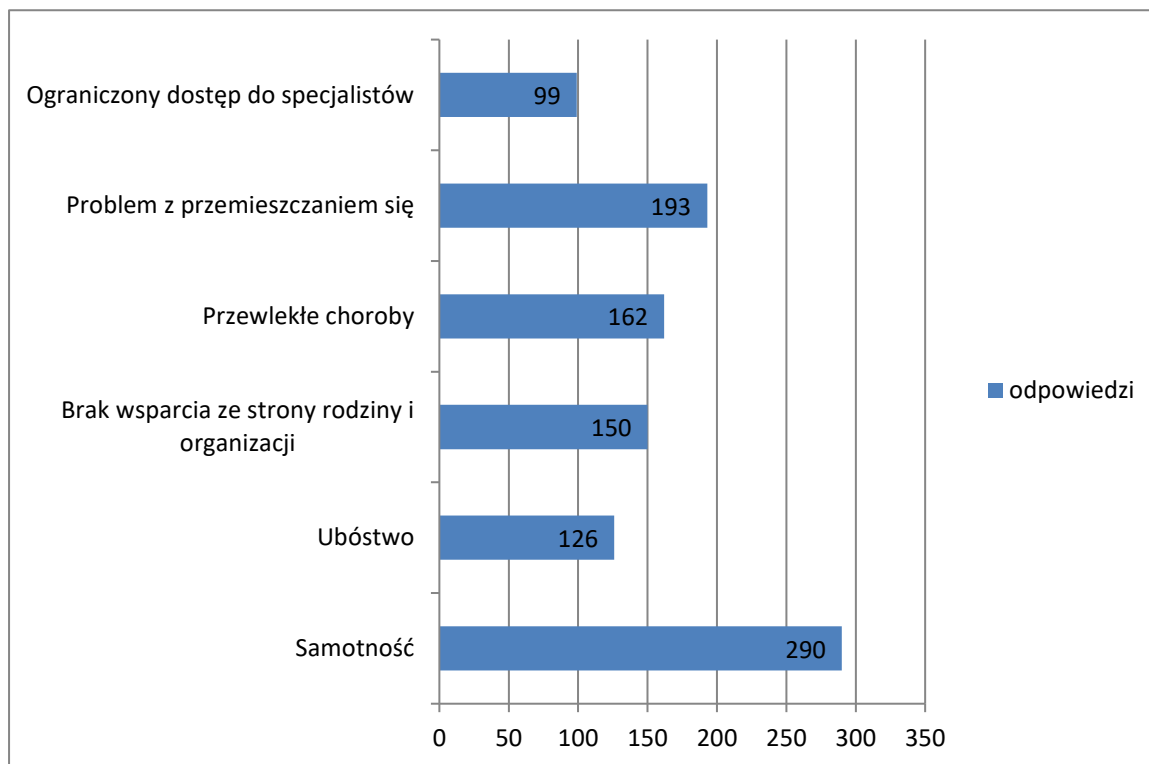
Najważniejsze działania według ankietowanych:

- Zapewnienie pomocy specjalistycznej i psychologicznej – 77% wskazań,
- Zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych – 76% wskazań,
- Organizowanie transportu dla osób z niepełnosprawnością – 45% wskazań.

Mieszkańcy najwyżej cenią wsparcie psychologiczne oraz dostęp do usług opiekuńczych jako kluczowe działania ułatwiające udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

Z jakimi problemami społecznymi najczęściej borykają się seniorzy w gminie Strzyżewice?

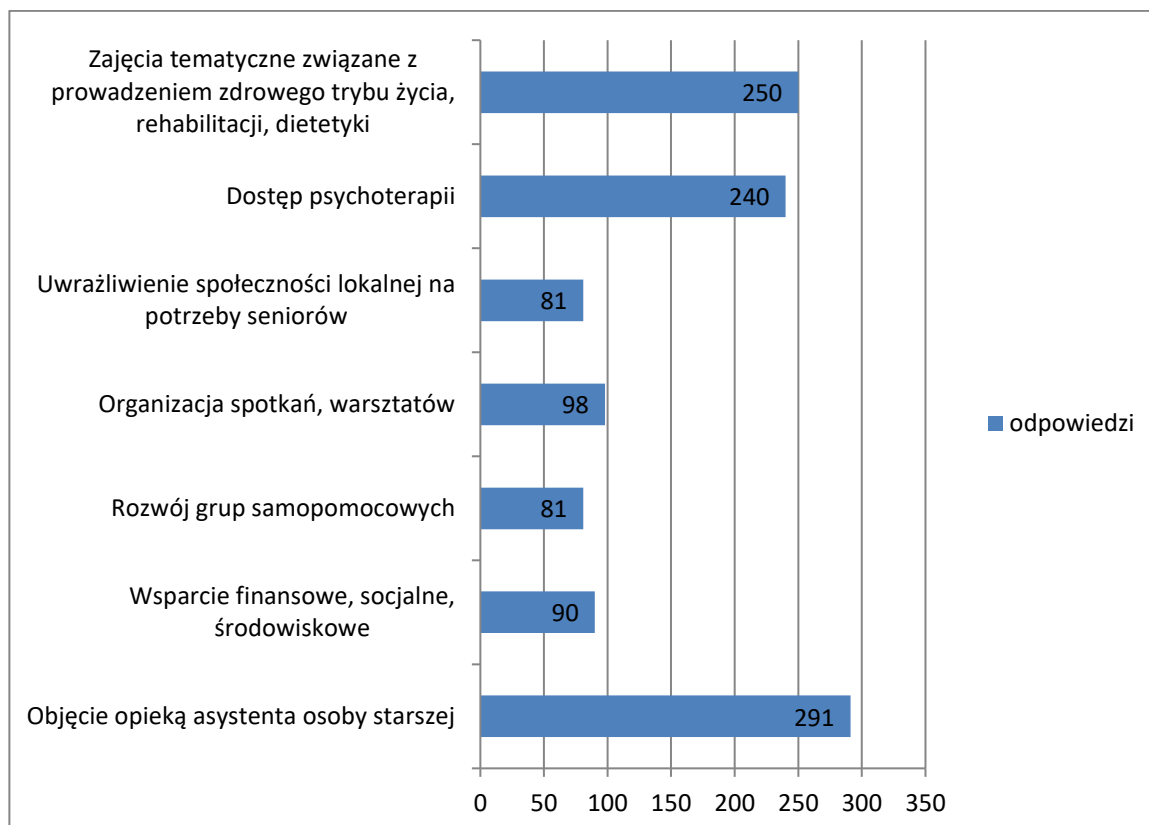
Wykres 63. Problemy społeczne seniorów w gminie Strzyżewice

Według mieszkańców gminy Strzyżewice, seniorzy najczęściej zmagają się z samotnością, trudnościami w przemieszczaniu się oraz przewlekłymi chorobami. Wyniki sugerują potrzebę działań integracyjnych, poprawy infrastruktury transportowej i zwiększenia dostępności opieki zdrowotnej.

Jakie działania Pana/Pani zdaniem umożliwiłyby osobom starszym pełniejszy udział w życiu społecznym na terenie gminy Strzyżewice?

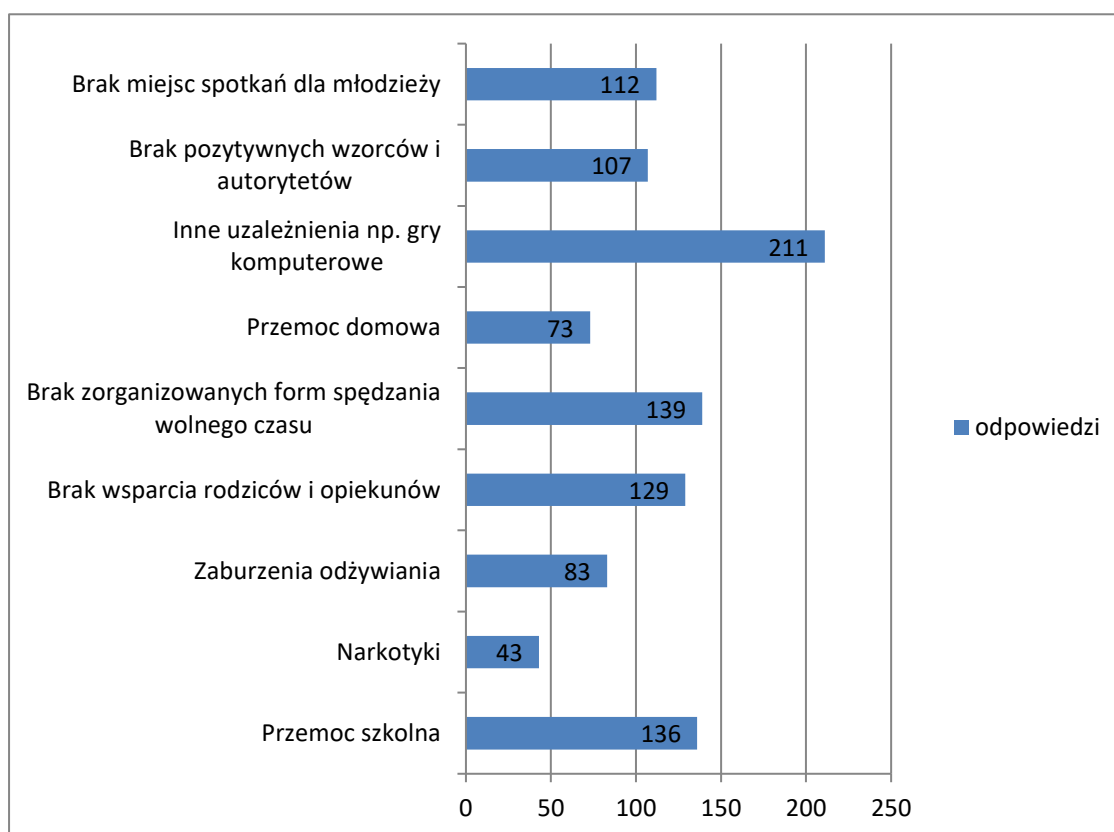
Wykres 64. Działania, które umożliwiłyby osobom starszym pełniejszy udział w życiu społecznym gminy Strzyżewice

Pełniejszy udział w życiu społecznym osób starszych zapewniłoby, zdaniem 291 ankietowanych, objęcie ich opieką asystenta. 250 mieszkańców gminy uważa, że należałoby organizować różnego rodzaju zajęcia tematyczne oraz zapewnić dostęp do psychoterapii.

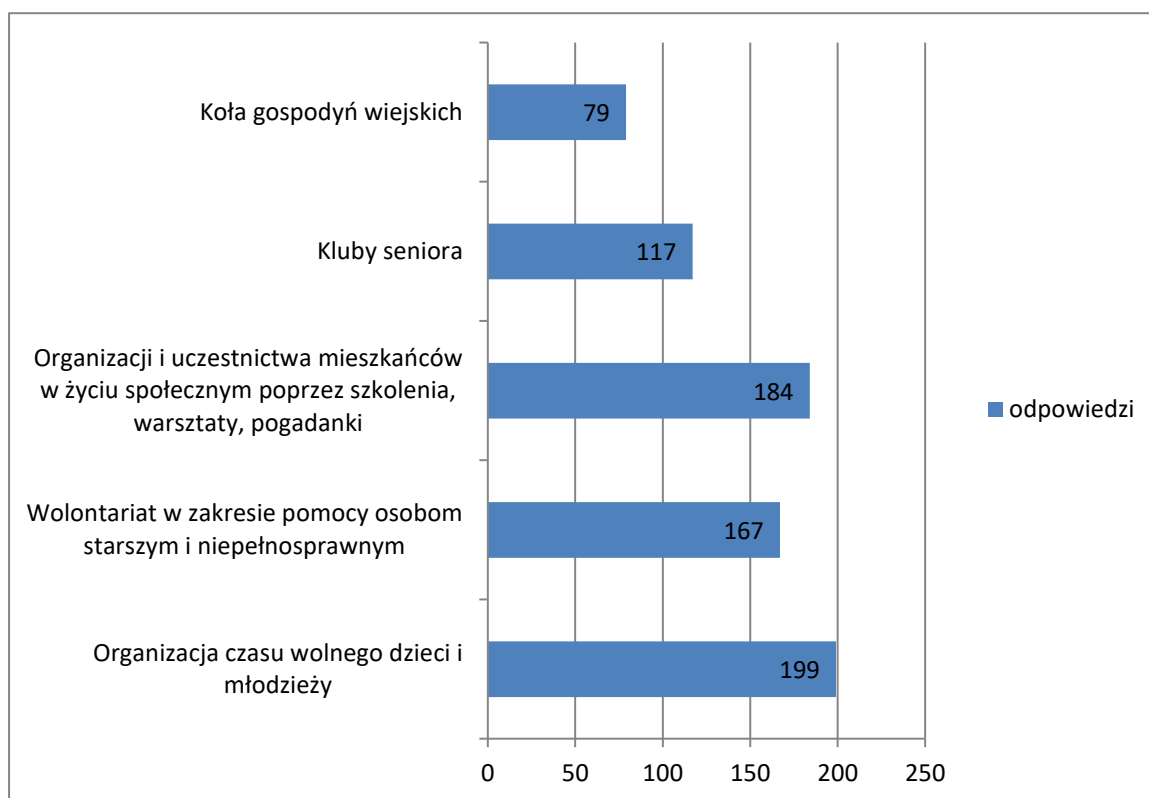
Jakie problemy społeczne dzieci i młodzieży uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie gminy Strzyżewice?

Wykres 65. Najważniejsze problemy dzieci i młodzieży, zdaniem ankietowanych na terenie gminy Strzyżewice

Czy według Pana/Pani na terenie gminy Strzyżewice konieczne jest pobudzanie aktywności lokalnej, istniejących lub nowych form działalności takich jak:

Wykres 66. Ilość osób deklarujących konieczność pobudzenia określonych form aktywności na terenie gminy

Strzyżewice

Czy mieszkańcy gminy Strzyżewice mają zapewniony dostęp do:

Zajęć sportowo-rekreacyjnych

Imprez kulturalnych

Widowisk sportowych

Zajęć tematycznych związanych z prowadzeniem zdrowego trybu życia, rehabilitacji, dietetyki

Infrastruktury rekreacyjnej – parki, trasy rowerowe, place zabaw

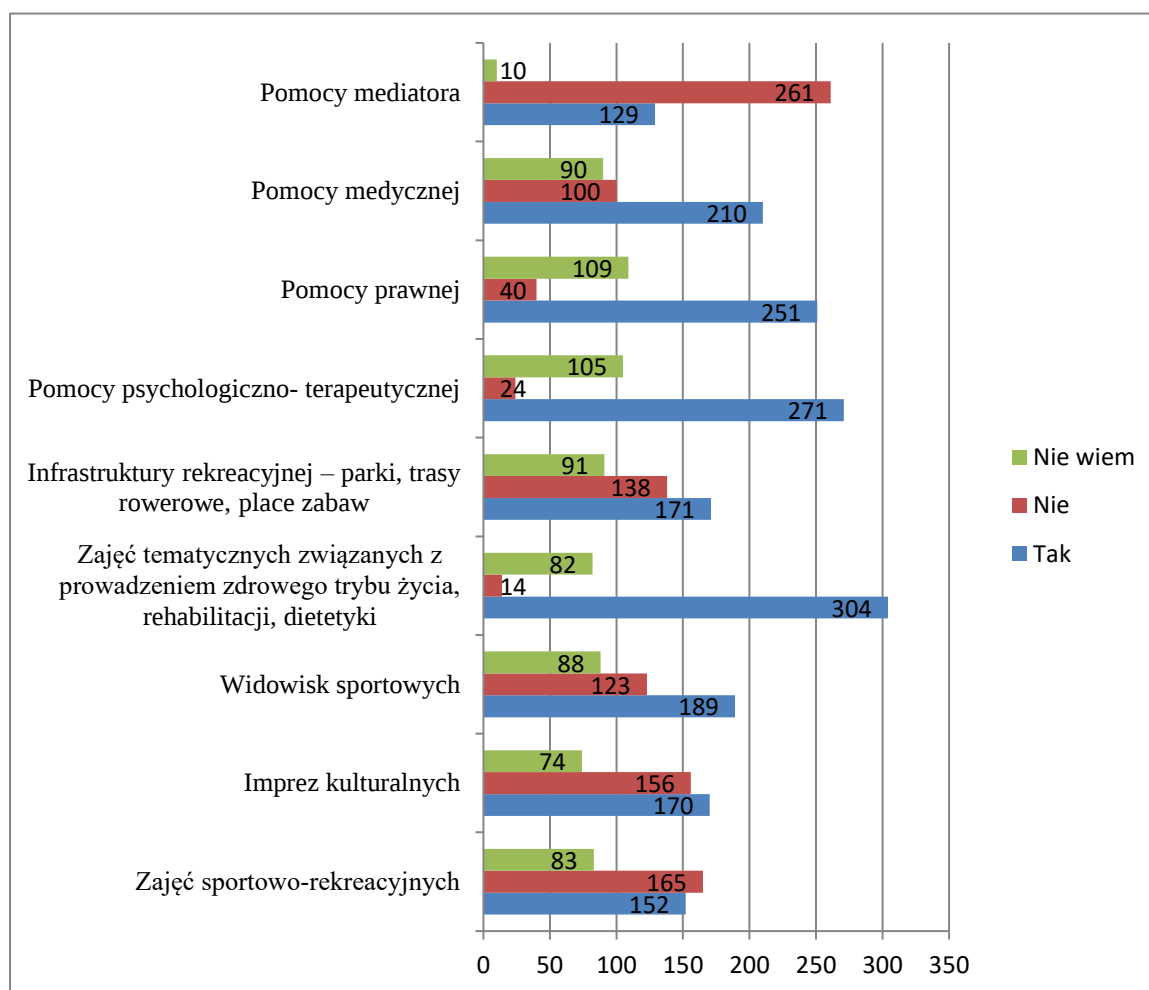
Pomocy psychologiczno-terapeutycznej

Pomocy prawnej

Pomocy medycznej

Mediatora

Wykres 67. Odpowiedzi na pytanie „Czy mieszkańcy gminy Strzyżewice mają zapewniony dostęp do:”

Najbardziej dostępne formy wsparcia według ankietowanych:

- Zajęcia prozdrowotne (76% odpowiedzi „Tak”),
- Pomoc psychologiczno-terapeutyczna (68% odpowiedzi „Tak”),
- Pomoc prawna (63% odpowiedzi „Tak”).

Najmniej dostępne formy wsparcia:

- Infrastruktura rekreacyjna (43% odpowiedzi „Tak”),

- Zajęcia sportowo-rekreacyjne (38% odpowiedzi „Tak”),
- Widowiska sportowe (47% odpowiedzi „Tak”).

10.2 Analiza ankiety dla dzieci i młodzieży - diagnoza problemów, potrzeb i zasobów społecznych gminy Strzyżewice

Łącznie w ankiecie wzięło udział 100 osób w tym 32 chłopców i 68 dziewcząt. Jak widać zdecydowana większość ankietowanych, bo niemal 70% to dziewczęta. Ankieta została przeprowadzona w dniach od 3.03 do 4.03.2025 r.

Wykres 68. Osoby, które wzięły udział w ankiecie dla młodzieży w gminie Strzyżewice wg płci

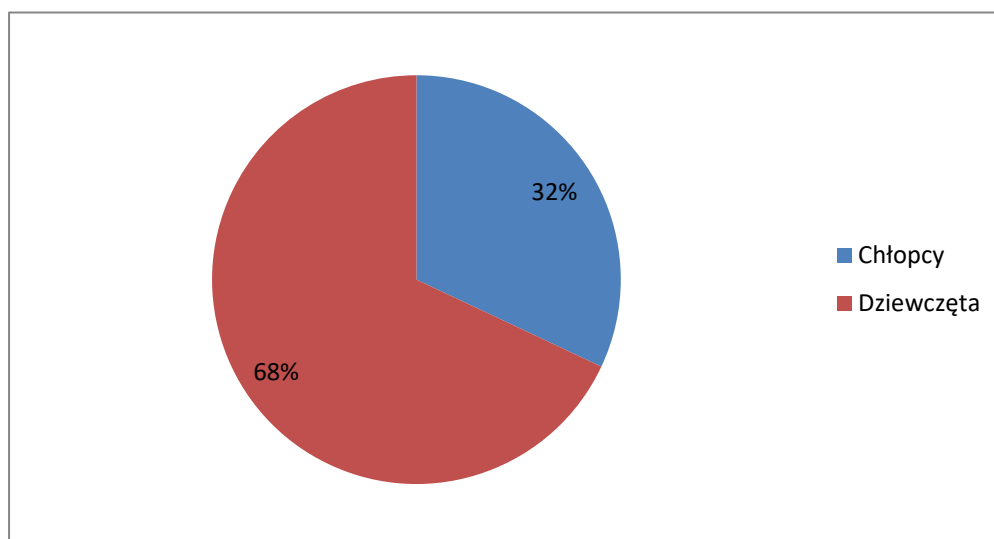
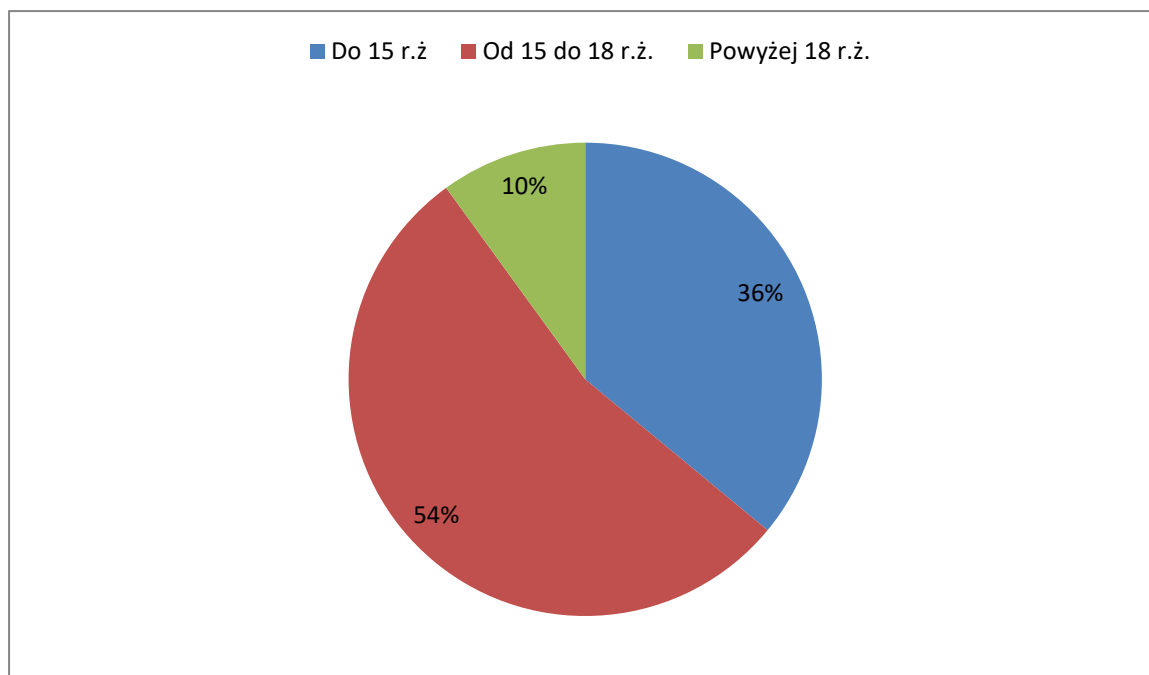

Tabela 28. Wiek osób biorących udział w ankiecie

ODPOWIEDŹ	LICZBA OSÓB
Do 15 r.ż.	36
Od 15 do 18 r.ż.	54
Powyżej 18 r.ż.	10

Wykres 69. Zestawienie procentowe uczestników ankiety dla młodzieży wg przedziałów wieku

Jak oceniasz istotność poniższych zagrożeń na terenie naszej gminy?

Tabela 29. Zagrożenia na terenie gminy Strzyżewice według ankiety

	Bardzo poważny	Poważny	Umiarkowany	Nie występuje
Przemoc szkolna	32	30	22	16
Przemoc szkolna	15	13	41	31
Zaburzenia odżywiania	23	20	35	22
Zaburzenia odżywiania	25	34	28	13
Brak wsparcia rodziców i opiekunów	15	22	44	19
Ubóstwo	8	32	33	27

Uzależnienia np. gier komputerowych	33	28	29	10
Narkotyki i dopalacze	13	18	39	30
Przestępczość i chuligaństwo	27	13	34	26
Brak pozytywnych wzorców i autorytetów	20	26	35	19
Brak miejsca spotkań i zajęć pozalekcyjnych	32	20	31	17

Najpoważniejsze zagrożenia:

- Uzależnienia od gier komputerowych:

Aż 33% respondentów ocenia je jako bardzo poważny problem, co odzwierciedla globalny trend związany z nadużywaniem technologii przez młodzież.

- Brak miejsc spotkań i zajęć pozalekcyjnych:

32% badanych uznaje ten problem za bardzo poważny, co wskazuje na pilną potrzebę inwestycji w infrastrukturę rekreacyjną czy też organizację zajęć pozaszkolnych.

- Przemoc szkolna:

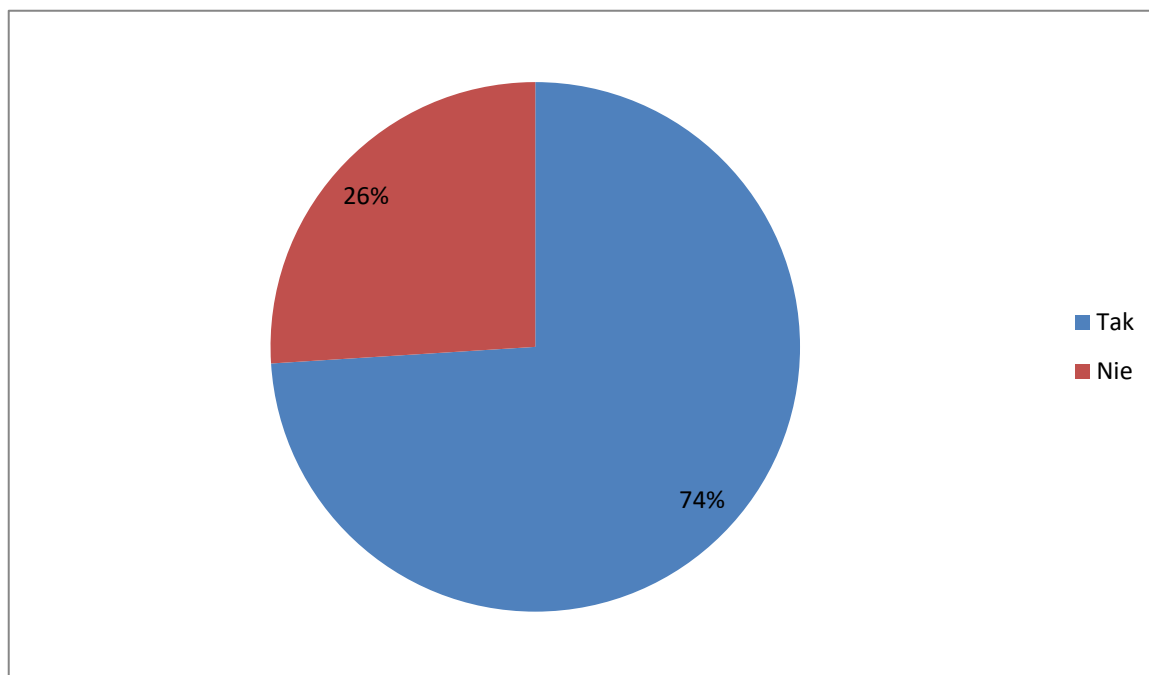
32% odpowiedzi „bardzo poważny” podkreśla konieczność programów prewencyjnych i wsparcia psychologicznego w szkołach.

Czy spotkałeś się ze zjawiskiem przemocy w Twojej szkole?

Tabela 30. Ilość ankietowanych, którzy spotkali się lub nie ze zjawiskiem przemocy w szkole

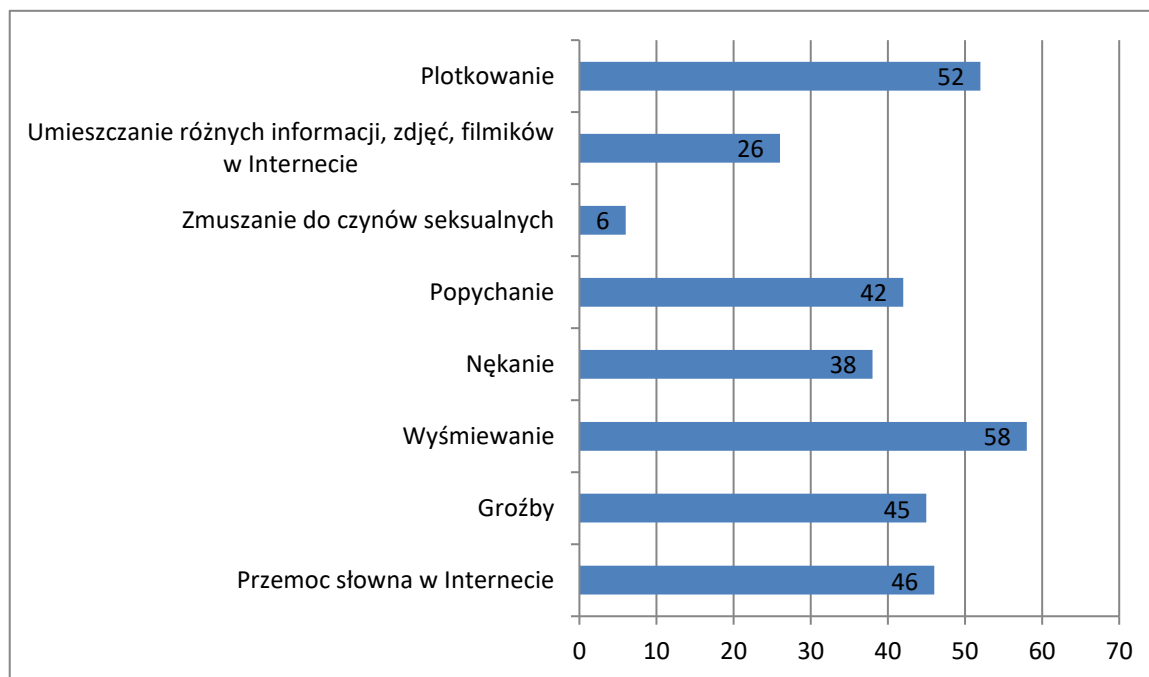
ODPOWIEDŹ	LICZBA OSÓB
Tak	74
Nie	26

Wykres 70. Procentowy udział ankietowanych, którzy spotkali się lub nie ze zjawiskiem przemocy w szkole

Z jakim rodzajem przemocy się spotkałeś?

Wykres 71. Rodzaje przemocy z jakimi spotkali się ankietowani na terenie gminy Strzyżewice

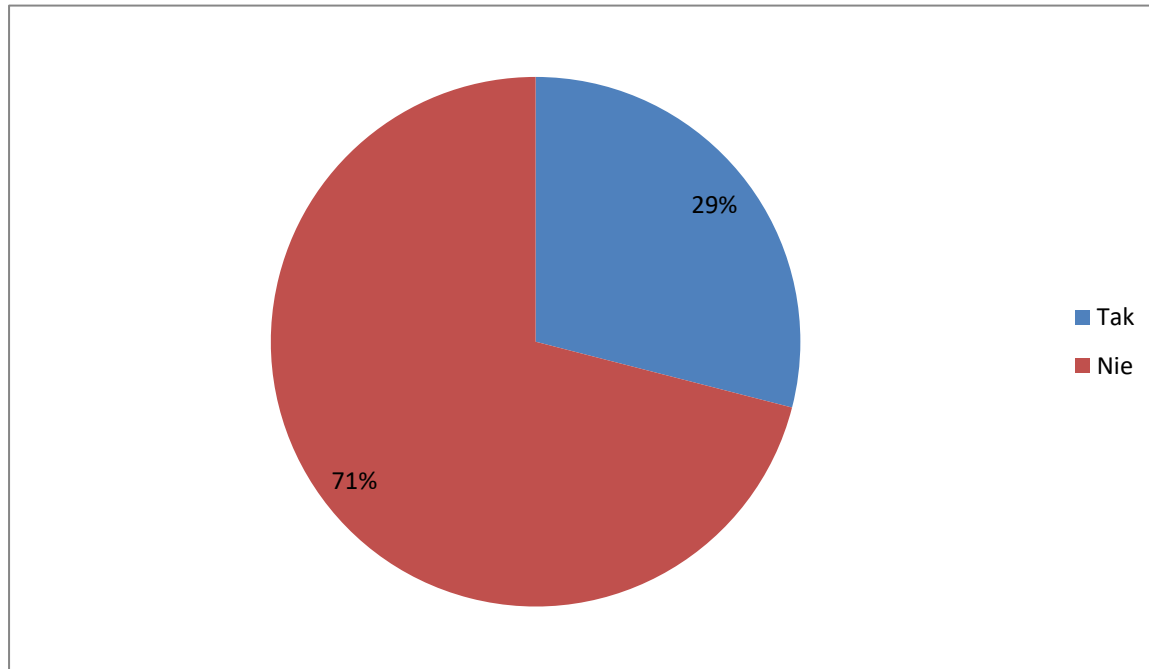
Jak wynika z ankiety z przemocą szkolną spotkało się ponad 70% ankietowanych. Ponad 50 osób spotkało się z takim rodzajem przemocy jak wyśmiewanie czy plotkowanie. Do innych rodzajów przemocy najczęściej wymienianych przez młodzież należą też: przemoc słowna w Internecie i groźby.

Czy spotkałeś się ze zjawiskiem przemocy domowej?

Tabela 31. Liczba ankietowanych, którzy spotkali się lub nie ze zjawiskiem przemocy domowej

ODPOWIEDŹ	LICZBA OSÓB
Tak	29
Nie	71

Wykres 72. Procentowy udział ankietowanych, którzy spotkali się lub nie ze zjawiskiem przemocy domowej

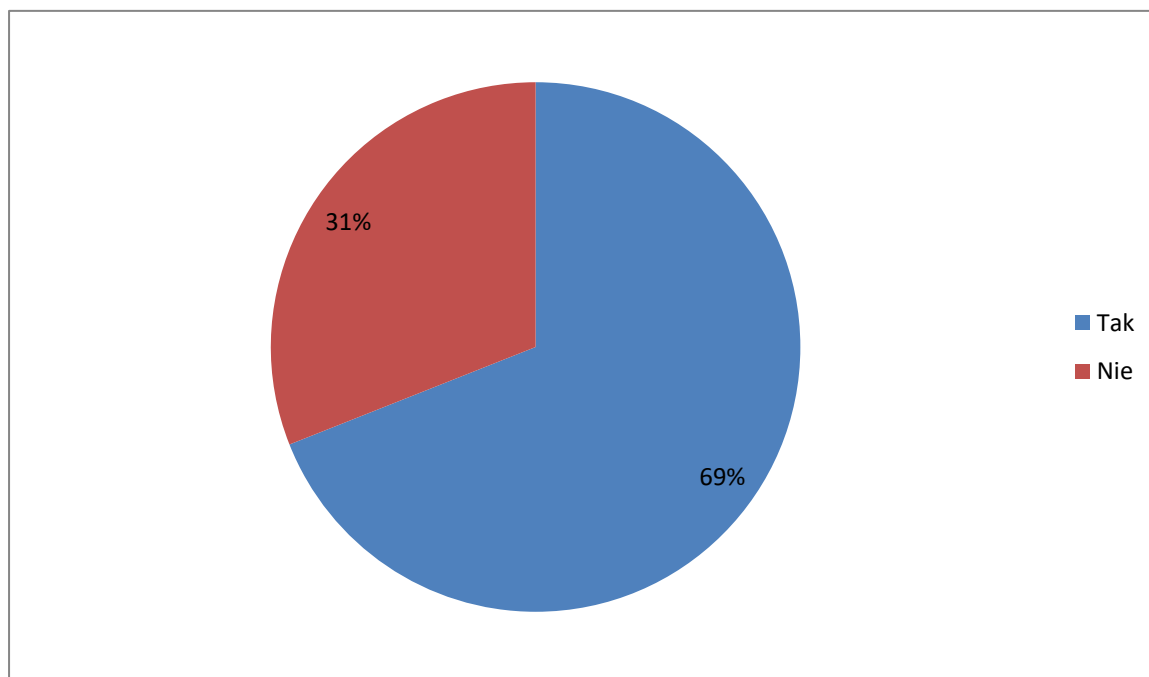

Czy istnieje zaufana osoba, do której możesz zwrócić się z problemem?

Tabela 32. Liczba ankietowanych, którzy mogą zwrócić się do osoby zaufanej z problemem

ODPOWIEDŹ	LICZBA OSÓB
Tak	69
Nie	31

Wykres 73. Procentowy udział odpowiedzi na pytanie „Czy istnieje zaufana osoba, do której możesz zwrócić się z problemem?”

Ponad 70% ankietowanych spotkało się z przemocą domową, natomiast 31% nie ma osoby zaufanej, do której może się zwrócić w trudnej sytuacji.

Jak oceniasz występowanie problemów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej na terenie naszej gminy?

Tabela 33. Ocena ważności występowania problemów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przez ankietowanych na terenie gminy Strzyżewice

	Bardzo poważny	Poważny	Umiarkowany	Nie występuje
Przemoc rówieśnicza	52	13	18	17
Przemoc ze strony rodziców	16	7	27	50
Brak akceptacji wśród rówieśników	41	12	35	12
Brak zorganizowanych form spędzania czasu	52	13	18	17
Brak odpowiedniej infrastruktury	16	7	27	50
Brak transportu tym samym brak możliwości swobodnego przemieszczania się	41	12	35	12

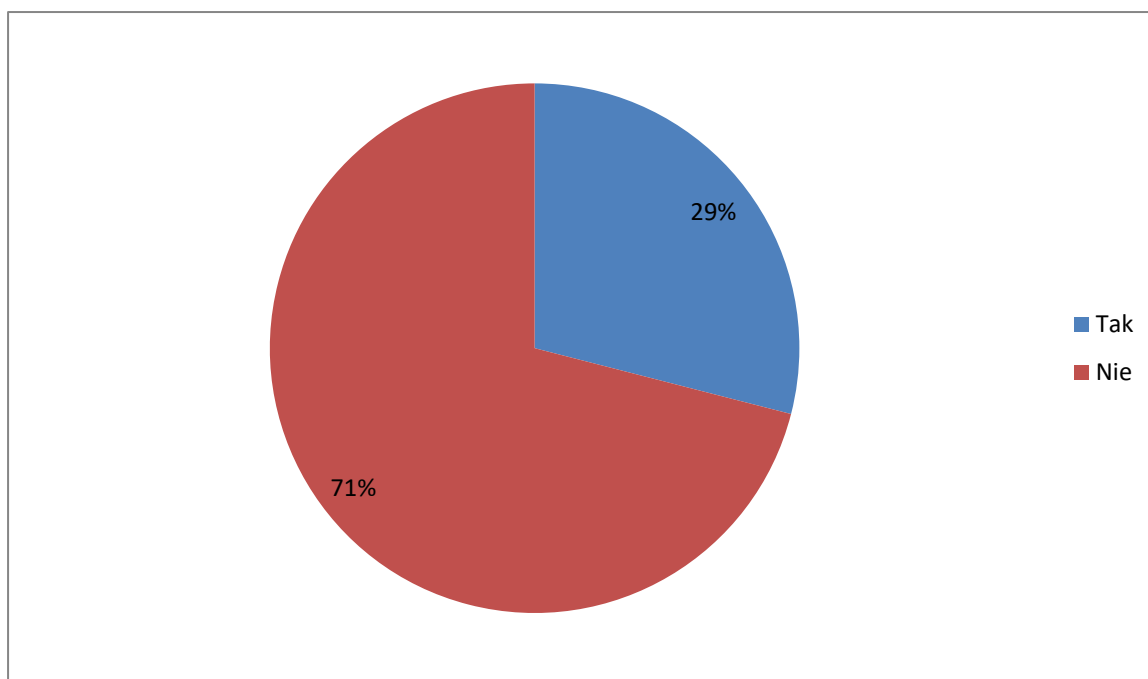
Jak widzimy powyżej niepełnosprawna młodzież boryka się z wieloma problemami. W zestawieniu na pierwszym miejscu występuje brak możliwości przemieszczania się. Kolejnym istotnym zagadnieniem jest przemoc rówieśnicza.

Czy angażujesz się w życie swojej szkoły, miejscowości?

Tabela 34. Liczba ankietowanych angażujących się lub nie w życie swojej szkoły i miejscowości

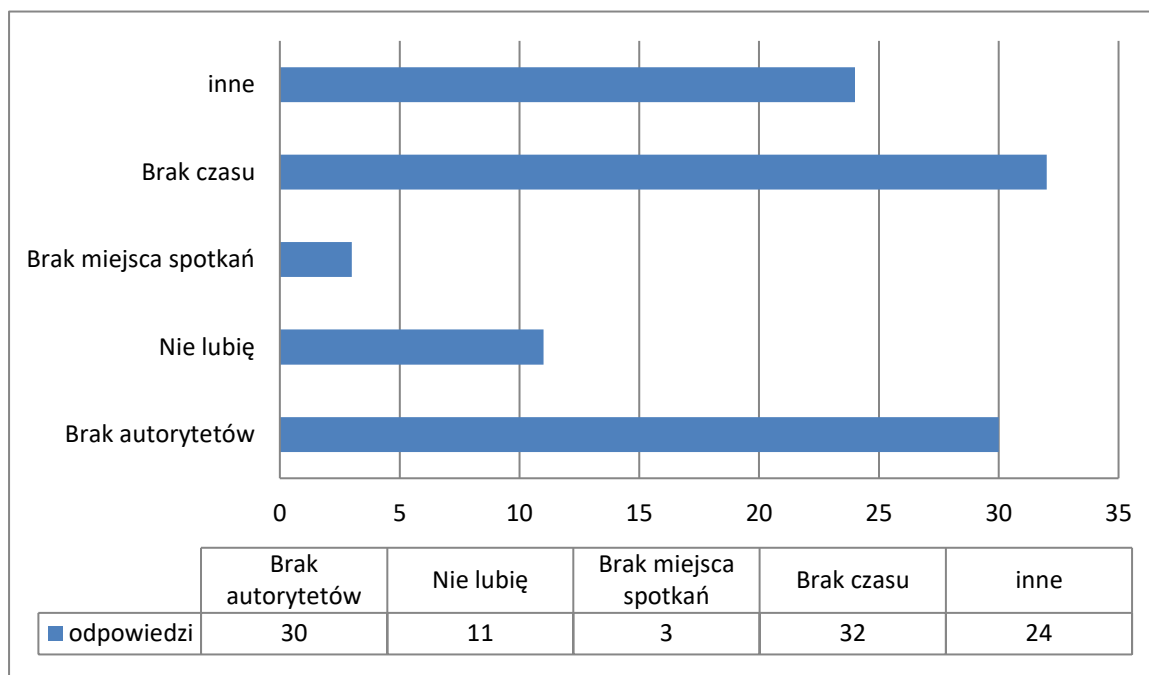
ODPOWIEDŹ	LICZBA OSÓB
Tak	29
Nie	71

Wykres 74. Procentowy udział ankietowanych angażujących się lub nie w życie swojej szkoły i miejscowości

Jeżeli NIE, to dlaczego?

Wykres 75. Powody, dla których ankietowani nie biorą udziału w życiu szkoły i swojej miejscowości

Aż 70% młodzieży nie angażuje się ani w życie szkoły ani też swojej miejscowości. Najczęściej nie angażują się w życie społeczne z powodu braku czasu i braku autorytetów.

Jeżeli TAK, to w co się angażujesz?

Ankietowani wskazali :

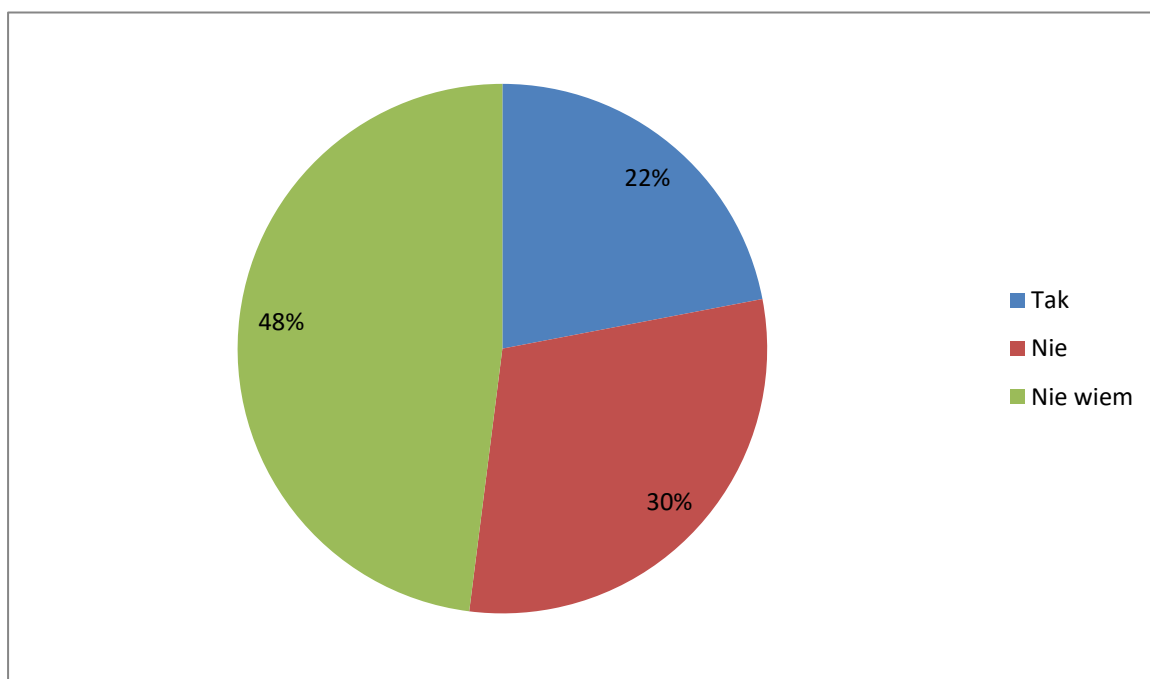
- wolontariat
- przedstawienia
- konkursy szkolne
- fundacje
- zajęcia w centrum kultury i bibliotece

Czy w gminie Strzyżewice dostępne jest miejsce spotkań dla młodzieży?

Tabela 35. Odpowiedzi ankietowanych dotycząca miejsca spotkań dla młodzieży w gminie Strzyżewice

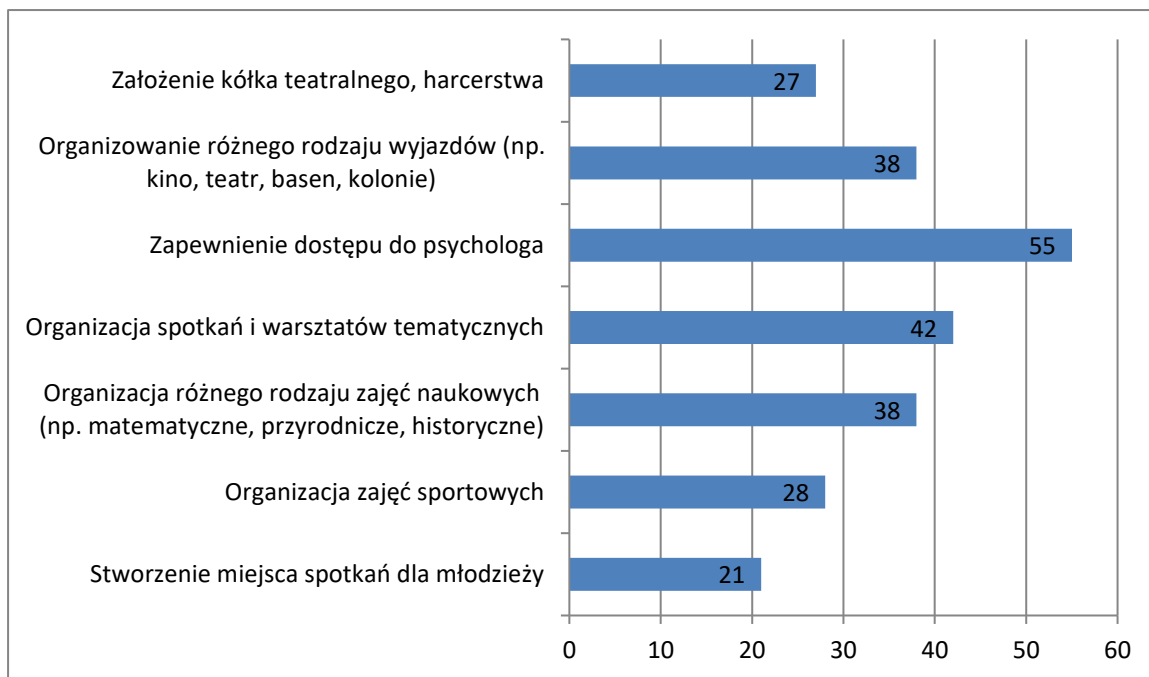
ODPOWIEDŹ	LICZBA OSÓB
Tak	22
Nie	30
Nie wiem	48

Wykres 76 Udział procentowy odpowiedzi dotyczących miejsca spotkań dla młodzieży w gminie Strzyżewice

Jakie według Ciebie są główne potrzeby społeczne dzieci i młodzieży w gminie Strzyżewice?

Wykres 77. Potrzeby dzieci i młodzieży według ankietowanych

Ankietowani priorytetowo traktują wsparcie psychologiczne oraz edukacyjno-rozrywkową ofertę dla młodzieży. Wyniki odzwierciedlają potrzebę działań kompleksowych, łączących opiekę mentalną z aktywnościami rozwojowymi.

Jakie znasz formy aktywności, które dostępne są na terenie gminy Strzyżewice?

Ankietowani wskazali:

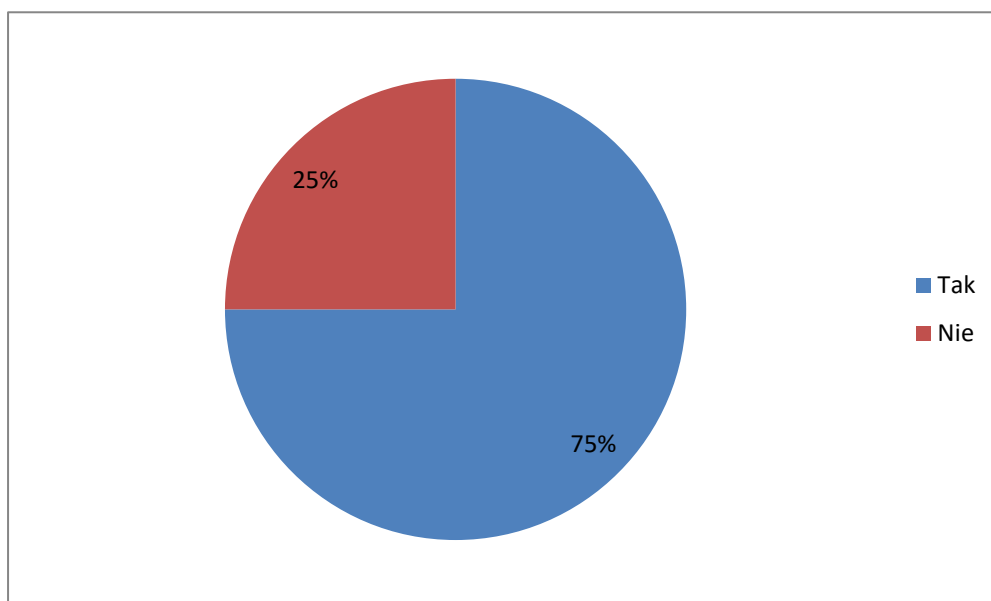
- Orlik
- Biblioteka
- Świetlice wiejskie

10.3 Analiza ankiety dla organizacji

Ankieta została przeprowadzona w dniach 25.02.2025 - 28.02.2025r.

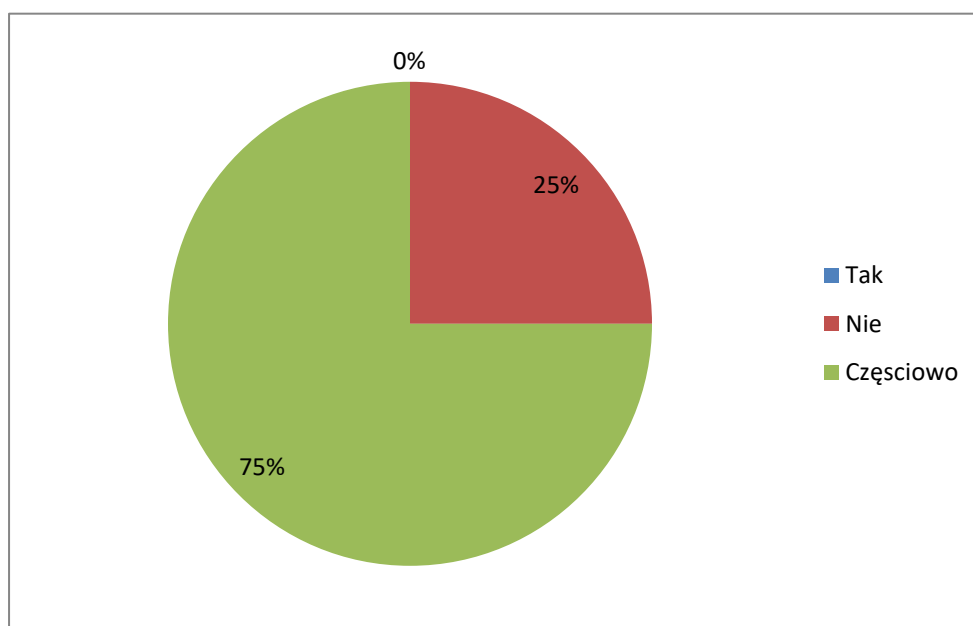
Czy organizacja/institucja/przedsiębiorstwo posiada lokal do świadczenia usług społecznych?

Wykres 78. Procentowy udział ankietowanych z dostępem lub brakiem lokalu do świadczenia usług społecznych

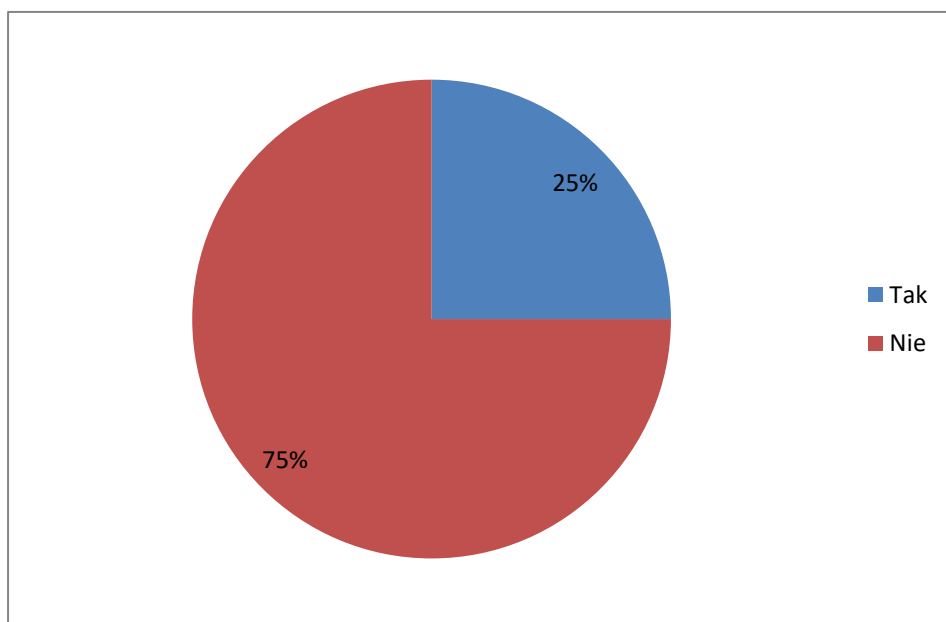
Czy lokal jest dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych?

Wykres 79. Odpowiedzi na pytanie „Czy lokal jest dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych?”

Czy organizacja/institucja/przedsiębiorstwo posiada kadrę do świadczenia usług społecznych?

Wykres 80. Odpowiedzi na pytanie „Czy organizacja/institucja posiada kadrę do świadczenia usług społecznych?”

Badani wskazali następującą kadrę dostępną do świadczenia usług społecznych:

- logopeda
- rehabilitant
- animator

10.4 Podsumowanie wyników ankiet dotyczących diagnozy problemów, potrzeb i zasobów społecznych gminy Strzyżewice

Dorośli mieszkańcy z gminy Strzyżewice jako najbardziej istotne problemy wskazują:

1. Brak usług opiekuńczych (np. asystent osoby starszej, niepełnosprawnej)
2. Ochrona i promocja zdrowia – brak dostępu do specjalistów np. psychologa, psychiatry, logopedy.
3. Brak żłobków i przedszkoli

4. Trudną sytuację osób starszych

Z przeprowadzonych badań wynika, że **67% ankietowanych dostrzega problem ubóstwa wśród mieszkańców gminy Strzyżewice**. Według respondentów jego główną przyczyną jest życiowa niezaradność oraz uzależnienia, często wynikające z funkcjonowania w środowiskach patologicznych. Aby wesprzeć osoby dotknięte tym problemem oraz ich rodziny, badani wskazują na konieczność zapewnienia dostępu do pomocy psychologiczno-terapeutycznej. Podkreślają również znaczenie profilaktyki, edukacji społecznej oraz zwiększenia świadomości zarówno wśród dorosłych, jak i młodzieży. Ważnym elementem wsparcia byłoby również zapewnienie dostępu do mediatora.

Problem przemocy domowej dostrzega 44% respondentów. Jako główną przyczynę tego zjawiska wskazują nieumiejętność radzenia sobie z problemami wychowawczymi, a także przemoc pokoleniową oraz uzależnienia. W celu wsparcia osób zagrożonych przemocą ankietowani rekomendują zwiększenie dostępności do bezpłatnej pomocy prawnej i psychologicznej, a także usług mediatora oraz grup wsparcia.

W odniesieniu do **rodzin niepełnych i wielodzietnych** respondenci zwracają uwagę na potrzebę organizowania poradnictwa podnoszącego kompetencje rodzicielskie, np. w formie klubów rodzica. Zasadne byłoby również zwiększenie liczby placówek opiekuńczo-wychowawczych, takich jak żłobki, przedszkola i kluby dziecięce.

Osoby z niepełnosprawnościami zmagają się przede wszystkim z izolacją społeczną, niedostosowaną infrastrukturą oraz ograniczonym dostępem do zorganizowanych form wsparcia, opieki zdrowotnej i rehabilitacji. Respondenci podkreślają konieczność zwiększenia dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej, usług opiekuńczych oraz wsparcia asystentów osób z niepełnosprawnościami.

W przypadku **osób starszych** ankietowani najczęściej wskazują na problem samotności. Kluczową formą wsparcia byłoby objęcie seniorów opieką asystenta osoby starszej. Zdaniem badanych ich pełniejsze uczestnictwo w życiu społecznym mogłyby umożliwić zajęcia tematyczne dotyczące zdrowego stylu życia, rehabilitacji, diety oraz dostęp do psychoterapii.

Jeśli chodzi o **dzieci i młodzież**, respondenci zwracają uwagę na problem uzależnień od gier komputerowych oraz brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu. Pojawia się również kwestia przemocy szkolnej oraz niewystarczającego wsparcia ze strony rodziców

i opiekunów. W odpowiedzi na te wyzwania ankietowani wskazują na potrzebę organizowania zajęć pozalekcyjnych i alternatywnych form aktywności dla dzieci i młodzieży.

Dzieci i młodzież z gminy Strzyżewice jako najbardziej istotne problemy wskazują:

Dzieci i młodzież jako bardzo poważne zagrożenia wskazują:

1. Przemoc szkolną
2. Uzależnienia np. od gier komputerowych
3. Brak miejsca spotkań i zajęć pozalekcyjnych

Wszyscy ankietowani z tej grupy wskazują jako kluczową potrzebę zapewnienie dostępu do psychologa oraz organizację spotkań i warsztatów tematycznych.

11. Wnioski i rekomendacje dotyczące diagnozy problemów, potrzeb i zasobów społecznych gminy Strzyżewice.

Zgodnie z Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. 2019 poz. 1818), aby zrealizować poniższe rekomendacje zaleca się w ramach działalności CUS utworzyć stanowiska tzw. koordynatorów indywidualnych programów usług społecznych i zatrudnić w liczbie zależnej od potrzeb (liczby programów).

Wniosek nr 1

Wzrost dostępności do zintegrowanych usług społecznych, a w szczególności specjalistycznej opieki i poradnictwa typu pomoc psychologiczno – terapeutyczna dla osób dorosłych z niepełnosprawnościami oraz osób zagrożonych wykluczeniem w tym rodzin z dziećmi oraz osób w wieku senioralnym.

Rekomendacje:

Mieszkańcy zgłaszają potrzebę zwiększenia dostępu do wsparcia adekwatnego do indywidualnych potrzeb i deficytów, realizowanego w miejscu lub blisko miejsca zamieszkania, dostosowanego do wieku, stanu zdrowia, rodzaju niepełnosprawności, indywidualnych predyspozycji, zachowań i utraconych umiejętności. W celu poprawy sprawności, samodzielności, zwiększenia poczucia własnej wartości, wzrostu mobilności.

Główni adresaci planowanych działań to osoby mające ograniczone zdolności psychoruchowe z powodu wieku, stanu zdrowia, niepełnosprawne, chore przewlekłe, mające problemy z przemieszczaniem się, a pogarszająca się sytuacja finansowa uniemożliwia pokrycie kosztów leczenia. Zaniedbanie wyglądu prowadzi do negatywnych konsekwencji dla zdrowia i samopoczucia. Dokucza im samotność, poczucie izolacji społecznej. Przejawiają niechęć do zmian, niski poziom motywacji. Są przyzwyczajeni do stałego porządku dnia, cechuje ich wysoki poziom lęku.

Rekomenduje się, aby jednym z zadań CUS było uruchomienie działań wspierających osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby starsze. Dzięki zintegrowanemu podejściu możliwe byłoby skuteczniejsze diagnozowanie i rozwiązywanie problemów tych osób, szczególnie przy zaangażowaniu wysokiej klasy specjalistów. Do ważnych działań w tym zakresie należy rozwój specjalistycznych działań opiekuńczych, mobilnych usług pielęgnacyjnych oraz tzw. usług door-to-door.

Wniosek nr 2

Podjęmowanie działań edukacyjnych zmierzających do wzrostu kompetencji i jakości usług opiekuńczych dla opiekunów faktycznych.

Rekomendacje:

Badanie wykazało ograniczony dostęp do usług wspierających opiekunów i wąski ich zakres. Wypalenie zawodowe, przemęczenie wynikające z natłoku obowiązków, przewlekły stres, trudności w łączeniu wielu obowiązków związanych z opieką znacząco utrudnia prawidłowe

wykonywanie pracy. Podkreślić należy również małą liczbę specjalistycznych szkoleń w tym zakresie oraz niedobór mężczyzn w tego typu działaniach.

W związku z tym rekomenduje się organizację szkoleń dla opiekunów faktycznych z zakresu pierwszej pomocy, opieki i rehabilitacji domowej, realizację zajęć praktycznych w miejscu zamieszkania osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z zakresu opieki i rehabilitacji domowej. Uruchomienie poradnictwa/doradztwa zgodnego ze zdiagnozowanymi potrzebami opiekunów faktycznych i osób potrzebujących wsparcia, którymi się opiekują (m.in. psychologiczne, terapeutyczne, dietetyczne, trenera żywienia.

Głównymi celami planowanych szkoleń powinno być nabycie odpowiedniej wiedzy, umiejętności i pewności co do właściwego sposobu opieki i rehabilitacji podopiecznych, dostosowanie programu wsparcia do wieku, stanu zdrowia, rodzaju niepełnosprawności, poziomu samodzielności osób, którymi się opiekują. Dostosowanie godzin realizacji wsparcia do obowiązków domowych, opiekuńczych i zawodowych.

Wniosek nr 3

Wspieranie rodzin oraz osób sprawujących pieczę zastępczą, w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym, w zakresie problemów wychowawczych, rodzinnych oraz funkcjonowania osób starszych w rodzinie.

Rekomendacje:

Zaleca się, utworzenie i rozwój specjalistycznych miejsc wsparcia dla dzieci i młodzieży w formie świetlic, placówek wsparcia dziennego, klubów, placówek integracyjnych mających na celu wspieranie prawidłowego rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży. Realizujących działania profilaktyczne, terapeutyczne i edukacyjne dla dzieci z rodzin przejawiających problemy wychowawcze.

Zaleca się również uruchomienie specjalistycznych punktów wsparcia dla dorosłych, szczególnie dla rodziców oraz osób w wieku senioralnym. Ich głównym celem powinno być świadczenie usług mających na celu podnoszenie kompetencji wychowawczych, rozwiązywanie bieżących problemów rodzinnych, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania dzieci oraz osób w wieku senioralnym.

Wniosek nr 4

Kształtowanie prawidłowych postaw i zachowań społecznych będących podstawą życia opartego na zaufaniu, wrażliwości na ludzką krzywdę, chęci wzajemnej pomocy, w szczególności osób tego wymagających, poszanowaniu mienia dóbr natury, podejmowaniu zachowań prozdrowotnych oraz działań zwiększających dojrzałość społeczną.

Rekomendacje:

W związku licznymi problemami natury społecznej, przejawiającymi się w rosnącej liczbie konfliktów interpersonalnych i grupowych. Postępującej atomizacji społeczeństwa. Problemom zazdrości, marginalizacji oraz mowie nienawiści postuluje się realizacji przez CUS zintegrowanych, systemowych działań informacyjno – edukacyjno – integracyjnych, będących częścią prawidłowej polityki prospołecznej. Chodzi głównie o akcje, kampanie, spotkania, debaty itp., promujące postawy proekologiczne, antydyskryminacyjne, promujące ideę wolontariatu, aktywności społecznej, zdrowego, aktywnego trybu życia itp.

Bibliografia

1. *Główny Urząd Statystyczny Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w latach 2020-2024.*
2. *Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzyżewicach w latach 2020-2024*
3. *Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej*
4. *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*
5. *Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*
6. *Ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2019 r. poz. 645)*
7. www.gov.pl
8. www.lublin.stat.gov.pl
9. https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Strzyzewice#urzed-y-i-instytucje
10. <https://ugstrzyzewice.bip.lubelskie.pl/>
11. <https://ops.strzyzewice.lubelskie.pl/>
12. <https://strzyzewice.lubelskie.pl/>
13. <https://pszczelawola.edu.pl/>
14. <https://przedszkole.strzyzewice.lubelskie.pl/>
15. <https://spzabiawola.strzyzewice.lubelskie.pl/>
16. <https://szkolaosmolice.strzyzewice.lubelskie.pl/>
17. <https://bystrzycastara.strzyzewice.lubelskie.pl/>

Spis Wykresów

Wykres 1. Liczba mieszkańców Gminy Strzyżewice w 2022r	18
Wykres 2. Liczba mieszkańców gminy Strzyżewice z podziałem na płeć w latach 2019-2022.....	19
Wykres 3. Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Strzyżewice w latach 2020-2023.....	20
Wykres 4. Liczba dzieci urodzonych w latach 2019-2023 w gminie Strzyżewice.....	22
Wykres 5. Liczba zgonów w latach 2019-2023 w gminie Strzyżewice	23
Wykres 6. Liczba zawartych małżeństw w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice	24
Wykres 7. Zestawienie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice	53
Wykres 8. Zestawienie procentowe świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice	54
Wykres 9. Liczba dzieci korzystających ze świadczeń wychowawczych w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice	56
Wykres 10. Kwota świadczeń wypłacana w ramach świadczenia wychowawczego w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice.....	57
Wykres 11. Zestawienie dotyczące realizacji świadczenia z programu „Dobry Start” w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice.....	58
Wykres 12. Wnioski rodzin wielodzietnych korzystających z Karty Dużej Rodziny w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice.....	59
Wykres 13. Liczba rodzin objętych pomocą z powodu bezrobocia w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	64
Wykres 14. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice.....	64
Wykres 15. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	67
Wykres 16. Liczba rodzin objęta wsparciem z powodu alkoholizmu w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	70
Wykres 17. Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu niepełnosprawności w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice.....	72
Wykres 18. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy w formie posiłku w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	74
Wykres 19. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice	75
Wykres 20. Liczba osób, za które gmina opłaca pobyt w domu pomocy społecznej w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice.....	76

Wykres 21. Kwota świadczeń w ramach odpłatności gminy Strzyżewice za pobyt w domu pomocy społecznej w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	76
Wykres 22. Liczba osób 70 lat i więcej w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice	77
Wykres 23. Liczba osób 70 lat i więcej z podziałem na płeć w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice	77
Wykres 24. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	79
Wykres 25. Liczba rodzin objętych pomocą z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	82
Wykres 26. Ilość Liczba osób korzystających ze świadczeń alimentacyjnych w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice	83
Wykres 27. Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice	83
Wykres 28. Liczba rodzin pobierających zasiłek stały w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	85
Wykres 29. Wydatkowana kwota na zasiłek okresowy w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	85
Wykres 30. Liczba rodzin pobierających zasiłek okresowy w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	86
Wykres 31. Wydatkowana kwota na zasiłki okresowe w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	87
Wykres 32. Liczba świadczeń przyznanych w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice	87
Wykres 33. Liczba świadczeń pielęgnacyjnych w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice	88
Wykres 34. Liczba świadczeń: specjalny zasiłek opiekuńczy w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice	89
Wykres 35. Liczba osób w rodzinach pobierających zasiłek celowy w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	91
Wykres 36. Kwota wypłacanych zasiłków celowych w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	92
Wykres 37. Liczba osób, którym przyznano specjalny zasiłek celowy w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	93
Wykres 38. Kwota wydatkowana na wypłatę specjalnych zasiłków celowych w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	93
Wykres 39. Liczba przyznanych zasiłków wraz z dodatkami w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice	95
Wykres 40. Dzieci do 4 roku życia w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	97
Wykres 41. Podział dzieci w wieku 0-4 lat ze względu na płeć w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	98
Wykres 42. Dzieci od 5 do 9 lat w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	98
Wykres 43. Dzieci od 10 do 15 lat w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	99
Wykres 44. Dzieci od 16 do 18 lat w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	99

Wykres 45. Liczba uczniów w szkołach w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice	100
Wykres 46. Liczba uczniów korzystających ze stypendium szkolnego w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice	101
Wykres 47. Liczba uczniów korzystających z zasiłku szkolnego w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice	101
Wykres 48. Liczba dzieci korzystających z formy pomocy – Posilek w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice	102
Wykres 49. Osoby, które wzięły udział w ankiecie w gminie Strzyżewice wg płci	103
Wykres 50. Zestawienie procentowe uczestników ankiety wg przedziałów wieku.....	104
Wykres 51. Problemy społeczne wymagające pilnego rozwiązania wskazane przez ankietowanych	105
Wykres 52. Procentowe zestawienie odpowiedzi respondentów na pytanie dotyczące rodzin ubogich	106
Wykres 53. Przyczyny ubóstwa zdaniem ankietowanych	107
Wykres 54. Zestawienie procentowe dotyczące występowania uzależnienia na terenie gminy Strzyżewice	108
Wykres 55. Powody uzależnienia w gminie Strzyżewice zdaniem ankietowanych	108
Wykres 56. Działania, które powinny zostać podjęte w celu pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom w gminie Strzyżewice.....	109
Wykres 57. Procentowy udział odpowiedzi ankietowanych dotyczący występowania przemocy domowej na terenie gminy Strzyżewice	110
Wykres 58. Przyczyny przemocy domowej zdaniem ankietowanych na terenie gminy Strzyżewice..	111
Wykres 59. Działania, które powinny zostać podjęte w celu wsparcia osób zagrożonych przemocą na terenie gminy Strzyżewice	112
Wykres 60. Działania, które wpłynęłyby pozytywnie na sytuację rodzin niepełnych i wielodzietnych w gminie Strzyżewice	113
Wykres 61. Problemy społeczne osób niepełnosprawnych w gminie Strzyżewice zdaniem ankietowanych.....	114
Wykres 62. Działania, które ułatwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym gminy Strzyżewice	115
Wykres 63. Problemy społeczne seniorów w gminie Strzyżewice	116
Wykres 64. Działania, które umożliwiłyby osobom starszym pełniejszy udział w życiu społecznym gminy Strzyżewice	117
Wykres 65. Najważniejsze problemy dzieci i młodzieży, zdaniem ankietowanych na terenie gminy Strzyżewice	118

Wykres 66. Ilość osób deklarujących konieczność pobudzenia określonych form aktywności na terenie gminy Strzyżewice	119
Wykres 67. Odpowiedzi na pytanie „Czy mieszkańcy gminy Strzyżewice mają zapewniony dostęp do:”	120
Wykres 68. Osoby, które wzięły udział w ankiecie dla młodzieży w gminie Strzyżewice wg płci.....	121
Wykres 69. Zestawienie procentowe uczestników ankiety dla młodzieży wg przedziałów wieku.....	122
Wykres 70. Procentowy udział ankietowanych, którzy spotkali się lub nie ze zjawiskiem przemocy w szkole	124
Wykres 71. Rodzaje przemocy z jakimi spotkali się ankietowani na terenie gminy Strzyżewice.....	124
Wykres 72. Procentowy udział ankietowanych, którzy spotkali się lub nie ze zjawiskiem przemocy domowej	125
Wykres 73. Procentowy udział odpowiedzi na pytanie „Czy istnieje zaufana osoba, do której możesz zwrócić się z problemem?”	126
Wykres 74. Procentowy udział ankietowanych angażujących się lub nie w życie swojej szkoły i miejscowości.....	128
Wykres 75. Powody, dla których ankietowani nie biorą udziału w życiu szkoły i swojej miejscowości	129
Wykres 76. Udział procentowy odpowiedzi dotyczących miejsca spotkań dla młodzieży w gminie Strzyżewice	130
Wykres 77. Potrzeby dzieci i młodzieży według ankietowanych	131
Wykres 78. Procentowy udział ankietowanych z dostępem lub brakiem lokalu do świadczenia usług społecznych.....	132
Wykres 79. Odpowiedzi na pytanie „Czy lokal jest dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych?”	132
Wykres 80. Odpowiedzi na pytanie „Czy organizacja/instytucja posiada kadrę do świadczenia usług socjalnych?”	133

Spis Tabel

<i>Tabela 1. Struktura wiekowa w latach 2020-2023</i>	<i>20</i>
<i>Tabela 2. Struktura wiekowa kobiet w latach 2020-2023.....</i>	<i>21</i>
<i>Tabela 3. Struktura wiekowa mężczyzn w latach 2020-2023</i>	<i>21</i>
<i>Tabela 4. Przyrost naturalny w latach 2019-2023 w gminie Strzyżewice</i>	<i>22</i>
<i>Tabela 5. Migracja wewnętrzna w latach 2018-2020 w gminie Strzyżewice</i>	<i>24</i>
<i>Tabela 6. Migracja zagraniczna w latach 2018-2021 w gminie Strzyżewice</i>	<i>25</i>
<i>Tabela 7. Metody badawcze zastosowane w diagnozie</i>	<i>49</i>
<i>Tabela 8. Powody udzielenia pomocy rodzinom w latach 2018-2020 w gminie Strzyżewice..</i>	<i>51</i>
<i>Tabela 9. Liczba rodzin i osób w rodzinie korzystających z pomocy społecznej w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice</i>	<i>53</i>
<i>Tabela 10. Liczba oraz kwota przyznanych świadczeń wychowawczych w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice</i>	<i>56</i>
<i>Tabela 11. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice.</i>	<i>59</i>
<i>Tabela 12. Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice</i>	<i>60</i>
<i>Tabela 13. Liczba Asystentów Rodziny w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice</i>	<i>61</i>
<i>Tabela 14. Liczba kontraktów i osób objętych kontraktem w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice</i>	<i>62</i>
<i>Tabela 15. Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice</i>	<i>63</i>
<i>Tabela 16. Liczba osób w rodzinach korzystająca z pomocy społecznej z powodu trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice</i>	<i>67</i>
<i>Tabela 17. Przyczyny przyznania pomocy – Alkoholizm w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice</i>	<i>69</i>
<i>Tabela 18. Przyczyny przyznania pomocy – Niepełnosprawność w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice</i>	<i>71</i>

<i>Tabela 19. Liczba i kwota świadczeń- zasiłki okresowe dla osób niepełnosprawnych w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice</i>	<i>72</i>
<i>Tabela 20. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu ubóstwa w latach 2020-2024 w gminie Strzyżewice</i>	<i>73</i>
<i>Tabela 21. Zestawienie kwotowe wydatków na świadczenia opiekuńcze w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice</i>	<i>90</i>
<i>Tabela 22. Wydatki w ramach zasiłku rodzinnego z dodatkami w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice</i>	<i>94</i>
<i>Tabela 23. Liczba uczniów w szkołach w latach 2020-2023 w gminie Strzyżewice</i>	<i>100</i>
<i>Tabela 24. Przedziały wiekowe ankietowanych</i>	<i>104</i>
<i>Tabela 25. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie dotyczące rodzin ubogich</i>	<i>106</i>
<i>Tabela 26. Odpowiedzi ankietowanych dotyczące problemu uzależnień</i>	<i>107</i>
<i>Tabela 27. Odpowiedzi ankietowanych dotyczące występowania przemocy domowej na terenie gminy Strzyżewice</i>	<i>110</i>
<i>Tabela 28. Wiek osób biorących udział w ankiecie</i>	<i>121</i>
<i>Tabela 29. Zagrożenia na terenie gminy Strzyżewice według ankietowanych</i>	<i>122</i>
<i>Tabela 30. Ilość ankietowanych, którzy spotkali się lub nie ze zjawiskiem przemocy w szkole</i>	<i>123</i>
<i>Tabela 31. Liczba ankietowanych, którzy spotkali się lub nie ze zjawiskiem przemocy domowej</i>	<i>125</i>
<i>Tabela 32. Liczba ankietowanych, którzy mogą zwrócić się do osoby zaufanej z problemem</i>	<i>126</i>
<i>Tabela 33. Ocena ważności występowania problemów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przez ankietowanych na terenie gminy Strzyżewice</i>	<i>127</i>
<i>Tabela 34. Liczba ankietowanych angażujących się lub nie w życie swojej szkoły i miejscowości</i>	<i>128</i>
<i>Tabela 35. Odpowiedzi ankietowanych dotycząca miejsca spotkań dla młodzieży w gminie Strzyżewice</i>	<i>130</i>

Wykaz map i zdjęć

Mapy

<i>Mapa 1. Położenie administracyjne gminy Strzyżowice na tle województwa lubelskiego</i>	<i>13</i>
<i>Mapa 2. Położenie administracyjne gminy Strzyżewice na tle powiatu lubelskiego</i>	<i>14</i>
<i>Mapa 3. Położenie wsi Strzyżewice oraz sołectw w gminie</i>	<i>15</i>
<i>Mapa 4. Drogi publiczne w gminie Strzyżewice</i>	<i>17</i>

Zdjęcia

<i>Zdjęcie 1. Centrum Kultury i Promocji Gminy Strzyżewice w Piotrowicach</i>	<i>30</i>
<i>Zdjęcie 2. Gminna Biblioteka Publiczna im. Ewy Kołaczekowskiej w Strzyżewicach</i>	<i>31</i>
<i>Zdjęcie 3. Gminny Ośrodek Zdrowia w Piotrowicach filia w Strzyżewicach</i>	<i>32</i>
<i>Zdjęcie 4. Gminny Ośrodek Zdrowia w Piotrkowicach</i>	<i>33</i>
<i>Zdjęcie 5. Dom Pomocy Społecznej w Kielczewicach</i>	<i>35</i>
<i>Zdjęcie 6. Dzienny Dom „Senior+” w Piotrowicach 38</i>	<i>36</i>
<i>Zdjęcie 7. Komisariat Policji w Bychawie</i>	<i>37</i>
<i>Zdjęcie 8. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Bystrzycy Starej</i>	<i>39</i>
<i>Zdjęcie 9. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Kielczewicach Górnych</i>	<i>40</i>
<i>Zdjęcie 10. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Zofii i Juliusza Stadnickich w Osmolicach ...</i>	<i>41</i>
<i>Zdjęcie 11. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Strzyżewicach-Rehcie</i>	<i>42</i>
<i>Zdjęcie 12. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Rodziny Rohlandów w Żabiej Woli</i>	<i>43</i>
<i>Zdjęcie 13. Samorządowe Przedszkole Publiczne "Parkowe Skrzaty" w Piotrowicach</i>	<i>44</i>
<i>Zdjęcie 14. Niepubliczne Przedszkole "Pszczółka Maja" w Pszczelej Woli</i>	<i>45</i>
<i>Zdjęcie 15. Zespół Szkół Rolniczych – Centrum Kształcenia Zawodowego w Pszczelej Woli.</i>	<i>46</i>

Załączniki (wzory ankiet)

Ankieta - Diagnoza problemów, potrzeb i zasobów społecznych w Gminie Strzyżewice

Szanowni Państwo,

W dniu 01.01.2020r. weszła w życie ustawa o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Poniższa ankieta jest dokumentem, który posłuży do opracowania diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Strzyżewice. Wybór usług do realizacji przez Centrum będzie dokonany z Państwa udziałem.

Zapewniamy jednocześnie, że ankieta jest anonimowa, a wyniki będą podawane wyłącznie w formie zbiorowej.

***Wymagane**

Płeć *

- ☐ kobieta
- ☐ mężczyzna
- ☐ Inne:

.....
.....

Wiek *

- ☐ 18-19 lat
- ☐ 20-39 lat
- ☐ 40-59 lat
- ☐ 60-69 lat
- ☐ 70 i więcej ...

Obszar zamieszkania *

- ☐ Miasto
☐ Wieś

1. Które z wymienionych obszarów problemów społecznych wymagają Pana/Pani zdaniem pilnego rozwiązania? (można zaznaczyć kilka) *

- ☐ Edukacja publiczna
☐ Ochrona i promocja zdrowia (brak dostępu do specjalistów- np. psychologa, psychiatry, logopedy, dietetyka itp.)
☐ Brak usług opiekuńczych (np. asystent osoby starszej, niepełnosprawnej)
☐ Wspieranie osób niepełnosprawnych
☐ Sytuacja rodzin(w tym rodzin wielodzietnych)
☐ Brak żłobków i przedszkoli
☐ Problemy mieszkaniowe
☐ Ubóstwo
☐ Sytuacja osób starszych
☐ Problemy młodzieży
☐ Problemy z uzależnieniem (np. alkohol)
☐ Kultura fizyczna i turystyka
☐ Pobudzenie aktywności obywatelskiej
☐ Inne:
.....
.....

2. Czy Pani/Pana zdaniem na terenie gminy Strzyżewice mieszkają rodziny ubogie?

- ☐ Tak
☐ Nie
☐ Nie wiem

3. Jaka jest Pana/ Pani zdaniem przyczyna ubóstwa w gminie Strzyżewice?(proszę zaznaczyć 3 najważniejsze) *

- ☐ Uzależnienia
- ☐ Życiowa niezaradność
- ☐ Ubóstwo dziedziczone
- ☐ Bezrobocie
- ☐ Niepełnosprawność
- ☐ Przewlekłe choroby
- ☐ Inne:.....
.....

4. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie gminy Strzyżewice występuje problem uzależnień *

- ☐ Tak
- ☐ Nie
- ☐ Nie wiem

5. Jaki Pan/Pani zdaniem jest powód uzależnień?(proszę wybrać 3 najważniejsze) *

- ☐ Bezrobocie
- ☐ Przewlekły stres
- ☐ Patologiczne środowisko
- ☐ Pijący rodzice
- ☐ Depresja
- ☐ Niska samoocena
- ☐ Wykluczenie społeczne
- ☐ Brak wsparcia najbliższych
- ☐ Problemy w pracy, związku
- ☐ Indywidualne skłonności do popadania w nałogi
- ☐ Sytuacje kryzysowe
- ☐ Inne:.....

6. Jakie działania na terenie naszej gminy powinny zostać podjęte w celu pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom?

- ☐ Pomoc psychologiczno-terapeutyczna
- ☐ Pomoc finansowa
- ☐ Pomoc rzeczowa
- ☐ Pomoc medyczna
- ☐ Pomoc prawna
- ☐ Dostęp do mediatora
- ☐ Profilaktyka - kształtowanie świadomości wśród dorosłych
- ☐ Profilaktyka- kształtowanie świadomości wśród młodzieży
- ☐ Tworzenie grup wsparcia np. AA
- ☐ Inne:.....

7. Czy spotkał się Pan/Pani w najbliższym otoczeniu ze zjawiskiem przemocy domowej? *

- ☐ Tak
- ☐ Nie
- ☐ Inne:.....

8. Jakie są Pana/Pani zdaniem najczęstsze przyczyny przemocy domowej? (proszę wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi) *

- ☐ Nieumiejętność radzenia sobie z problemami wychowawczymi
- ☐ Przemoc pokoleniowa w rodzinie
- ☐ Stres
- ☐ Uzależnienia
- ☐ Ubóstwo
- ☐ Brak pracy
- ☐ Niepełnosprawność
- ☐ Choroba
- ☐ Inne:.....

9. Jakie działania powinny zostać wprowadzone, żeby wspierać osoby zagrożone przemocą?*

- ☐ Leczenie uzależnień
- ☐ Zwiększenie świadomości społecznej poprzez akcje informacyjne
- ☐ Zwiększenie dostępności do bezpłatnej porady prawnej, psychologicznej
- ☐ Tworzenie grup wsparcia
- ☐ Izolowanie ofiar od osób stosujących przemoc
- ☐ Wsparcie mediatora
- ☐ Inne:.....

10. Jakie działania Pana/Pani zdaniem wpłynęłyby pozytywnie na sytuację rodzin niepełnych i wielodzietnych w gminie Strzyżewice?

- ☐ Wsparcie, poradnictwo dla rodzin (np. tworzenie Klubów rodzica - podnoszenie kompetencji rodzicielskich)
- ☐ Pomoc asystenta rodziny
- ☐ Zwiększenie bazy placówek opiekuńczo- wychowawczych (żłobków, przedszkoli, klubów dziecięcych)
- ☐ System ulg w usługach miejskich
- ☐ Usługi terapeutyczne w tym dostęp do psychoterapii, logopedy, integracji sensorycznej
- ☐ Organizacja zajęć edukacyjno-korepetycyjne
- ☐ Organizacja zajęć integracyjnych
- ☐ Inne:.....
.....

11. Z jakimi problemami społecznymi najczęściej spotykają się osoby niepełnosprawne? (należy zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi) *

- ☐ Brak odpowiedniej infrastruktury
- ☐ Samotność i izolacja społeczna
- ☐ Mała dostępność zorganizowanych form wsparcia
- ☐ Brak odpowiednich miejsc pracy

- ☐ Problemy finansowe
- ☐ Brak dostępu do opieki zdrowotnej i rehabilitacji
- ☐ Brak akceptacji w środowisku
- ☐ Inne:.....

12. Jakie działania Pana/Pani zdaniem ułatwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym na terenie gminy Strzyżewice? (należy zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi) *

- ☐ Zwiększenie liczby ofert pracy
- ☐ Dostęp do bezpłatnej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego
- ☐ Zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych (asystent osoby niepełnosprawnej)
- ☐ Zapewnienie pomocy specjalistycznej i psychologicznej
- ☐ Integracja społeczna oraz zwiększenie świadomości społecznej
- ☐ Bezpłatne szkolenie w celu podnoszenia kwalifikacji
- ☐ Organizowanie transportu dla osób z niepełnosprawnością
- ☐ Organizowanie grup wsparcia
- ☐ Organizowanie działań, imprez integracyjnych
- ☐ Inne:.....

13. Z jakimi problemami społecznymi najczęściej borykają się seniorzy? (należy zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi) *

- ☐ Samotność
- ☐ Ubóstwo
- ☐ Brak wsparcia ze strony rodziny i organizacji
- ☐ Przewlekłe choroby
- ☐ Problem z przemieszczaniem się
- ☐ Ograniczony dostęp do specjalistów
- ☐ Inne:.....

14. Jakie działania Pana/Pani zdaniem umożliwiłyby osobom starszym pełniejszy udział w życiu społecznym na terenie gminy Strzyżewice? (należy zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)*

- ☐ Objęcie opieką asystenta osoby starszej
- ☐ Wsparcie finansowe, socjalne, środowiskowe
- ☐ Rozwój grup samopomocowych

- ☐ Organizacja spotkań, warsztatów
- ☐ Uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby seniorów
- ☐ Rozwój grup wsparcia oraz samopomocy
- ☐ Dostęp psychoterapii
- ☐ Zajęcia tematyczne związane z prowadzeniem zdrowego trybu życia, rehabilitacji, dietetyki
- ☐ Inne:.....

15. Jakie problemy społeczne dzieci i młodzieży uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie gminy Strzyżewice? *

- ☐ Przemoc szkolna
- ☐ Narkotyki
- ☐ Zaburzenia odżywiania
- ☐ Brak wsparcia rodziców i opiekunów
- ☐ Brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu
- ☐ Przemoc domowa
- ☐ Inne uzależnienia np. gry komputerowe
- ☐ Brak pozytywnych wzorców i autorytetów
- ☐ Brak miejsc spotkań dla młodzieży
- ☐ Inne:.....

16. Czy według Pana/Pani na terenie gminy Strzyżewice konieczna jest pomoc w zakresie pobudzania aktywności lokalnej istniejących lub nowych form działalności lokalnych takich jak: *

- ☐ Koła gospodyń wiejskich
- ☐ Kluby seniora
- ☐ Organizacji i uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym poprzez szkolenia, warsztaty, pogadanki
- ☐ wolontariat w zakresie pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym
- ☐ Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży
- ☐ Inne:.....

17. Czy mieszkańcy gminy mają zapewniony dostęp do (można wybrać kilka odpowiedzi): *

- ☐ Zajęć sportowo- rekreacyjnych
- ☐ Imprez kulturalnych
- ☐ Widowisk sportowych

- ☐ Zajęć tematycznych związanych z prowadzeniem zdrowego trybu życia, rehabilitacji, dietetyki
- ☐ Zajęć tematycznych skierowanych do seniorów
- ☐ Infrastruktury rekreacyjnej – parki, trasy rowerowe, place zabaw
- ☐ Pomocy psychologiczno- terapeutycznej
- ☐ Pomocy prawnej
- ☐ Pomocy medycznej
- ☐ Zajęć sportowo- rekreacyjnych
- ☐ Dostępu do mediatora

18. Jeżeli mają Państwo dodatkowe sugestie to proszę o wpisanie poniżej *

.....

.....

Ankieta - Diagnoza problemów, potrzeb dzieci i młodzieży gminy Strzyżewice

Poniższa ankieta jest dokumentem, który posłuży do opracowania diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Strzyżewice. Wypełniając ją macie wpływ na te obszary w waszym życiu, które możemy rozwijać.

Zapewniamy jednocześnie, że ankieta jest anonimowa, a wyniki będą podawane wyłącznie w formie zbiorowej.

***Wymagane**

Płeć *

- ☐ Dziewczyna
- ☐ Chłopak
- ☐ Inne:.....

Wiek *

- ☐ do 15
☐ od 15 do 18
☐ powyżej 18

Obszar zamieszkania *

- ☐ Miasto
☐ Wieś

1. Jak oceniasz istotność poniższych zagrożeń na terenie naszej gminy (właściwe zaznacz X)?*

	<i>Bardzo poważny</i>	<i>Poważny</i>	<i>Umiarkowany</i>	<i>Nie występuje</i>
Przemoc szkolna				
Przemoc domowa				
Zaburzenia Odżywiania				
Brak akceptacji Wśród rówieśników				
Brak wsparcia rodziców i opiekunów				
Ubóstwo				
Uzależnienie np.				

od gier komputerowych				
Narkotyki i dopalacze				
Przestępczość i chuligaństwo				
Brak pozytywnych wzorców i autorytetów				

Brak miejsca spotkań i zajęć pozalekcyjnych

2. Czy spotkałeś się ze zjawiskiem przemocy w Twojej szkole? *

- ☐ Tak
☐ Nie

3. Z jakim rodzajem przemocy się spotkałeś? *

- ☐ Przemoc słowna w Internecie
☐ Groźby
☐ Wyśmiewanie
☐ Nękanie
☐ Popychanie
☐ Zmuszanie do czynów seksualnych
☐ Umieszczanie różnych informacji, zdjęć, filmików w Internecie
☐ Plotkowanie

☐ Inne:.....

4. Czy spotkałeś się ze zjawiskiem przemocy domowej?*

- ☐ Tak
☐ Nie

5. Czy istnieje zaufana osoba, do której możesz zwrócić się z problemem? *

- ☐ Tak
☐ Nie
☐ Inne:

6. Jak oceniasz występowanie problemów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej na terenie naszej gminy (właściwe zaznacz X)*

	<i>Bardzo poważny</i>	<i>Poważny</i>	<i>Umiarkowany</i>	<i>Nie występuje</i>
Przemoc rówieśnicza				
Przemoc ze strony rodziców				
Brak akceptacji wśród rówieśników				
Brak zorganizowanych form spędzania czasu				
Brak odpowiedniej infrastruktury				
Brak transportu				

tym samym brak
możliwości
swobodnego
przemieszczania
się

7. Czy angażujesz się w życie swojej szkoły, miejscowości?*

- ☐ Tak
☐ Nie

8. Jeżeli NIE to, dlaczego? *

- ☐ Brak autorytetów
☐ Nie lubię
☐ Brak miejsca spotkań
☐ Brak czasu
☐ Inne:

9. Jeżeli TAK to, w co się angażujesz? *

.....
.....
.....

10. Czy w gminie Strzyżewice dostępne jest miejsce spotkań dla młodzieży? *

- ☐ Tak
☐ Nie
☐ Nie wiem
☐ Inne:

11. Jakie według Ciebie są główne potrzeby społeczne dzieci i młodzieży w Gminie Strzyżewice?

(wybierz maksymalnie 3 odpowiedzi)*

☐

Stworzenie miejsca spotkań dla młodzieży

- ☐ Organizacja zajęć sportowych
- ☐ Organizacja różnego rodzaju zajęć naukowych (np. matematyczne, przyrodnicze, historyczne)
- ☐ Organizacja spotkań i warsztatów tematycznych
- ☐ Zapewnienie dostępu do psychologa
- ☐ Organizowanie różnego rodzaju wyjazdów (np. kino, teatr, basen, kolonie)
- ☐ Założenie kółka teatralnego, harcerstwa
- ☐ Inne:.....

12. Jakie znasz formy aktywności, które dostępne są na terenie gminy Strzyżewice?*

.....

.....

13. Za co lubisz swoją miejscowość? *

.....

.....

13. Jeżeli masz własne sugestie wpisz je poniżej*

.....

Ankieta - Diagnoza potencjału ewentualnych usługodawców Centrum Usług Społecznych

1. *Nazwa i adres organizacji/institucji/przedsiębiorstwa*

.....
.....

2. *Czy organizacja/institucja/przedsiębiorstwo posiada lokal do świadczenia usług społecznych?*

☐ TAK

☐ NIE

3. *Czy lokal jest dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych?*

☐ TAK

☐ TAK
☒ NIE

4. *Czy organizacja/instytucja/przedsiębiorstwo posiada kadrę do świadczenia usług społecznych? Jeżeli tak to proszę wymienić jaką.*

☐ TAK

☒ NIE

.....

.....

.....

5. *Jakie usługi organizacja/instytucja/przedsiębiorstwo może realizować?*

.....

.....